

แนวทางในการนำบริการมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ของประเทศไทย
(ฉบับสมบูรณ์)

นางสาว นวพร กิจประเสริฐ

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565

บทคัดย่อ

เอกัตศึกษาเรื่อง "แนวทางในการนำบริจาควินิจฉัยมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศไทย" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการวินิจฉัยและการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการวินิจฉัยสำหรับบุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรของประเทศไทยรวมถึงศึกษาปัญหาจากข้อกฎหมายดังกล่าว เพื่อเสนอแนะแนวทางในการนำบริจาควินิจฉัยมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย โดยนำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการวินิจฉัยเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียมาปรับใช้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ภาครัฐและผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จากการศึกษาพบว่าบทบัญญัติประมวลรัษฎากรของไทยที่กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการวินิจฉัยของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการวินิจฉัยเป็นเงินบริจาคเท่านั้น หากผู้เสียภาษีต้องการบริจาคเป็นบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือสังคมโดยการใช้แรงงาน เวลาหรือบริการแทนเงินบริจาค จะไม่มีหลักเกณฑ์ในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการบริจาคเป็นบริการ และยังไม่มีความชัดเจนในกรณีการวัดมูลค่าของเวลาและบริการที่ใช้ไปในการบริจาคเพื่อคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีในประเทศไทย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ามาตรการทางภาษีของไทยยังไม่เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน ในขณะที่กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียนั้นมีข้อกำหนดในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการแก่องค์กรการกุศลสำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาครัฐของทั้งสองประเทศนั้นตระหนักถึงประโยชน์ของการบริการเพื่อสังคมของภาคเอกชน

การบริจาคบริการหรือการอุทิศเวลาเพื่อการกุศลเป็นหนึ่งในรูปแบบของการช่วยเหลือสังคม เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ รวมถึงมีข้อดีทั้งในแง่ของการลดภาระทางการคลังของรัฐบาล ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมขององค์กรการกุศลและช่วยเสริมสร้างสังคมให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น ดังนั้นภาครัฐจึงควรปรับปรุงบทบัญญัติทางกฎหมายของประเทศไทยเพื่อให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เป็นไปตามหลักการบริหารภาษีอากรที่ดีและเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยนำหลักเกณฑ์ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียมาปรับใช้ ให้บุคคลธรรมดาสามารถบริจาคเป็นบริการและได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี สามารถนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการบริจาคบริการเพื่อการกุศลมาหักลดหย่อนภาษีได้ ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถวัดมูลค่าของบริการหรือมูลค่าของเวลา

ที่ใช้ไปเพื่อนำมาลดหย่อนภาษี แต่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงอันเป็นผลโดยตรงจากบริการเพื่อช่วยเหลือสังคม จะสามารถนำมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีได้ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการสนับสนุนบริจาค บริการในภาคเอกชน และถ้าหากผู้บริจาคได้รับค่าตอบแทนจากองค์กรการกุศลในฐานะที่เป็นอาสาสมัคร หรือเป็นผู้ให้บริการเพื่อการกุศล ไม่ว่าจะเป็เงินจายคืนจากค่าใช้จ่ายที่อาสาสมัครออกเงินไปก่อน หรือ เงินค่าธรรมเนียมการให้บริการจะถือเป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา เพื่อช่วยบรรเทาภาระภาษีของภาคเอกชนที่มีเจตนาที่จะบริการเพื่อช่วยเหลือสังคมโดย ไม่ได้หวังผลตอบแทนใด ๆ

โดยกำหนดเงื่อนไขว่าต้องเป็นบริการที่ได้รับการอนุมัติจากองค์กรการกุศล และต้องมีหลักฐานที่เพียงพอต่อการพิสูจน์จำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือค่าตอบแทนที่ได้รับ เช่น ใบเสร็จรับเงินพร้อมบันทึก เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับเวลา สถานที่ จำนวนเงินและวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลของค่าใช้จ่ายหรือ ค่าตอบแทนที่เกิดขึ้น เป็นต้น และต้องได้รับเอกสารตอบรับหรือเอกสารคำชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษร จากองค์กรการกุศลในหรือก่อนวันที่ยื่นขอคืนภาษีสำหรับปีที่บริจาค รวมถึงผู้บริจาคมีหน้าที่ในการจัดเก็บ หลักฐานเพื่อพิสูจน์จำนวนที่ได้จ่ายไปหรือได้รับเพื่อบริการนั้น ๆ ในระหว่างปี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ กรมสรรพากรในการตรวจสอบจำนวนค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากการบริจาคเป็นบริการ

ทั้งนี้แนวทางการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการแก่บุคคลธรรมดาจะสำเร็จ ลุล่วงได้ก็ต่ออาศัยความร่วมมือจากองค์กรการกุศลต่าง ๆ ในการจัดทำเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นหลักฐานในการยืนยันการบริจาคบริการของผู้เสียภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและ กรมสรรพากรมีความสะดวกในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษานี้ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนตั้งหวังไว้ด้วยดีจากความกรุณาของท่าน อาจารย์ ดร. อารัม ตั้งนิรันดร ที่ให้เกียรติรับเป็นที่ปรึกษาและสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง อันเป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกัตศึกษานับนี้อย่างมาก ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งเอกัตศึกษาเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาจารย์พิเศษทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นทางด้านกฎหมาย แนวคิดต่าง ๆ ตลอดระยะเวลา การศึกษา รวมถึงชี้แนะแนวทางจนทำให้ทางผู้เขียนสามารถนำมาวิเคราะห์เป็นเอกัตศึกษานับนี้ และขอขอบคุณผู้เขียนหนังสือ งานวิจัย บทความต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูลเพื่อนำมาอ้างอิงและต่อยอดความรู้ในเอกัต ศึกษาเล่มนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรที่ให้ความช่วยเหลือและประสานงานรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำเอกัตศึกษา รวมถึงขอขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการจัดทำเอกัตศึกษานับนี้จนสำเร็จด้วยดี

ทั้งนี้ หากเอกัตศึกษานับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นภาพร กิจประเสริฐ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 แนวคิด และหลักการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาค	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริจาค	5
2.2 แนวคิดการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค	6
2.2.1 ด้านการศึกษาและกีฬา	7
2.2.2 ด้านสาธารณสุข.....	7
2.2.3 ด้านสังคม.....	7
2.2.4 ด้านการส่งเสริม อนุรักษ์ คุ้มครองและอื่น ๆ	7
2.3 หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี.....	8
2.3.1 หลักความเป็นธรรม (Equality).....	8
2.3.2 หลักความแน่นอน (Certainty)	9
2.3.3 หลักความประหยัด (Economy).....	9
2.3.4 หลักความสะดวก (Convenience).....	10
2.3.5 หลักความยืดหยุ่น (Flexibility).....	10

บทที่ 3 หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศไทย.....	11
3.1 หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้สำหรับการบริจาค	14
3.1.1 เงินบริจาคที่หักได้จำนวน 2 เท่าของเงินที่บริจาค	15
3.1.2 เงินบริจาคที่หักลดหย่อนได้จำนวน 1 เท่าของเงินที่บริจาค.....	20
3.1.3 เงินบริจาคที่หักลดหย่อนได้เท่ากับจำนวนเงินที่บริจาคตามจริง	20
3.1.4 เงินบริจาคอื่น ๆ ที่หักลดหย่อนได้	22
3.1.5 สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคอื่น ๆ	23
3.2 วิธีการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคในปีภาษี	25
3.2.1 เงื่อนไขของการคำนวณเงินบริจาค	25
3.2.2 ตัวอย่างการคำนวณเงินบริจาคในปีภาษี	27
บทที่ 4 หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย	34
4.1 หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศสหรัฐอเมริกา	35
4.1.1 หลักทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	35
4.1.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	37
4.1.3 ประเภทองค์กรที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี.....	43
4.1.4 การบริจาคเป็นบริการเพื่อรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี.....	45
4.1.5 เงื่อนไขในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการ	52
4.2 หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศออสเตรเลีย	54
4.2.1 หลักทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของประเทศออสเตรเลีย	54
4.2.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของประเทศออสเตรเลีย	58
4.2.3 ประเภทองค์กรที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี.....	70
4.2.4 การบริจาคเป็นบริการเพื่อรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี.....	72
4.2.5 เงื่อนไขในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการ	76
4.3 เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของประเทศไทยและต่างประเทศ	77

บทที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขหลักเกณฑ์การบริจาคของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อสิทธิประโยชน์ทางภาษีของไทยและต่างประเทศ	81
5.1 วิเคราะห์ปัญหาการบริจาคเป็นบริการของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	81
5.1.1 ปัญหาในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการตามประมวลรัษฎากรของประเทศไทย.....	81
5.1.2 ปัญหาของการวัดมูลค่าของบริการหรือเวลาที่บริจาคสำหรับใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	82
5.2 แนวทางการปรับใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการประเทศไทยกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย.....	83
5.2.1 วิเคราะห์และปรับใช้มาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกากับมาตรการทางภาษีของประเทศไทย	83
5.2.2 วิเคราะห์และปรับใช้มาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคเป็นบริการของประเทศออสเตรเลียกับมาตรการทางภาษีของประเทศไทย	86
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	91
6.1 บทสรุป.....	91
6.2 ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม.....	96

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเริ่มใช้ปีภาษี 2560.....	13
ตารางที่ 2 คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี.....	26
ตารางที่ 3 การคำนวณเงินได้สุทธิตามที่กฎหมายกำหนด ตามแบบฟอร์ม ภ.ง.ด. 90.....	26
ตารางที่ 4 การคำนวณเงินได้สุทธิตามที่กฎหมายกำหนด ตามแบบฟอร์ม ภ.ง.ด. 91.....	27
ตารางที่ 5 แบบแสดงรายการบริจาคพรรคการเมืองในใบแนบรายละเอียดรายการลดหย่อนและ ยกเว้นหลังจากหักค่าใช้จ่าย.....	27
ตารางที่ 6 การจัดอันดับประเทศใจบุญที่สุดในโลก (World Giving Index) ของสถาบัน CAF (Charities Aid Foundation) ปี 2022 เฉพาะประเทศไทย, ประเทศออสเตรเลีย และ สหรัฐอเมริกา.....	34
ตารางที่ 7 การจัดอันดับประเทศใจบุญที่สุดในโลก (World Giving Index) ของสถาบัน CAF (Charities Aid Foundation) ปี 2021 เฉพาะประเทศไทย, ประเทศออสเตรเลีย และ สหรัฐอเมริกา.....	35
ตารางที่ 8 แบบแสดงรายได้ปรับปรุงแล้วตามที่กฎหมายกำหนด ตามแบบฟอร์ม 1040.....	37
ตารางที่ 9 ขั้นตอนการหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดา.....	40
ตารางที่ 10 แบบแสดงรายการสำหรับรายละเอียดการหักลดหย่อนการบริจาคตามตาราง A.....	43
ตารางที่ 11 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประเทศออสเตรเลีย.....	57
ตารางที่ 12 แบบแสดงรายการหักลดหย่อนที่กฎหมายกำหนดตามแบบฟอร์ม Tax return for individuals.....	59
ตารางที่ 13 สรุปการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการ ของแต่ละประเทศ.....	78

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดอันดับประเทศใจบุญที่สุดในโลก (World Giving Index) ของสถาบันมูลนิธิช่วยเหลือการกุศลของสหรัฐอเมริกา (Charities Aid Foundation : CAF) ทำให้เห็นระดับความใจบุญของคนไทยเมื่อเทียบกับประเทศอื่น โดยสถาบัน CAF เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในเขตเมืองและชนบทของประเทศต่าง ๆ พิจารณาจากเงื่อนไขดัชนีย่อย 3 ดัชนี ได้แก่ การบริจาคเงินเพื่อการกุศลสาธารณะประโยชน์, การอาสาสมัครหรือการอุทิศเวลาช่วยเหลืองานกุศล และการช่วยเหลือบุคคลแปลกหน้าที่ได้รับความเดือดร้อน¹ ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากประเทศทั้งหมด 114 ประเทศที่มีภาพรวมการบริจาคสูงสุดในปี 2021 และผลของดัชนีย่อย พบว่าคนไทยบริจาคเงินเพื่อการกุศลมากเป็นอันดับ 4 ของโลกคือร้อยละ 60 ส่วนในเรื่องความเป็นอาสาสมัคร มีคนไทยที่ขออุทิศเวลาเป็นอาสาสมัครร้อยละ 17 และให้ความช่วยเหลือบุคคลแปลกหน้าที่ได้รับความเดือดร้อนร้อยละ 60 สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการบริจาคเพื่อการกุศลเป็นระดับต้น ๆ ของโลก

นอกจากนี้ ข้อมูลจากศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์ หรืออีไอซี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนไทยในปี พ.ศ. 2552 - 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่ามีจำนวนครัวเรือนไทยเกือบทั้งหมดหรือมีถึงร้อยละ 96 ที่มีรายจ่ายสำหรับการกุศล หมายความว่าในแต่ละครอบครัวจะต้องมีสมาชิกในครัวเรือนอย่างน้อย 1 คนที่มีรายจ่ายเพื่อการกุศลตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไปภายในระยะเวลา 1 ปี โดยรายจ่ายในส่วนนี้ประกอบไปด้วยค่าอาหารหรือของถวายพระ และเงินทำบุญและการซื้อของบริจาคให้แก่องค์กรต่าง ๆ² ทำให้เห็นว่าคนไทยส่วนใหญ่ชอบทำบุญบริจาคเพื่อการกุศลอยู่เสมอ โดยแรงจูงใจในการบริจาคของคนไทยอย่างหนึ่งก็คือสามารถลดหย่อนภาษีได้

¹ Charities Aid Foundation (CAF), World Giving Index 2021 - A global pandemic special report (มิถุนายน 2564), หน้า 4 และ 17.

² ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์, Data Infographic: คนไทยใจบุญ [ออนไลน์], 30 สิงหาคม 2562. แหล่งที่มา: <https://www.scbeic.com/th/detail/product/6245>

การบริจาคถือเป็นการให้และการเสียสละที่สามารถช่วยเหลือสังคมไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุนกิจการสาธารณกุศลและสาธารณประโยชน์ด้านการศึกษา การกีฬา สาธารณสุข สังคม หรือ ศาสนา เมื่อบริจาคโดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทนนอกจากจะทำให้ผู้ให้มีความสุขแล้วยังได้รับสิทธิประโยชน์ ทางภาษีกับกรมสรรพากรด้วย โดยผู้บริจาค่นั้นสามารถเป็นได้ทั้งในรูปแบบบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ซึ่งผู้บริจาคมิสิทธิหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณ ภาษีเงินได้นิติบุคคลได้³

สำหรับผู้บริจาคที่เป็นบุคคลธรรมดา นั้น กฎหมายภาษีอากรกำหนดเงื่อนไขให้บริจาคเงินเท่านั้น จึงจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่ประมวลรัษฎากรบัญญัติไว้ ซึ่งเป็นที่ สังเกตได้ว่ากฎหมายไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการบริจาคบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาโดยไม่รับ ค่าตอบแทน หากบุคคลธรรมดาต้องการที่จะช่วยเหลือสังคมโดยการใช้ร่างกาย เวลาหรือบริการแทนการ ใช้เงิน เช่น ผู้บริจาคเดินทางไปเป็นตัวแทนในการบรรยายในกิจกรรมการกุศลขององค์กรการกุศลโดยไม่ คิดค่าตอบแทน, เป็นอาสาสมัครให้แก่สภาภาษา เป็นต้น สำหรับประเทศไทยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการ เดินทางดังกล่าว ไม่สามารถนำมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ตัวผู้บริจาคได้เลย แต่ถ้าผู้บริจาคให้เงิน แก่องค์กรการกุศลกลับสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ ซึ่งตามความเป็นจริงนั้น องค์กรหรือสถานสา ธารณกุศลทั่วไปย่อมมีความต้องการระดมเงินทุน และกำลังแรงงานจากภาคประชาชนเพื่อการจัดสรร บริการสาธารณประโยชน์เพื่อช่วยเหลือสังคม โดยการบริจาคเงิน สิ่งของ และเวลาของคนในชุมชน นอกจากจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนแล้ว ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรของ ชุมชนและลดภาระทางการคลังของรัฐบาล เพราะการช่วยเหลือกันเองของคนในชุมชนจะสร้างสังคมที่น่า อยู่ ก่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้าและบริการสาธารณะที่ตรงตามความต้องการของ สมาชิกชุมชน ย่อมดีกว่าสินค้าและบริการสาธารณะที่ถูกกำหนดและจัดสรรโดยภาครัฐผู้ฝ่ายเดียว⁴

การที่ภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมการช่วยเหลือสังคมที่อนุญาตให้ผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิ ประโยชน์ทางภาษีหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเฉพาะเงินบริจาคเท่านั้น ในขณะที่การบริจาค เป็นบริการหรือใช้เวลากับการทำงานจิตอาสาโดยไม่รับค่าตอบแทนไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้

³ ข้อหาหรือภาษีอากรกรมสรรพากร เลขที่หนังสือ กค 0702/3122, ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีการหักเงิน บริจาค [ออนไลน์], 2 พฤษภาคม 2554. แหล่งที่มา: <https://www.rd.go.th/45223.html>

⁴ อมรรัตน์ อภินันท์หมกุล, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคของคนไทย (วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2, กรกฎาคม 2558), หน้า 33.

ซึ่งมาตรการทางภาษีย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดาอย่างแน่นอน ในการศึกษาครั้งนี้จึงจะศึกษาประเด็นทางกฎหมายในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของประเทศไทย รวมถึงศึกษาแนวทางการบริจาคบริการสำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายภาษีของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1. เพื่อศึกษาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประมวลรัษฎากรและพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศไทย รวมถึงปัญหาจากข้อกฎหมายดังกล่าว

1.2.2. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย

1.2.3. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการตามประมวลรัษฎากร

1.2.4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถบริจาคเป็นบริการเพื่อให้ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ภาครัฐและผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามประมวลรัษฎากรยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ที่บริจาคเป็นบริการ โดยกฎหมายกำหนดให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่บริจาคเป็นเงินบริจาคเท่านั้น จึงทำให้ผู้ที่บริจาคเป็นบริการไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ซึ่งจากการศึกษากฎหมายภาษีอากรของประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถบริจาคเป็นบริการ (Donations of Services) และมีหลักเกณฑ์ในการนำบริจาคบริการมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีได้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ศึกษาเฉพาะการลดหย่อนภาษีของการบริจาค จากบทบัญญัติประมวลรัษฎากร พระราชกฤษฎีกาออกตามความใน

ประมวลรัชฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัชฎากร ประกาศอธิบดี คำสั่งและแนวปฏิบัติของกรมสรรพากร โดยศึกษาวัตถุประสงค์ของกฎหมาย หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประเทศไทย รวมทั้งศึกษาหลักเกณฑ์การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

เอกัตศึกษาฉบับนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากบทบัญญัติแห่งประมวลรัชฎากรที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงสืบค้นจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ เอกัตศึกษา และสื่อทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวปฏิบัติทางกฎหมายที่เหมาะสม รวมถึงแนวทางการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1. เพื่อให้ทราบถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประมวลรัชฎากรและพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัชฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัชฎากรที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศไทย รวมถึงปัญหาจากข้อกฎหมายดังกล่าว

1.6.2. เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย

1.6.3. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการตามประมวลรัชฎากร

1.6.4. เพื่อสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ไขให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถบริจาคเป็นบริการเพื่อให้ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ภาครัฐและผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้

บทที่ 2

แนวคิด และหลักการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาค

การบริจาคเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม การบริจาคจึงเป็นเครื่องมือในการกระจายทรัพยากรจากผู้บริจาคไปยังผู้รับบริจาคทั้งในรูปแบบของตัวเงิน ทรัพย์สินและบริการ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ภาครัฐจึงสนับสนุนให้มีการบริจาคของภาคเอกชนเพิ่มขึ้น โดยใช้มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริจาคสนับสนุนช่วยเหลือกิจการสาธารณะและการกุศลสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษาและกีฬา การสาธารณสุข การพัฒนาสังคม นอกจากนี้ยังรวมถึงเพื่อช่วยเหลือภาครัฐในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, อุทกภัย เป็นต้น ภาครัฐจึงกำหนดให้มีสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่บริจาค เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนบริจาคมากขึ้น โดยสามารถนำการบริจาคมาหักเป็นค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายได้เท่าจำนวนเงินที่บริจาค เป็นต้น

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริจาค

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ของ Serge-Christophe Kolm ว่าด้วยการให้ ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการโอนย้ายถ่ายเทสินค้าและบริการของคนในสังคม ให้ความหมายของ “การบริจาค (giving)” ว่าเป็นการโอนย้ายถ่ายเทสินค้าและบริการจากคนหนึ่งหรือหลายคนไปสู่คนอื่น โดยไม่มีเงื่อนไขหรือรูปแบบของการให้ มีเหตุผลหลักมาจากการคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าผลประโยชน์ของตน (altruism) ส่วนหนึ่งเพราะมนุษย์มีความรู้สึกทางจริยธรรม (moral sentiments) เป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดการดำเนินชีวิต ส่งผลให้นอกจากอรรถประโยชน์ของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับระดับการบริโภคสินค้าและบริการของตนเองแล้ว ยังขึ้นอยู่กับอรรถประโยชน์ของบุคคลอื่นในสังคมอีกด้วย ดังนั้นเราจึงเลือกบริโภคสินค้าและบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ตนเองและยังจะเลือกโอนย้ายถ่ายเทสินค้าและบริการในความครอบครองของเราไปให้บุคคลอื่นในรูปแบบของการบริจาค ซึ่งเมื่อบุคคลอื่นได้รับความพึงพอใจจากการบริโภคเพิ่มขึ้นแล้ว จะส่งผลย้อนกลับมาให้เราที่มีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นไปด้วย⁵

⁵ ณพล สุภัสส, เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการบริจาค [ออนไลน์], 29 พฤศจิกายน 2553. แหล่งที่มา: https://www.munjeed.com/news_detail.php?id=49190

แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน James Andreoni พิสูจน์ให้เห็นแรงจูงใจในการบริจาค ว่ามีลักษณะเป็นแบบการคิดถึงตนเองและผู้อื่น (Impure altruism) คือแรงจูงใจของการบริจาค อันเป็นผลจากการที่บุคคลนึกถึงผู้อื่นและตัวเอง โดยจากการวิจัยของ Andreoni ได้เสนอแนวคิด “ปรากฏการณ์รู้สึกดีที่ได้ให้ (Warm Glow Effect)” หมายถึงการรู้สึกดีจากการที่ได้ให้โดยไม่เกี่ยวกับว่า คนที่ได้รับจะเกิดผลอย่างไรก็ตาม การที่บริจาคให้กับการกุศลหรือสาธารณประโยชน์จะก่อให้เกิดความรู้สึกพอใจแก่ผู้ให้ ซึ่งเกิดเป็นผลลัพธ์ทางใจกับทั้งผู้ให้และผู้รับ ดังนั้นระหว่างการบริจาคเงินให้การกุศลกับการนำเงินไปลงทุน ถ้าพิจารณาที่ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินอาจจะไม่มีการบริจาคให้กับการกุศลเลย แต่เมื่อมีปัจจัยของการให้แล้วรู้สึกดีที่มีผลทางใจเข้ามาร่วมพิจารณาด้วย ย่อมมีเหตุผลที่คนจะเลือกการบริจาคเพื่อการกุศลมากขึ้น⁶

จากทั้งสองแนวคิดทำให้เห็นว่า เหตุผลสำคัญของการบริจาคเกิดขึ้นมาจากค่านิยมของคนในสังคม เมื่อคนในสังคมเห็นว่าการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสามารถทำให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันในสังคม อรรถประโยชน์ของบุคคลในสังคมก็จะมีลักษณะเป็นแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependence of utility) และปัจจัยของการให้แล้วรู้สึกดีที่มีผลทางใจของผู้ให้ การบริจาคเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และประเทศ โดยการบริจาคมีได้ 3 รูปแบบ คือ การบริจาคเงิน, การบริจาคสิ่งของและการบริจาคบริการหรือการอุทิศเวลาเพื่อกิจกรรมสาธารณประโยชน์

2.2 แนวคิดการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค

การบริจาคถือเป็นการให้และการเสียสละที่สามารถช่วยเหลือสังคมไม่ว่าจะเป็น การช่วยเหลือสนับสนุนกิจการสาธารณกุศลสาธารณประโยชน์ในด้านการศึกษาและกีฬา การสาธารณสุข การพัฒนาสังคมรวมถึงเพื่อการส่งเสริม อนุรักษ์ คุ้มครองและอื่น ๆ ซึ่งการบริจาคโดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทนนอกจากจะทำให้ผู้ให้มีความสุขแล้ว ยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วย เพราะการบริจาคถือเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐ ภาครัฐจึงสนับสนุนการบริจาคของภาคเอกชนโดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับบุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่บริจาค โดยมาตรการภาษีข้างต้นจะช่วยจูงใจให้

⁶ ลงทุนศาสตร์ Investertest.co, เศรษฐศาสตร์ของการให้ : เรา รู้สึกดีที่ได้ให้ หรือ สุขใจที่คนรับได้ประโยชน์ [ออนไลน์], 17 ธันวาคม 2019. แหล่งที่มา: <https://www.investerest.co/attitude/warm-glow-effect/>

ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและช่วยเหลือกิจการสาธารณกุศลสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ โดยสามารถแบ่งการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคได้เป็น 4 ด้าน⁷ ดังนี้

2.2.1 ด้านการศึกษาและกีฬา จะเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดบูรณาการทางการศึกษาและการกีฬา เป็นอีกหนึ่งมาตรการทางภาษีของกรมสรรพากร ที่ร่วมสร้างสรรค์สังคมไทย ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่กำลังทรัพย์เพียงพอมาร่วมกันสนับสนุน การศึกษาและนันทนาการเพื่อให้สังคมไทยมีความเจริญก้าวหน้าและมีการพัฒนาที่ดี รวมถึงผู้บริจาคจะ ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วย กรมสรรพากรจึงสนับสนุนให้ประชาชนหรือภาคเอกชนร่วมกันบริจาค เงินหรือทรัพย์สิน เพื่อสนับสนุนการศึกษาให้แก่สถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นรายจ่ายจากการซื้ออุปกรณ์การ เรียนการสอนหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ใด ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพชีวิตของเยาวชน ไทย รวมทั้งเพื่อรองรับเด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาสทางสังคมให้ได้รับโอกาสที่ดีให้มากยิ่งขึ้น⁸

2.2.2 ด้านสาธารณสุข จะเป็นการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่สถานพยาบาลของทางราชการ หรือสภาวิชาชีพไทย นอกจากนี้ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น รัษฎากร (ฉบับที่ 754) พ.ศ. 2565 มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้บริจาคให้มูลนิธิด้านสาธารณสุข ได้แก่ มูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี, มูลนิธิโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, มูลนิธิโรคมะเร็งโรงพยาบาลศิริราช, มูลนิธิโรงพยาบาลราชวิถี, มูลนิธิ สมเด็จพระปิ่นเกล้าหรือมูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กองทัพอากาศ ในพระบรมราชูปถัมภ์

2.2.3 ด้านสังคม จะเป็นการบริจาคที่มุ่งเน้นเพื่อช่วยเหลือผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ การที่ เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น ๆ ซึ่งได้จัดอุปการณอำนวยความสะดวก โดยตรงแก่คนพิการ และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของภาคเอกชนจะได้รับสิทธิประโยชน์ ทางภาษีเมื่อรับคนพิการเข้าทำงานในกิจการของตน นอกจากนี้การบริจาคด้านสังคมยังรวมถึงการบริจาค เพื่อบำรุงศาสนาต่าง ๆ ได้แก่ การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่วัดวาอาราม (ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ พ.ศ.2505) โบสถ์ทางคริสต์ศาสนา หรือมัสยิดตามศาสนาอิสลามที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยด้วย

2.2.4 ด้านการส่งเสริม อนุรักษ์ คุ้มครองและอื่น ๆ จะมีเพียงผู้บริจาคที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้นที่ จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในด้านการส่งเสริม อนุรักษ์ คุ้มครองและอื่น ๆ ได้แก่

⁷ กรมสรรพากร, การบริจาคและสิทธิประโยชน์ทางภาษี (ลบ. 0561 พิมพ์ครั้งที่ 1, กันยายน 2547), หน้า 1 – 2.

⁸ กรมสรรพากร, อนาคตที่สดใสร่วมให้กับการศึกษา (สข. 0572 พิมพ์ครั้งที่ 1, มิถุนายน 2548), หน้า 3.

- การส่งเสริม อนุรักษ์ และรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสงวนการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ การคุ้มครองและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ
- การส่งเสริม คุ้มครอง และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การควบคุม ป้องกัน แก้ไขตลอดจนการลด และขจัดอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ หรือภาวะมลพิษและของเสียอันตราย และกองทุนสิ่งแวดล้อม
- การบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
- การก่อสร้างถนนและไดโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐบาลโดยไม่มีค่าตอบแทน
- การบริจาคทรัพย์สินหรือสินค้าให้แก่ส่วนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัยอัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติ

2.3 หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ถูกนำมาใช้ในการพิจารณาเพื่อกำหนดบทบาทบัญญัติของกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นหลักสำคัญในทางเศรษฐศาสตร์ โดยรายได้ประเภทภาษีอากรเป็นรายได้ที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ นักการคลังยุคเก่าจึงได้กำหนดสาระสำคัญของหลักการทำได้เอาไว้ รวมถึงหลักการบริหารภาษีที่ดีของ Adam Smith ที่กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง The Wealth of Nations เป็นหลักการที่ยอมรับกันในทุกประเทศเมื่อปลายศตวรรษที่ 18 และยังคงเป็นที่ยอมรับจนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งจะกล่าวถึงเฉพาะหลักการที่เกี่ยวข้องกับเอกัตศึกษานี้ ดังนี้

2.3.1 หลักความเป็นธรรม (Equality)

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจะต้องก่อให้เกิดความยุติธรรมควบคู่กับความเสมอภาคในกลุ่มผู้เสียภาษีทุกคน ดังนั้นการที่ภาครัฐจะกำหนดให้มีการยกเว้นหรือเพิ่มภาระทางภาษีให้แก่ประชาชนจะต้องคำนึงถึงหลักความยุติธรรมทางภาษีเป็นสำคัญ โดยมีการแบ่งหลักความเป็นธรรมโดยพิจารณาจากการจัดเก็บภาษีออกเป็น 2 ลักษณะ⁹ ดังนี้

2.3.1.1. หลักความเป็นธรรมโดยสมบูรณ์ (Principle of absolute equity) คือการที่ผู้เสียภาษีทุกคนจะต้องเสียภาษีเป็นจำนวนเงินที่เท่ากันเพราะภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐควรต้องกระจายแก่ผู้เสียภาษีทุกคนอย่างเท่าเทียม

⁹ ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล, กฎหมายภาษีอากร (พิมพ์ครั้งที่ 5, เมษายน 2563), หน้า 83.

2.3.1.2. หลักความเป็นธรรมสัมพันธ (Modified equity principle) จะสามารถแบ่งความยุติธรรมในการจัดเก็บภาษีออกเป็น 2 หลัก ได้แก่

1. หลักผลประโยชน์ที่ได้รับ (The benefit principle) คือ การที่ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากภาครัฐมากก็จะต้องเสียภาษีจำนวนมาก ในขณะที่ผู้ที่ได้รับประโยชน์น้อยก็ควรจะต้องเสียภาษีน้อยตามไปด้วย และหากไม่ได้รับประโยชน์ใด ๆ เลยก็ไม่ควรเสียภาษีเพื่อการนั้น

2. หลักความสามารถในการเสียภาษี (The ability to pay principle) คือ การวัดความเสมอภาคในการเสียภาษีโดยการใช้การเสียสละความพึงพอใจของผู้เสียภาษีเป็นเครื่องวัด

ดังนั้นหากนำหลักความเป็นธรรมมาพิจารณาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในเรื่องของการบริจาค ภาครัฐก็ควรจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีกับผู้ที่บริจาคไม่ว่าจะบริจาคเป็นเงิน ทรัพย์สินหรือบริการแล้วก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะอย่างเป็นธรรม โดยภาครัฐควรพิจารณาให้สิทธิประโยชน์ต่อผู้เสียภาษีที่บริจาคเป็นบริการอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคดังเช่นผู้ที่บริจาคเป็นตัวเงินหรือทรัพย์สินเช่นกัน

2.3.2 หลักความแน่นอน (Certainty)

ภาษีที่จัดเก็บต้องมีความชัดเจนและแน่นอนทั้งในเรื่องของฐานภาษี อัตราภาษี เทคนิคการประเมินภาษีตลอดจนวันเวลาและวิธีการในการจัดเก็บ โดยการจัดเก็บภาษีต้องมีกฎหมายกำหนดเพื่อให้รัฐบาลสามารถคาดหมายจำนวนรายได้ที่จะจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสามารถเข้าใจกฎหมายภาษีอากร หลักเกณฑ์ทางภาษีต่าง ๆ ได้โดยง่าย มีความชัดเจนไม่คลุมเครือ หากการจัดเก็บภาษีที่ไม่เคารพหรือสอดคล้องกับหลักความแน่นอนย่อมนำมาซึ่งความเดือดร้อนของประชาชน¹⁰ เช่น การบริจาคตามข้อกำหนดภาษีต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและการกำหนดมูลค่าอย่างชัดเจนไม่คลุมเครือ เป็นต้น

2.3.3 หลักความประหยัด (Economy)

ภาษีทุกประเภทที่จัดเก็บจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลถือเป็นภาระทางภาษีอย่างหนึ่งที่ต้องแบกรับเพื่อนำรายได้เข้าสู่คลังให้แก่รัฐบาล¹¹ โดยระบบการบริหารการจัดเก็บภาษีที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากรควรเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุด โดยยึดหลักการที่ว่ารัฐบาลควรเก็บภาษีโดยทำให้รายได้ภาษี (Tax Yield) ที่ได้รับใกล้เคียงกับภาระภาษี (Tax Burden) ที่ประชาชนต้องแบกรับให้มากที่สุด กล่าวคือรัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีให้น้อยที่สุดและผู้เสียภาษีมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษีนั้น ๆ น้อยที่สุดด้วย ดังนั้นผู้เสียภาษีเงินได้จะต้องไม่เสียสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่พึงจะได้รับต่าง ๆ

¹⁰ ศุภลักษณ์ พิณีจิวาดล, กฎหมายภาษีอากร (พิมพ์ครั้งที่ 5, เมษายน 2563), หน้า 86.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 91.

เช่น ผู้เสียภาษีเงินได้ทำการบริจาคในรูปแบบของการให้บริการแต่ไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีดังกล่าวได้ เป็นต้น จากหลักความประหยัดภาครัฐจึงความจะมีมาตรการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ดีเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่เสียภาษี รวมถึงเป็นผลดีต่อระบบโครงสร้างภาษีอีกด้วย

2.3.4 หลักความสะดวก (Convenience)

ในการจัดเก็บภาษีที่ดี ภาครัฐควรอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีเพื่อที่จะสามารถจัดเก็บภาษีได้มากขึ้น โดยให้ความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีในการไปติดต่อเพื่อชำระภาษี หรือการกำหนดระยะเวลาชำระภาษี ควรให้เหมาะสมแก่ฤดูกาล ตามความเห็นของ Adam Smith ที่มีความเห็นว่าภาษีอากรทุกประเภท ควรเรียกเก็บตามระยะเวลา และตามวิธีที่สะดวกที่สุดแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษี¹² ตัวอย่างเช่น การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเกี่ยวกับการบริจาค กรมสรรพากรมีการจัดทำระบบ e-Donation ซึ่งเป็นระบบบริจาคเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้รองรับข้อมูลการรับบริจาคของหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริจาคให้สามารถใช้สิทธิลดหย่อนทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้โดยไม่ต้องเก็บหลักฐานการบริจาคอีกต่อไป และทำให้ได้รับเงินคืนภาษีเร็วขึ้นอีกด้วย¹³ ซึ่งภาครัฐมีการมุ่งใจให้ภาคเอกชนมาใช้ระบบ e-Donation โดยการให้ลดหย่อน 2 เท่าได้เมื่อบริจาคผ่านระบบ e-Donation ให้แก่องค์กรที่กำหนดตามกฎหมาย เป็นต้น

2.3.5 หลักความยืดหยุ่น (Flexibility)

ความยืดหยุ่นเป็นส่วนหนึ่งของหลักการทำรายได้ (Rendement) ที่นักการคลังรุ่นเก่าได้กำหนดสาระสำคัญเอาไว้¹⁴ โดยภาษีที่ดีควรเป็นภาษีที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายภาษีอากรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจของประเทศหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เสียภาษีได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เช่น การนำแนวคิดที่จะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ประกอบการให้บริการที่บริจาคบริการของตนเพื่อช่วยเหลือสังคมในปัจจุบัน เป็นต้น

¹² วราจคณา แสงสว่าง, ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2560), หน้า 8.

¹³ FINNOMENA, บริจาคอะไร ลดหย่อนภาษีได้ถึง 2 เท่า ! | TAX เพื่อนๆ EP8 [ออนไลน์], 5 มีนาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://www.finnomena.com/channel/tax-friend-charity/>

¹⁴ ศุภลักษณ์ พิณจิววาล, กฎหมายภาษีอากร (พิมพ์ครั้งที่ 5, เมษายน 2563), หน้า 81.

บทที่ 3

หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศไทย

การจ่ายภาษีเป็นหนึ่งในหน้าที่ของประชาชน เมื่อบุคคลธรรมดาที่มีลักษณะเงินได้ถึงเกณฑ์ตามที่กฎหมายประมวลรัษฎากรกำหนดจะมีหน้าที่ต้องแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ถูกต้องและครบถ้วน สำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรของไทยกำหนดหน่วยภาษีเงินได้ไว้ 5 หน่วย¹⁵ ได้แก่

1. บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่งและมาตรา 57
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ตามมาตรา 56 วรรคสอง
3. ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี ตามมาตรา 57 ทวิวรรคหนึ่ง
4. กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ตามมาตรา 57 ทวิวรรคสอง
5. วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

เงินได้ที่ต้องนำไปเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือเงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้อันเข้าลักษณะพึงต้องเสียภาษีเงินได้ซึ่งเกิดจากหน้าที่งานที่ทำ กิจกรรมที่ทำหรือเนื่องจากทรัพย์สิน ได้แก่ เงินทรัพย์สินประโยชน์อื่นใดที่คำนวณได้เป็นตัวเงิน เงินภาษีที่ผู้จ่ายออกแทน หรือเครดิตภาษีตามที่กฎหมายกำหนด¹⁶ โดยสามารถแบ่งประเภทเงินได้พึงประเมินเป็น 8 ประเภทตามมาตรา 40 (1) - (8) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามกฎหมายกำหนดให้เงินได้แต่ละประเภทสามารถหักค่าใช้จ่าย (ต้นทุน) ออกก่อนแล้วจึงนำเงินได้ที่หักค่าใช้จ่ายแล้วทั้งหมดไปหักลดหย่อนภาษีเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินได้สุทธิสำหรับนำไปคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา¹⁷

เงินได้ที่กฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่าไม่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งมีอยู่หลายรายการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเสียภาษีเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีเงินได้ เรียกว่า “เงินได้ที่รับยกเว้นภาษี” โดยกระจายอยู่ตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ ทั้งมาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากร

¹⁵ กรมสรรพากร, ใครมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา?[ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.rd.go.th/548.html>

¹⁶ มาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร

¹⁷ กรมสรรพากร, คู่มือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (กันยายน 2561), หน้า 8 - 12

พระราชกฤษฎีกา และกฎกระทรวงต่าง ๆ ทำให้ไม่ต้องเสียภาษีเหมือนเงินได้ทั่วไป ซึ่งอาจแบ่งประเภทเงินได้ที่รับยกเว้นภาษีได้เป็น 5 ประเภท¹⁸ ได้แก่

ประเภทที่ 1 สวัสดิการประเภท ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่ายานพาหนะ ค่าเดินทาง ที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้าง

ประเภทที่ 2 ค่าสวัสดิการอื่น ๆ ที่ลูกจ้างได้รับจากนายจ้าง เช่น ค่ารักษาพยาบาล, ค่าเช่าบ้าน, เงินช่วยการศึกษาบุตร, เครื่องแบบพนักงาน, ผลประโยชน์จากเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

ประเภทที่ 3 เงินได้จากมรดก เงินได้ที่ได้รับการอุปการะหรือจากการให้โดยเสน่หา เช่น เงินได้ที่ได้รับตามหน้าที่ธรรมจรรยาหรือรับตามประเพณี, เงินที่ได้รับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรส เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 20 ล้านบาท เป็นต้น

ประเภทที่ 4 ดอกเบี้ย เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารแบบออมทรัพย์ทุกบัญชีรวมกันตลอดทั้งปีที่ไม่เกิน 20,000 บาท, ดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่ได้รับจากสหกรณ์ เป็นต้น

ประเภทที่ 5 อื่น ๆ เช่น กำไรจากการขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์, เงินรางวัลที่ถูกล็อตเตอรี่สลากกินแบ่งรัฐบาลหรือสลากออมสิน, เงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับจากกองทุนประกันสังคม, รางวัลสลากบำรุงกาชาดไทย เงินได้จากการขาย หรือส่วนลดจากการซื้อสลากบำรุงกาชาดไทย, เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัดหรือมูลนิธิเพื่อการกุศลที่กำหนด เป็นต้น

ค่าลดหย่อนจึงเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่กฎหมายกำหนดให้นำไปหักออกจากเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว โดยมีการหักลดหย่อนกรณีต่าง ๆ แตกต่างกันไป สำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถแบ่งการลดหย่อนภาษีได้เป็น 5 กลุ่มใหญ่¹⁹ ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1. กลุ่มเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว ได้แก่ ค่าลดหย่อนส่วนตัว, ค่าลดหย่อนฝากครรภ์ และคลอดบุตร, ค่าลดหย่อนภาษีบุตร, ค่าลดหย่อนสำหรับเลี้ยงดูบิดามารดาของตนเองและของคู่สมรส และค่าลดหย่อนภาษีกรณีอุปการะผู้พิการหรือบุคคลทุพพลภาพ

กลุ่มที่ 2. กลุ่มเกี่ยวกับการประกันและการลงทุน เช่น เงินประกันสังคม, เบี้ยประกันชีวิตและประกันแบบสะสมทรัพย์, เบี้ยประกันสุขภาพ และเบี้ยประกันอุบัติเหตุที่คุ้มครองสุขภาพ, เบี้ยประกัน

¹⁸ PEAK Blog, เงินได้บุคคลธรรมดาที่ได้รับยกเว้นภาษีมีอะไรบ้าง (18 มีนาคม 2554) [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://peakaccount.com/blog/เงินได้บุคคลธรรมดาที่/>

¹⁹ FINNOMENA, ลดหย่อนภาษี ปี 2565: ทุกเรื่องที่ต้องรู้ รวบรวมมาให้แล้ว! [ออนไลน์], 8 มิถุนายน 2565. แหล่งที่มา: <https://www.finnomena.com/z-admin/tax-deduction-2022/>

สุขภาพของบิดามารดา, เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ, กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF: Retirement Mutual Fund), กองทุนรวมเพื่อการออม (SSF: Super Saving Funds) เป็นต้น

กลุ่มที่ 3. กลุ่มเกี่ยวกับการบริจาค ประกอบด้วย เงินบริจาคทั่วไป, เงินบริจาคเพื่อการศึกษา การกีฬา การพัฒนาสังคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ และบริจาคเพื่อสถานพยาบาลของรัฐรวมถึงเงินบริจาคให้กับพรรคการเมือง

กลุ่มที่ 4. กลุ่มเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ดอกเบี้ยกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย สามารถลดหย่อนได้ไม่เกิน 100,000 บาท

กลุ่มที่ 5. กลุ่มเกี่ยวกับกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐ เช่น โครงการซื้อปดมีคืน 2565 เป็นต้น

โดยทั่วไปผู้มีเงินได้ต้องนำเงินได้พึงประเมินทุกประเภทของตนตลอดปีภาษี (ไม่รวมเงินได้ที่กฎหมายยกเว้นภาษี หรือที่ไม่ต้องเสียภาษี) ไปคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี เพื่อยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีที่มีเงินได้ ซึ่งการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้นจะคิดจาก

$$\text{ภาษีที่ต้องชำระ} = \text{เงินได้สุทธิ} \times \text{อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา}$$

ซึ่งเงินได้สุทธินั้น คำนวณหาได้จาก เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมินทุกประเภทรวมกันตลอดปีภาษี - ค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด - ค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด - ค่าลดหย่อนเงินบริจาคไม่เกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด

บัญชีอัตราภาษีเงินได้ที่ใช้ในการคำนวณภาษีที่ต้องชำระของบุคคลจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2560 ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปีภาษี พ.ศ. 2560 ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป

ตารางที่ 1 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเริ่มใช้ปีภาษี 2560

เงินได้สุทธิ (บาท)	ช่วงเงินได้สุทธิของแต่ละชั้น	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 - 150,000	150,000	ได้รับยกเว้น
150,001 - 300,000	150,000	5
300,001 - 500,000	200,000	10
500,001 - 750,000	250,000	15
750,001 - 1,000,000	250,000	20
1,000,000 - 2,000,000	1,000,000	25
2,000,001 - 5,000,000	3,000,000	30
5,000,001 บาทขึ้นไป	-	35

สำหรับหลักเกณฑ์ทั่วไปที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดาของประเทศไทยมีหลักการจัดเก็บแบ่งได้เป็น 2 หลัก²⁰ ได้แก่

1. หลักแหล่งเงินได้ (Source Rule) ตามมาตรา 41 วรรคหนึ่งแห่งประมวลรัษฎากร วางหลักว่าเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเนื่องจากหน้าที่งาน หรือกิจการที่ทำในประเทศไทย หรือกิจการของนายจ้างในประเทศไทย หรือทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทยต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติ โดยหลักเกณฑ์นี้ภาครัฐจะอ้างสิทธิจัดเก็บภาษีโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับแหล่งเงินได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้รับเงินได้และผู้จ่ายเงินได้จะมีสัญชาติหรือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เป็นรัฐผู้จัดเก็บภาษีหรือไม่

2. หลักถิ่นที่อยู่ (Resident Rule) ตามมาตรา 41 วรรคสองแห่งประมวลรัษฎากรวางหลักว่า ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยรวมกันถึง 180 วันในปีภาษีใด และมีเงินได้จากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศเนื่องจากหน้าที่งานหรือกิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือเนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ และผู้มีเงินได้นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทยภายในปีภาษีเดียวกันกับปีที่เกิดเงินได้นั้นต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติ โดยหลักเกณฑ์นี้รัฐถิ่นที่อยู่จะอ้างสิทธิเก็บเงินภาษีจากเงินได้ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐตนได้รับโดยไม่คำนึงว่าเงินได้นั้นจะเกิดจากที่ใด เมื่อผู้มีเงินได้นั้นได้รับเงินได้จากการจ้างงานหรือจากกิจกรรมหรือจากทรัพย์สินในต่างประเทศก็ต้องนำเงินได้นั้นมารวมคำนวณเสียภาษีให้แก่รัฐถิ่นที่อยู่ของผู้มีเงินได้

3.1 หลักเกณฑ์ของการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการบริจาค

ค่าลดหย่อนภาษีเป็นสิทธิประโยชน์ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์มาจากการที่ภาครัฐเห็นว่าเป็นภาระหน้าที่, ความรับผิดชอบในชีวิต หรือเป็นสิ่งที่ภาครัฐต้องการจะสนับสนุนเพื่อกระตุ้นและจูงใจให้ประชาชนเกิดพฤติกรรมบางอย่างโดยใช้ภาษีเป็นเครื่องมือ เพราะเมื่อกิจกรรมใดที่มีนโยบายภาษีเข้ามาเกี่ยวข้อง ปริมาณของกิจกรรมนั้น ๆ ก็จะแปรผันขึ้นลงตามนโยบายภาษีที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน²¹ นอกจากนี้ค่าลดหย่อนภาษีจะเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ประชาชนอีกด้วย ซึ่งการลดหย่อนภาษีมักจะมีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักเกณฑ์เงื่อนไขการให้สิทธิประโยชน์ในทุก ๆ ปี ทั้งนี้การนำบริจาคมมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ที่สามารถนำมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

²⁰ กรมสรรพากร, คู่มือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (กันยายน 2561), หน้า 6.

²¹ ผศ.ดร.ยุทธนา ศรีสวัสดิ์, ความสำคัญของ ภาษี กับศาสตร์อื่น ๆ [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.itax.in.th/pedia/ความสำคัญของ-ภาษี/#:~:text=ภาษี%20%เป็นเครื่องมือสำหรับจัด,ภาษีที่เกี่ยวข้อง20%ซึ่งการ>

กรมสรรพากรได้ออกหลักเกณฑ์ของการใช้สิทธิสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคสำหรับกรณีผู้บริจาคเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งแบ่งเป็น 5 หลักการ ได้แก่

3.1.1 เงินบริจาคที่หักได้จำนวน 2 เท่าของเงินที่บริจาค

ในปัจจุบันภาครัฐได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคที่หักลดหย่อนได้ 2 เท่าแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้สุทธิ มักจะเป็นกฎหมายในลำดับพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเป็นกฎหมายที่ฝ่ายบริหารเป็นผู้ตราขึ้นใช้บังคับโดยอาศัยอำนาจตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทดังต่อไปนี้

3.1.1.1. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 420) พ.ศ. 2547 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้แก่สถานศึกษาของทางราชการ, สถานศึกษาขององค์การของรัฐบาล, โรงเรียนเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน, สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งคณะกรรมการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 29/2560 เป็นจำนวน 2 เท่าของรายจ่ายที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อน

ซึ่งค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาที่เป็นไปตามข้อกำหนดนั้น ต้องเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ และเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรายการดังต่อไปนี้

3.1.1.1.1. จัดหาหรือจัดสร้างอาคาร อาคารพร้อมที่ดิน หรือที่ดินให้แก่สถานศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษา

3.1.1.1.2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการศึกษา แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้แก่สถานศึกษา

3.1.1.1.3. จัดหาครู อาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเป็นทุนการศึกษา การประดิษฐ์ การพัฒนา การค้นคว้า หรือการวิจัย สำหรับนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาของสถานศึกษา

นอกจากเงินบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษาแล้ว ภาครัฐยังมีพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดให้เงินบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้รับสิทธิให้ยกเว้นเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวน 2 เท่าของจำนวนเงินที่บริจาคแต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นสำหรับการจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบตามข้อ 3.1.1.1. แล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อน ได้แก่

3.1.1.2. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 520) พ.ศ. 2554 สำหรับการบริจาคเงินให้แก่กองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและเข้มแข็งในการสร้างคุณภาพทางการศึกษาของชาติตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

3.1.1.3. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 526) พ.ศ. 2554 สำหรับเงินบริจาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพการศึกษาของเด็กปฐมวัยตามแผนปฏิรูปประเทศไทย

3.1.1.4. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 541) พ.ศ. 2555 สำหรับเงินได้ที่บริจาคให้แก่โครงการฝึกอบรมอาชีพและการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบำบัด แก้อาการ พิ้นฟู และสงเคราะห์เด็กและเยาวชนของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของกระทรวงยุติธรรม เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้สามารถกลับเข้าสู่ครอบครัวและเป็นที่ยอมรับของสังคม

3.1.1.5. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 558) พ.ศ. 2556 สำหรับการบริจาคให้แก่สถานศึกษา ในหมายความว่าสถานศึกษาของรัฐโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน แต่ไม่รวมถึงโรงเรียนนอกระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนสนับสนุนการพัฒนาการศึกษามากขึ้น

3.1.1.6. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 559) พ.ศ. 2556 สำหรับการบริจาคเพื่อสนับสนุนการกีฬา โดยให้แก่การกีฬาแห่งประเทศไทย, คณะกรรมการกีฬาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย, สมาคมกีฬาจังหวัดหรือสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับอนุญาตจากการกีฬาแห่งประเทศไทย, กรมพลศึกษา

หรือกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อนำไปใช้ในการจัดหาอุปกรณ์กีฬา การฝึกซ้อมหรือการแข่งขัน การจัดสร้างและพัฒนาสนามกีฬาหรือศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬา หรือการพัฒนานักกีฬาและบุคลากรด้านกีฬา

3.1.1.7. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 615) พ.ศ. 2559 สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์, กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม, กองทุนส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย, กองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุหรือกองทุน โบราณคดี เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

3.1.1.8. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 651) พ.ศ. 2561 สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนยุติธรรมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับ ใช้จ่ายเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี, การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย, การ ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

3.1.1.9. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 663) พ.ศ. 2561 สำหรับการบริจาคให้แก่สถานพยาบาลของทางราชการ ในความหมายว่า สถานพยาบาลซึ่งเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและให้หมายความ รวมถึง

3.1.1.9.1. สถานพยาบาลของสถาบันการศึกษาของรัฐ

3.1.1.9.2. สถานพยาบาลขององค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การ มหาชน

3.1.1.9.3. สถานพยาบาลของรัฐวิสาหกิจที่เป็นองค์การของรัฐบาลหรือ หน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

3.1.1.9.4. สถานพยาบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1.1.9.5. สถานพยาบาลของหน่วยงานอื่นของรัฐ

3.1.1.9.6. สถานพยาบาลของสภาอากาศไทย

3.1.1.10. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น รัษฎากร (ฉบับที่ 668) พ.ศ.2561 สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี, กองทุนสนับสนุนการวิจัย, กองทุนเพื่อการพัฒนาระบบมาตรวิทยาหรือกองทุนเพื่อการพัฒนา ระบบสาธารณสุข เป็นการจูงใจให้มีการบริจาคเงินให้แก่กองทุนดังกล่าวเพื่อใช้ในการดำเนินงานอันจะ เป็นการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ

3.1.1.11. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 682) พ.ศ. 2562 สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เป็นการจูงใจให้มีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุนดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้ได้รับการสนับสนุนทางการศึกษา อันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประชาชน

นอกจากนี้ภาครัฐยังมีการกำหนดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการให้เงินบริจาคผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) โดย “ระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ระบบที่ใช้สร้างและเก็บรักษาข้อมูลการบริจาคในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร จะได้รับสิทธิให้ยกเว้นสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวน 2 เท่าของจำนวนเงินที่บริจาค แต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นสำหรับการจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบตามข้อ 3.1.1.1 และค่าใช้จ่ายที่ต้องนำมารวมคำนวณรวมกับค่าใช้จ่ายดังกล่าวแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อน ได้แก่

3.1.1.12. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 681) พ.ศ. 2562 สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่สถานศึกษา ในความหมายว่าเป็นสถานศึกษาของรัฐ โรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน แต่ไม่รวมถึงโรงเรียนนอกระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยบุคคลธรรมดาที่ใช้สิทธิต้องไม่ใช่สิทธิในการยกเว้นภาษีเงินได้ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 420) พ.ศ. 2547 มีผลถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2565 แล้ว

3.1.1.13. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 706) พ.ศ. 2563 สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่สภาภาษาไทย ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565 เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาภาษาไทยในการปฏิบัติการกิจการด้านการบริการทางการแพทย์และสุขภาพอนามัยของประชาชน การบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย การบริการโลหิต การส่งเสริมคุณภาพชีวิตและภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.1.1.14. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 714) พ.ศ. 2563 สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่มูลนิธิภัทรมหาราชา นุสรณ์ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีกรมพระศรี

สวางควัฒนวรชัตติยราชานารี ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565

3.1.1.15. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 717) พ.ศ. 2564 สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่กองทุนเพื่อการพัฒนา ระบบมาตรวิทยา, กองทุนเพื่อการพัฒนา ระบบสาธารณสุข, กองทุนเพื่อการพัฒนา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี, หรือกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565

3.1.1.16. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 732) พ.ศ. 2564 สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566

3.1.1.17. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 741) พ.ศ. 2564 สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ศิริราชมูลนิธิ หรือมูลนิธิจุฬาลงกรณ์ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565

3.1.1.18. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 754) พ.ศ. 2565 สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่

3.1.1.18.1. มูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

3.1.1.18.2. มูลนิธิโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อนในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

3.1.1.18.3. มูลนิธิโรคมะเร็งโรงพยาบาลศิริราช

3.1.1.18.4. มูลนิธิโรงพยาบาลราชวิถี

3.1.1.18.5. มูลนิธิสมเด็จพระปิ่นเกล้า

3.1.1.18.6. มูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กองทัพอากาศ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์และการสาธารณสุขของมูลนิธิดังกล่าว โดยมีผลถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2565

3.1.2 เงินบริจาคที่หักลดหย่อนได้จำนวน 1 เท่าของเงินที่บริจาค

บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้คนพิการได้รับสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 519) พ.ศ. 2554 ให้ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) - (6) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวนร้อยละ 100 ของเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์แต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นสำหรับการจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบแล้ว ข้อ 3.1.1 ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนดังกล่าว

3.1.3 เงินบริจาคที่หักลดหย่อนได้เท่ากับจำนวนเงินที่บริจาคตามจริง

เงินบริจาคที่หักลดหย่อนได้เท่ากับจำนวนเงินที่บริจาคตามจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 10 มักจะเป็นเงินบริจาคทั่วไป โดยหักลดหย่อนได้เงินได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากรหลังหักค่าลดหย่อนของเงินที่บริจาคได้จำนวน 2 เท่าตามข้อ 3.1.1 แล้ว ในปัจจุบันประเทศไทยมีบทบัญญัติทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคที่หักลดหย่อนได้ตามจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้สุทธิ ดังต่อไปนี้

3.1.3.1. มาตรา 47 (7) แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้บุคคลธรรมดาที่บริจาคเป็นเงินให้แก่มูลนิธิฯ ที่ได้รับการประกาศกำหนดให้เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล ผู้บริจาคมีสิทธินำเงินบริจาคไปหักลดหย่อนในการคำนวณเงินได้สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เท่าที่บริจาคแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินที่เหลือหลังจากหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว โดยปกติจะเป็นเงินที่บริจาคให้แก่วัดวาอาราม, สถานกาดไทย, สถานพยาบาล และสถานศึกษาของทางราชการ หรือองค์การของรัฐบาล, สถานศึกษาเอกชน, สถานสาธารณกุศล หรือมูลนิธิต่าง ๆ ตามรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ องค์การการกุศลที่กล่าวมาข้างต้นต้องตั้งอยู่ในประเทศไทย หากเป็นการบริจาคเงินให้วัดที่ก่อตั้งขึ้นในต่างประเทศไม่สามารถลดหย่อนได้

ส่วนกฎหมายในลำดับพระราชกฤษฎีกาที่มีการกำหนดสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับเงินบริจาคที่หักลดหย่อนได้เท่ากับจำนวนเงินที่บริจาคตามจริงโดยมีใจความสำคัญว่า “สำหรับบุคคลธรรมดาให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหัก ค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4)

(5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เท่าจำนวนเงินที่บริจาคแต่เมื่อรวมกับเงินบริจาคตามมาตรา 47 (7) แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนดังกล่าวนั้น” ได้แก่

3.1.3.2 พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 424) พ.ศ. 2547 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนสวัสดิการที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการและดำรงชีวิตนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการอยู่แล้ว ซึ่งรายได้ส่วนหนึ่งของกองทุนสวัสดิการจะมาจากเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่กองทุน

3.1.3.3 พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 428) พ.ศ. 2548 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ, กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม, กองทุนคุ้มครองเด็กหรือกองทุนพัฒนากีฬาแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เนื่องจากภาครัฐต้องการจะส่งเสริมให้เกิดการให้หลักประกันแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านการเรียนรู้และนันทนาการเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

3.1.3.4 พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 527) พ.ศ.2554 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย, วาตภัย, อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทยโดยมีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเป็นตัวแทนรับเงินหรือทรัพย์สินที่บริจาคเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติเนื่องจากประเทศไทยประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้ง

3.1.3.5 พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 540) พ.ศ.2555 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติที่ภาครัฐมีการจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวัฒนธรรม ดังนั้นเพื่อเป็นการจูงใจให้ประชาชนมีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมในการสืบทอดเอกลักษณ์และดำรงไว้ซึ่งจารีตประเพณีและวัฒนธรรมไทย

3.1.3.6 พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 751) พ.ศ.2565 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์

ให้แก่สำหรับการบริจาคให้แก่สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ได้กระทำ ตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565

นอกจากนี้กฎกระทรวงออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ก็มีการกำหนดเกี่ยวกับค่าลดหย่อนภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคของบุคคลธรรมดาด้วยเช่นกัน โดยมีใจความสำคัญว่า “เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามมาตรา 47(1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เท่าจำนวนที่บริจาค แต่เมื่อรวมกับเงินบริจาคตามมาตรา 47 (7) แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ 10ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนดังกล่าว” ได้แก่

3.1.3.7 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ 2 (68) กำหนดให้ลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคให้แก่การกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมการกีฬา คณะกรรมการกีฬาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมกีฬาในจังหวัด กรมพลศึกษาเพื่อการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน หรือสมาคมกีฬาจังหวัดหรือสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับอนุญาตจากการกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อการกีฬา

3.1.3.8 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ 2 (70) กำหนดให้ลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคให้แก่ส่วนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่น

3.1.3.9 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ 2 (88) กำหนดให้ลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคให้แก่กรมศิลปากรเพื่อการบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

3.1.4 เงินบริจาคอื่น ๆ ที่หักลดหย่อนได้

เมื่อบุคคลธรรมดาได้ให้เงินบริจาคกับพรรคการเมืองจะสามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ ซึ่งมาจากมาตรา 70 ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 ที่กำหนดไว้ว่าผู้บริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองสามารถนำจำนวนเงินบริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนภาษีเพื่อการบริจาคตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร ไม่ว่าจะบริจาคให้พรรคเดียวหรือหลายภาคเพราะกฎหมายอนุญาตให้นำมาเงินบริจาคย่อย ๆ ของทุกพรรคมาใช้เพื่อลดหย่อนภาษีได้ แต่รวมกันแล้วลดหย่อนภาษีได้สูงสุดไม่เกิน 10,000 บาท ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 357) โดยการบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองจะต้องใช้ใบเสร็จรับเงินหรือแบบพ.ก. 11 ที่ออกโดยพรรคการเมืองเป็น

หลักฐานในการใช้สิทธิลดหย่อนภาษีด้วย สำหรับการบริจาคเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของพรรคการเมืองมี ข้อจำกัดที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา 66 ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 ที่ระบุไว้ชัดเจนว่า บุคคลทั่วไปห้ามบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่น ๆ เพื่อสนับสนุน กิจกรรมของพรรคการเมือง มากกว่า 10 ล้านบาทต่อปี

ทั้งนี้ หลักฐานในการยืนยันการใช้สิทธิลดหย่อนภาษีในการบริจาคเงินด้วยวิธีการทั่วไปที่ไม่ผ่าน บริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ผู้เสียภาษีต้องเก็บหลักฐานไว้เพื่อใช้ลดหย่อนภาษี เช่น ใบอนุโมทนา บัตร หรือใบเสร็จรับเงินที่ต้องมีข้อความระบุชื่อหน่วยงานที่บริจาคเงิน, วัน/เดือน/ปีที่บริจาค, ชื่อผู้บริจาค และจำนวนเงินที่บริจาค ส่วนการบริจาคเงินผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ให้แก่องค์กร การกุศลต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว จะสามารถลดหย่อนภาษีได้โดยไม่ต้องเก็บหลักฐานการบริจาคไว้ เพราะเป็นระบบบริจาคเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่สรรพากรใช้รองรับข้อมูลการรับบริจาคของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้บริจาคได้ใช้สิทธิลดหย่อนภาษีได้สะดวกและยังช่วยให้ได้รับเงินภาษีคืนเร็วขึ้นอีกด้วย

3.1.5 สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคอื่น ๆ

เงินได้ที่รับยกเว้นภาษีไม่ต้องรวมคำนวณเสียภาษีเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีเงินได้ นอกจากนี้เงินได้ที่รับยกเว้นภาษีของประเทศไทยยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ภาคประชาชน เกิดการบริจาคเพื่อสนับสนุนด้านศาสนาและการกุศลต่าง ๆ โดยกระจายอยู่ตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ ทั้ง มาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากร พระราชกฤษฎีกา และกฎกระทรวง ทำให้ไม่ต้องนำเงินได้มาเสียภาษี เหมือนเงินได้ทั่วไป โดยส่วนใหญ่จะเป็นการยกเว้นเงินได้จากการที่ประชาชนบริจาคอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ องค์กรการกุศลเพื่อนำรายได้จากการทำประโยชน์ในที่ดินมาใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กร แต่ การโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทนถือเป็นการขาย อสังหาริมทรัพย์ที่ถือว่าผู้โอนเป็นผู้มีเงินได้และต้องเสียภาษี ดังนั้นจึงกำหนดให้เป็นเงินได้พึงประเมินที่ ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่

3.1.5.1 เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มี ค่าตอบแทนให้แก่มูลนิธิพัฒนา²²

²² มาตรา 26 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (แก้ไข เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 177 (พ.ศ. 2531) ใช้บังคับ 9 ธันวาคม 2531 เป็นต้นไป

3.1.5.2 เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ²³

3.5.1.3 เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ เฉพาะการโอนที่ดินส่วนที่ทำให้วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิดมีที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่²⁴ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีผู้บริจาคที่ดินให้แก่ศาสนสถานมากขึ้น เพื่อสนับสนุนกิจการของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

3.5.1.4 เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่สภาภาษาไทย²⁵ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ให้แก่สภาภาษาไทยอันเป็นการสนับสนุนกิจการของสภาภาษาไทย

3.5.1.5 เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภาภาษาไทย ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป²⁶ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของมูลนิธิดังกล่าว

3.5.1.6 เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา มูลนิธิพระดาบส มูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า หรือมูลนิธิเทพรัตนเวชชานุกูล²⁷ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของมูลนิธิดังกล่าว

²³ มาตรา 28 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

²⁴ มาตรา 49 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 214 (พ.ศ. 2541) ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่ 22 ตุลาคม 2541 เป็นต้นไป

²⁵ มาตรา 71 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 256 (พ.ศ. 2548) ใช้บังคับ 22 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

²⁶ มาตรา 80 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 275 (พ.ศ. 2553) ใช้บังคับ 17 กันยายน 2553 เป็นต้นไป

²⁷ มาตรา 100 กฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 343 (พ.ศ. 2562) ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2562 เป็นต้นไป

3.2 วิธีการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคในปีภาษี

กรมสรรพากรได้มีการกำหนดวิธีการคำนวณภาษีจากเงินได้สุทธิประกอบด้วยส่วนสำคัญได้แก่ เงินได้พึงประเมิน หักเงินได้ที่ได้รับยกเว้น หักค่าใช้จ่าย หักค่าลดหย่อน หักเงินบริจาค แล้วจึงนำเงินได้สุทธินั้นไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยทั่วไปผู้มีเงินได้ต้องนำเงินได้พึงประเมินทุกประเภทของตน ตลอดปีภาษีที่ไม่รวมเงินได้ที่กฎหมายยกเว้นภาษีหรือที่ไม่ต้องเสียภาษี ไปคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี เพื่อยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีที่มีเงินได้

3.2.1 เงื่อนไขของการคำนวณเงินบริจาค

ในการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคในปีภาษีจากบริจาคของบุคคลธรรมดา นั้น มีเงื่อนไขสำหรับค่าลดหย่อนกลุ่มเงินบริจาค โดยมีวิธีการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.1.1. นำเงินบริจาคตามกรณีพิเศษตามข้อ 3.1.1 ไปใช้สิทธิหักลดหย่อน 2 เท่าก่อน

3.2.1.2. นำเงินบริจาคตามกรณีพิเศษตามข้อ 3.1.2 ใช้สิทธิหักลดหย่อน 1 เท่า โดยค่าลดหย่อนตามข้อ 3.1.1 รวมกับข้อ 3.1.2 ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อน

3.2.1.3. จากนั้นจึงใช้สิทธิลดหย่อนเงินบริจาคได้ตามจริงตามข้อ 3.1.3 หากผู้เสียภาษีไม่ใช้สิทธิหักลดหย่อน 2 เท่าหรือ 1 เท่าตามข้อ 3.1.1 และข้อ 3.1.2 จะใช้สิทธิบริจาคได้ตามจริงตามข้อ 3.1.3 เลยก็ได้ แต่เมื่อมาใช้สิทธิบริจาคได้ตามจริงตามข้อ 3.1.3 แล้วจะกลับไปใช้สิทธิหักลดหย่อน 2 เท่าหรือ 1 เท่าตามข้อ 3.1.1 และข้อ 3.1.2 ไม่ได้

3.2.1.4. เงินที่บริจาคแก่พรรคการเมืองตามข้อ 3.1.4 จะรวมอยู่กับค่าลดหย่อนต่าง ๆ (ไม่รวมค่าลดหย่อนเงินบริจาค) ตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6) ซึ่งยกมาจากรายการสุดท้ายของใบแนบแสดงรายละเอียดรายการลดหย่อนและยกเว้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายหรือจากรายละเอียดแนบ ภ.ง.ด. 90 กรณีรวมคำนวณภาษี

ตารางที่ 2 จำนวนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี

เงินได้พึงประเมินทุกประเภทรวมกันตลอดปีภาษี	xxx	(ก)
หัก ค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด	(xxx)	(ข)
(ก) - (ข) เหลือเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย	xxx	(ค)
หัก ค่าลดหย่อนต่าง ๆ (ไม่รวมค่าลดหย่อนเงินบริจาค) ตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6) รวม ข้อ 3.1.4	(xxx)	(ง)
(ค) - (ง) เหลือเงินได้หลังจากหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ (ไม่รวมค่าลดหย่อนเงินบริจาค)	xxx	(จ)
หัก ค่าลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่าแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ (จ) ข้อ 3.1.1	(xxx)	(ฉ)
(จ) - (ฉ) เหลือเงินได้หลังจากหักค่าลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่า	xxx	(ช)
หัก ค่าลดหย่อนเงินบริจาค 1 เท่าไม่เกินแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ (ช) ข้อ 3.1.2	(xxx)	(ฌ)
(ช) - (ฌ) เหลือเงินได้หลังจากหักค่าลดหย่อนเงินบริจาค 1 เท่า	xxx	(ญ)
หัก ค่าลดหย่อนเงินบริจาคตามจำนวนที่บริจาคจริงไม่เกินแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ (ญ) ข้อ 3.1.3	(xxx)	(ฎ)
(ญ) - (ฎ) เหลือเงินได้สุทธิ	xxx	(ฏ)
นำเงินได้สุทธิตาม (ฎ) ไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		
จำนวนภาษี	xxx	

ผู้มีเงินได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาพร้อมทั้งชำระภาษี ได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทุกแห่ง หรือInternet ทาง www.rd.go.th หรือทาง RD Smart Tax Application ทางโทรศัพท์มือถือ

ตารางที่ 3 การคำนวณเงินได้สุทธิตามที่กฎหมายกำหนด ตามแบบฟอร์ม ภ.ง.ด. 90

ข้อ 11 การคำนวณภาษี		
1. เงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย (รวมยอดมาจากรายการสุดท้ายของ ข้อ 1 ถึง ข้อ 7)		
2. หัก ค่าลดหย่อนฯ (ยกมาจากรายการสุดท้ายของใบแบบแสดงรายละเอียดรายการลดหย่อนและยกเว้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายหรือจากรายละเอียดแบบ ภ.ง.ด.90 กรณีรวมคำนวณภาษี (ในรายการสุดท้ายของรายละเอียดรายการลดหย่อนฯ))		
3. คงเหลือ (1. - 2.)		
4. หัก เงินบริจาคสนับสนุนการศึกษา/อื่นๆ (2 เท่าของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ 3.)		
5. คงเหลือ (3. - 4.)		
6. หัก เงินบริจาค (ไม่เกินร้อยละ 10 ของ 5.)		
7. เงินได้สุทธิ (5. - 6.)		
8. ภาษีคำนวณจากเงินได้สุทธิ ตาม 7.		

ตารางที่ 4 การคำนวณเงินได้สุทธิตามที่กฎหมายกำหนด ตามแบบฟอร์ม ภ.ง.ด. 91

ก การคำนวณภาษี	
1. เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ฯลฯ (รวมเงินได้ที่ได้รับยกเว้นตาม ข 5.)	
2. หัก เงินได้ที่ได้รับยกเว้น (ยกมาจาก ข 6.)	
3. คงเหลือ (1. - 2.)	
4. หัก ค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 50 ของ 3. แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด)	
5. คงเหลือ (3. - 4.)	
6. หัก รายการค่าลดหย่อนฯ (ยกมาจากรายการสุดท้ายของใบแบบแสดงรายละเอียดรายการลดหย่อนและยกเว้นหลังจากหักค่าใช้จ่าย หรือจากรายละเอียดแบบ ภ.ง.ด.91 กรณีรวมคำนวณภาษี (ในรายการสุดท้ายของรายละเอียดรายการลดหย่อนฯ))	
7. คงเหลือ (5. - 6.)	
8. หัก เงินบริจาคสนับสนุนการศึกษา/อื่นๆ (2 เท่าของจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของ 7.)	
9. คงเหลือ (7. - 8.)	
10. หัก เงินบริจาค (ไม่เกินร้อยละ 10 ของ 9.)	
11. เงินได้สุทธิ (9. - 10.)	
12. ภาษีคำนวณจากเงินได้สุทธิตาม 11.	

ตารางที่ 5 แสดงรายการบริจาคพรรคการเมืองในใบแบบรายละเอียดรายการลดหย่อนและยกเว้นหลังจากหักค่าใช้จ่าย

17. เงินที่บริจาคแก่พรรคการเมือง	
18. เงินลงทุนในหุ้น หรือการเป็นหุ้นส่วนเพื่อจัดตั้ง หรือเพิ่มทุนบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ได้รับจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคมและได้จัดแจ้งการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม	
19. รวม (1. ถึง 18.) ยกไปรวมใน ข้อ 11 2. ของแบบ ภ.ง.ด.90 หรือยกไปกรอกใน ก 6. ของแบบ ภ.ง.ด.91	

3.2.2 ตัวอย่างการคำนวณเงินบริจาคในปีภาษี

ตัวอย่างที่ 1 ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดา มีเงินเดือนจำนวน 1,000,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว กับค่าบริจาคให้โรงพยาบาลศิริราชจำนวน 10,000 บาท และบริจาคให้วัดจำนวน 10,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน	1,000,000
หัก ค่าใช้จ่าย ร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	(100,000)
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	900,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	(60,000)
คงเหลือ	840,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า	(20,000)

$$(840,000 \times 10\% = 84,000) \quad (10,000 \times 2 = 20,000)$$

คงเหลือเงินได้ 820,000

หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง (10,000)

$$(820,000 \times 10\% = 82,000) \quad (10,000 \times 1 = 10,000)$$

คงเหลือเงินได้สุทธิ 810,000

จากตัวอย่างที่ 1 จะเห็นได้ว่าผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิลดหย่อนได้เต็มจำนวนและไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินหลังหักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด โดยเงินบริจาคเพื่อสถานพยาบาลของรัฐสามารถหักลดหย่อนภาษีได้ 2 เท่า แต่รวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนภาษีตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร จากนั้นจึงนำเงินบริจาคทั่วไปมาหักได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนและเงินบริจาคที่หักลดหย่อนได้ 2 เท่าข้างต้น

ตัวอย่างที่ 2 ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดา มีเงินเดือนจำนวน 1,000,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว กับค่าบริจาคให้โรงพยาบาลศิริราชจำนวน 10,000 บาท , บริจาคให้วัดจำนวน 10,000 บาท และบริจาคให้พรรคการเมืองจำนวน 20,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน 1,000,000

หัก ค่าใช้จ่าย ร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด (100,000)

เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย 900,000

หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (60,000)

หัก เงินที่บริจาคแก่พรรคการเมือง (ลดหย่อนภาษีได้สูงสุดไม่เกิน 10,000) (10,000)

$$(20,000 - 10,000 = 10,000)$$

คงเหลือ 830,000

หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า (20,000)

$$(830,000 \times 10\% = 83,000) \quad (10,000 \times 2 = 20,000)$$

คงเหลือเงินได้ 810,000

หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง (10,000)

$$(810,000 \times 10\% = 81,000) \quad (10,000 \times 1 = 10,000)$$

คงเหลือเงินได้สุทธิ 800,000

จากตัวอย่างที่ 2 จะเห็นได้ว่าผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิลดหย่อนได้เต็มจำนวนและไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินหลังหักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด และเมื่อมีเงินที่บริจาคแก่พรรคการเมืองจะถูกรวมอยู่กับค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6) โดยสามารถลดหย่อนภาษีได้ตามที่บริจาคจริง แต่สูงสุดไม่เกิน 10,000 บาท

ตัวอย่างที่ 3 ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดาที่มีเงินเดือนจำนวน 1,000,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว มีค่าบริจาคสนับสนุนการศึกษาให้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 15,000 บาท, บริจาคให้โรงพยาบาลศิริราชจำนวน 10,000 บาท และบริจาคให้วัดจำนวน 10,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน	1,000,000
หัก ค่าใช้จ่าย ร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	<u>(100,000)</u>
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	900,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	<u>(60,000)</u>
คงเหลือ	840,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า (840,000×10% = 84,000) (25,000×2 = 50,000)	<u>(50,000)</u>
คงเหลือเงินได้	790,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง (790,000×10% = 79,000) (10,000×1 = 10,000)	<u>(10,000)</u>
คงเหลือเงินได้สุทธิ	<u>780,000</u>

จากตัวอย่างที่ 3 จะเห็นได้ว่าผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิลดหย่อนได้เต็มจำนวนและไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินหลังหักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด โดยต้องนำเงินบริจาคสนับสนุนการศึกษาและเงินบริจาคเพื่อสถานพยาบาลของรัฐมารวมกันคำนวณเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ในการหักลดหย่อนภาษีของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากรเป็นจำนวน 2 เท่าของจำนวนเงินที่บริจาคแต่เมื่อรวมกันต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อน จากนั้นจึงหักเงินบริจาคทั่วไปตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนและเงินบริจาค 2 กลุ่มแรกข้างต้น

ตัวอย่างที่ 4 ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดาที่มีเงินเดือนจำนวน 1,000,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว มีค่าบริจาคสนับสนุนการศึกษาให้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 15,000 บาท, บริจาคให้วัดจำนวน 10,000 บาท และผู้เสียภาษีมีค่าใช้จ่ายจัดให้คนพิการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะจำนวน 12,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน	1,000,000
หัก ค่าใช้จ่าย ร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	<u>(100,000)</u>
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	900,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	<u>(60,000)</u>
คงเหลือ	840,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า ($840,000 \times 10\% = 84,000$) ($15,000 \times 2 = 30,000$)	<u>(30,000)</u>
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 1 เท่า ($840,000 \times 10\% = 84,000$) ($12,000 \times 1 = 12,000$)	<u>(12,000)</u>
คงเหลือเงินได้	798,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง ($798,000 \times 10\% = 79,800$)	<u>(10,000)</u>
คงเหลือเงินได้สุทธิ	<u>788,000</u>

จากตัวอย่างที่ 4 จะเห็นได้ว่าผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิลดหย่อนได้เต็มจำนวน โดยเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้คนพิการได้รับสิทธิเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะจะยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวนร้อยละ 100 ของเงินได้ที่จ่ายจริงแต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นสำหรับการจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนดังกล่าว

ตัวอย่างที่ 5 ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดาที่มีเงินเดือนจำนวน 500,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว กับค่าบริจาคให้โรงพยาบาลศิริราชจำนวน 20,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน	500,000
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	<u>(100,000)</u>

เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	400,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	<u>(60,000)</u>
คงเหลือ	340,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า (340,000×10% = 34,000) (20,000×2 = 40,000)	<u>(34,000)</u>
คงเหลือเงินได้	306,000
หัก ส่วนที่เหลือจากเงินบริจาคลดหย่อน 2 เท่ามาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง โดยคิดจาก 40,000-34,000 = 6,000/2 = 3,000	<u>(3,000)</u>
คงเหลือเงินได้สุทธิ	<u>303,000</u>

จากตัวอย่างที่ 5 จะเห็นได้ว่าผู้บริจาคไม่สามารถใช้สิทธิลดหย่อนได้เต็มจำนวน เนื่องจากเกินร้อยละ 10 ของเงินหลังหักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนดทำให้ใช้สิทธิลดหย่อน 2 เท่าได้เพียง 34,000 บาท แต่อย่างไรก็ตาม เงินบริจาคส่วนที่เกินกฎหมายกำหนดสามารถนำมาใช้สิทธิเป็นค่าลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคได้ตามจริง คือ 3,000 บาท ดังนั้นสามารถลดหย่อนภาษีจากการบริจาคได้ทั้งสิ้น 37,000 บาท

ตัวอย่างที่ 6 ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดา มีเงินเดือนจำนวน 500,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว กับค่าบริจาคให้โรงพยาบาลศิริราชจำนวน 19,000 บาทและบริจาคให้วัดจำนวน 35,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน	500,000
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	<u>(100,000)</u>
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	400,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	<u>(60,000)</u>
คงเหลือ	340,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า (340,000×10% = 34,000) (19,000×2 = 38,000)	<u>(34,000)</u>
คงเหลือเงินได้	306,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง (306,000×10% = 30,600) (35,000×1 = 35,000)	<u>(30,600)</u>
คงเหลือเงินได้สุทธิ	<u>275,400</u>

จากตัวอย่างที่ 6 จะเห็นได้ว่าผู้บริจาคไม่สามารถใช้สิทธิลดหย่อน 2 เท่าได้เต็มจำนวน เนื่องจากเกินร้อยละ 10 ของเงินหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 ที่กฎหมายกำหนด จึงสามารถใช้สิทธิลดหย่อน 2 เท่าได้จำนวน 34,000 บาท ส่วนเงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริงก็ไม่สามารถใช้สิทธิลดหย่อนได้เต็มจำนวนเช่นกัน เพราะเกินร้อยละ 10 ของเงินหลังจากหักลดหย่อนบริจาค 2 เท่า จึงสามารถนำมาใช้สิทธิเป็นค่าลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคได้ตามจริงเพียง 30,600 บาท เท่านั้นจากการบริจาคให้วัด 35,000 บาท

ตัวอย่างที่ 7 ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดา มีเงินเดือนจำนวน 500,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว กับค่าบริจาคให้โรงพยาบาลศิริราชจำนวน 20,000 บาทและบริจาคให้วัดจำนวน 10,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภท 40(1) เงินเดือน	500,000
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	<u>(100,000)</u>
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	400,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	<u>(60,000)</u>
คงเหลือ	340,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า	<u>(34,000)</u>
$(340,000 \times 10\% = 34,000)$ $(20,000 \times 2 = 40,000)$	
คงเหลือเงินได้	306,000
หัก ส่วนที่เหลือจากเงินบริจาคลดหย่อน 2 เท่ามาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง	<u>(13,000)</u>
$(40,000 - 34,000 = 6,000 / 2 = 3,000)$ นำมารวมกับค่าลดหย่อนได้ตามจริง	
$(306,000 \times 10\% = 30,600)$ $(10,000 + 3,000 = 13,000)$	
คงเหลือเงินได้สุทธิ	<u>293,000</u>

จากตัวอย่างที่ 7 จะเห็นได้ว่าผู้บริจาคไม่สามารถใช้สิทธิลดหย่อน 2 เท่าได้ไม่เต็มจำนวนเพราะเกินร้อยละ 10 ของเงินหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 ตามที่กฎหมายกำหนดทำให้ใช้สิทธิลดหย่อน 2 เท่าได้เพียง 34,000 บาท แต่อย่างไรก็ตามค่าลดหย่อน 2 เท่าส่วนที่เกินกฎหมายกำหนดสามารถนำมารวมใช้สิทธิกับค่าลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคได้ตามจริงได้เป็น 13,000 บาท มาจากส่วนที่เกิน 3,000 บาท และเงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริง 10,000 บาท

ข้อสังเกตจากกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากบริจาค
ของประเทศไทย กรณีที่ผู้บริจาคเป็นบุคคลธรรมดาจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้เฉพาะการ
บริจาคเป็นเงินบริจาคเท่านั้น จึงจะสามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนได้ แต่การบริจาคบริการหรือสละ
เวลาทำงานจิตอาสาโดยไม่รับค่าตอบแทนเพื่อช่วยเหลือสังคมโดยการใช้แรงกาย เวลาหรือบริการแทน
การใช้เงินจะยังไม่มีหลักเกณฑ์สำหรับใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใน
กฎหมายของประเทศไทย

บทที่ 4

หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศ สหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย

ในการจัดอันดับประเทศใจบุญที่สุดในโลก (World Giving Index) ของสถาบันมูลนิธิช่วยเหลือการกุศลของสหรัฐอเมริกา (Charities Aid Foundation : CAF) ทำให้เห็นระดับความใจบุญของแต่ละประเทศ พิจารณาจากเงื่อนไขดัชนีย่อย 3 ดัชนี ได้แก่ การบริจาคเงินเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์, การอาสาสมัครหรือการอุทิศเวลาช่วยเหลืองานกุศล และการช่วยเหลือบุคคลแปลกหน้าที่ได้รับความเดือดร้อน โดยในปี 2022 ประเทศของสหรัฐอเมริกาถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 3 ส่วนประเทศออสเตรเลียมีภาพรวมของการบริจาคอยู่ในอันดับที่ 4 ในขณะที่ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 12 และผลของดัชนีย่อยในเรื่องของการอาสาสมัครหรือการอุทิศเวลาช่วยเหลืองานกุศล พบว่าประเทศของสหรัฐอเมริกาอยู่อันดับ 7 ส่วนประเทศออสเตรเลียอยู่อันดับ 20 และประเทศไทยอยู่ในอันดับ 75 โดยจะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาการอาสาสมัครหรือการอุทิศเวลาช่วยเหลืองานกุศลของประเทศไทยจะมีสัดส่วนที่น้อย เมื่อเทียบกับประเทศออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา โดยส่วนหนึ่งเพราะมีการออกกฎหมายในเรื่องการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลธรรมดาให้สามารถบริจาคเป็นการบริการ

ตารางที่ 6 การจัดอันดับประเทศใจบุญที่สุดในโลก (World Giving Index) ของสถาบัน CAF (Charities Aid Foundation) ปี 2022 เฉพาะประเทศไทย, ประเทศออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา²⁸

ประเทศ	ภาพรวม		การช่วยเหลือบุคคลแปลกหน้า		บริจาคเงินเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์		การอุทิศเวลาช่วยเหลืองานกุศล	
	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน
สหรัฐอเมริกา	3	ร้อยละ59	4	ร้อยละ80	9	ร้อยละ61	7	ร้อยละ37
ออสเตรเลีย	4	ร้อยละ55	34	ร้อยละ69	6	ร้อยละ64	20	ร้อยละ33
ไทย	12	ร้อยละ48	58	ร้อยละ64	8	ร้อยละ62	75	ร้อยละ19

²⁸ ผู้เขียนประยุกต์ใช้ข้อมูลจาก Charities Aid Foundation (CAF), World Giving Index 2022 - A global view of giving trends, page 21.

ตารางที่ 7 การจัดอันดับประเทศใจบุญที่สุดในโลก (World Giving Index) ของสถาบัน CAF (Charities Aid Foundation) ปี 2021 เฉพาะประเทศไทย, ประเทศออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา²⁹

ประเทศ	ภาพรวม		การช่วยเหลือบุคคล แปลกหน้า		บริจาคเงินเพื่อการ กุศล สาธารณประโยชน์		การอุทิศเวลา ช่วยเหลืองานกุศล	
	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน	ลำดับ	คะแนน
สหรัฐอเมริกา	19	ร้อยละ43	54	ร้อยละ 58	24	ร้อยละ45	21	ร้อยละ 26
ออสเตรเลีย	5	ร้อยละ49	56	ร้อยละ 57	3	ร้อยละ61	14	ร้อยละ 30
ไทย	10	ร้อยละ46	44	ร้อยละ 60	4	ร้อยละ60	58	ร้อยละ 17

4.1 หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศ สหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศหนึ่งที่มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้กับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่บริจาคเป็นบริการเพื่อการกุศลให้นำมาลดหย่อนทางภาษีได้รวมถึงลักษณะองค์กรเพื่อการกุศลที่รับบริจาคของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีรูปแบบคล้าย ๆ กับของประเทศไทยไม่ว่าจะเป็น เรื่องขององค์กรที่มีจุดประสงค์ทางศาสนา การกุศล หรือการศึกษา ดังนั้นผู้เขียนจึงนำกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา มาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศไทยเพื่อให้ผู้เสียภาษีและรัฐบาลจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้มาตรการลดหย่อนทางภาษี

4.1.1 หลักทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของประเทศสหรัฐอเมริกา

บุคคลที่มีแหล่งเงินได้ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยปกติแล้วจะต้องเสียภาษีเงินได้ โดยภาษีระดับรัฐบาลกลาง (Federal taxes) จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร (Internal Revenue Code) ซึ่งหน่วยงาน

²⁹ ผู้เขียนประยุกต์ใช้ข้อมูลจาก Charities Aid Foundation (CAF), World Giving Index 2021 - A global pandemic special report, page 21.

จัดเก็บภาษีของรัฐบาลกลางคือกรมสรรพากร (Internal Revenue Service ต่อไปนี้จะใช้คำย่อว่า IRS) ซึ่งหลักทั่วไปที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศสหรัฐอเมริกาจะมาจาก 3 หลัก ได้แก่

4.1.1.1 การเก็บภาษีเนื่องจากเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ (Residence rule) หลักนี้จะเน้นที่ตัวผู้เสียภาษีเป็นสำคัญ ไม่คำนึงถึงแหล่งเงินได้ เพราะผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐอเมริกาย่อมได้รับประโยชน์จากการอยู่ในสหรัฐอเมริกาหลายประการ ดังนั้นรัฐบาลประเทศสหรัฐอเมริกาจะเก็บภาษีจากพลเมืองสหรัฐอเมริกา (US Citizen) และชาวต่างชาติผู้มีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐอเมริกา (US Resident)

4.1.1.2 การเก็บภาษีจากแหล่งเงินได้ (Source rule) จะรัฐบาลประเทศสหรัฐอเมริกาเก็บภาษีจากชาวต่างชาติที่มีแหล่งเงินได้ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยไม่สนว่าผู้เสียภาษินั้นจะเป็นคนชาติตนเองหรือไม่

4.1.1.3 การเก็บภาษีตามหลักสัญชาติ (Nationality rule) หรือหลักความเป็นพลเมือง (Citizenship rule) จะเก็บจากผู้ที่เกิดในประเทศสหรัฐอเมริกาหรือได้รับสัญชาติอเมริกัน ตามประมวลรัษฎากรสหรัฐอเมริกา (U.S. Internal Revenue Code) มาตรา 1 ที่วางหลักว่าผู้มีสัญชาติอเมริกันหรือเป็นพลเมืองของสหรัฐอเมริกาจะต้องเสียภาษีเงินได้ให้แก่สหรัฐอเมริกาจากเงินได้ที่ได้รับทั้งในและนอกประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐอเมริกาหรือไม่³⁰

IRS มีการจัดทำแบบฟอร์ม 1040 ไว้เป็นมาตรฐานสำหรับให้ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดาที่มีรายได้เกินเกณฑ์ที่กำหนดต้องยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้ประจำปี โดยแบบฟอร์มประกอบด้วยส่วนที่กำหนดให้ผู้เสียภาษีต้องเปิดเผยรายได้ที่ต้องเสียภาษีสำหรับปีเพื่อพิจารณาว่าต้องเสียภาษีเพิ่มเติมหรือจะได้รับเงินภาษีคืน โดยคำนวณจากเงินได้สุทธิที่ต้องเสียภาษีคูณกับอัตราภาษีเพื่อให้ได้เป็นภาระภาษี ซึ่งในการคำนวณเงินได้ที่ต้องเสียภาษินั้น ต้องมีการปรับรายการบางอย่างออกจากรายได้รวมจะได้เป็นรายได้ปรับปรุงแล้วตามที่กฎหมายกำหนด (Adjusted gross income : AGI) คือจำนวนเงินในแบบฟอร์ม 1040 หรือ 1040-SR บรรทัดที่ 11 จากนั้นก็นำไปหักลดหย่อนรายการต่าง ๆ สุดท้ายจะได้เป็นเงินได้ที่นำมาคำนวณภาษี (Taxable income) จากแบบฟอร์ม 1040 เงินได้ที่นำมาคำนวณภาษีมามาก³¹

³⁰ อธิราตรี สัตรานนท์, **มาตรการทางกฎหมายเพื่อจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยซึ่งมีเงินได้จากต่างประเทศ** (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2554), หน้าที่ 65.

³¹ ผู้เขียนประยุกต์ใช้ข้อมูลและอ้างอิงจาก IRS Internal Revenue Service Form 1040 2021, U.S. Individual Income Tax Return

รายได้รวมตามที่กฎหมายกำหนด (Adjusted gross income)	XXX
หัก ลดหย่อนมาตรฐานหรือหักแยกรายการ (Standard deduction or itemized deductions)	(XXX)
หัก ลดหย่อนจากการบริจาค (Charitable Contributions)	(XXX)
หัก รายได้ธุรกิจที่ผ่านการรับรอง (Qualified business income deduction)	(XXX)
เงินได้ที่นำมาคำนวณภาษี (Taxable income)	XXX

ตารางที่ 8 แบบแสดงรายได้ปรับปรุงแล้วตามที่กฎหมายกำหนด ตามแบบฟอร์ม 1040

1	Wages, salaries, tips, etc. Attach Form(s) W-2	1			
2a	Tax-exempt interest	2a	b	Taxable interest	2b
3a	Qualified dividends	3a	b	Ordinary dividends	3b
4a	IRA distributions	4a	b	Taxable amount	4b
5a	Pensions and annuities	5a	b	Taxable amount	5b
6a	Social security benefits	6a	b	Taxable amount	6b
7	Capital gain or (loss). Attach Schedule D if required. If not required, check here				7
8	Other income from Schedule 1, line 10				8
9	Add lines 1, 2b, 3b, 4b, 5b, 6b, 7, and 8. This is your total income				9
10	Adjustments to income from Schedule 1, line 26				10
11	Subtract line 10 from line 9. This is your adjusted gross income				11
12a	Standard deduction or itemized deductions (from Schedule A)	12a			
b	Charitable contributions if you take the standard deduction (see instructions)	12b			
c	Add lines 12a and 12b				12c
13	Qualified business income deduction from Form 8995 or Form 8995-A				13
14	Add lines 12c and 13				14
15	Taxable income. Subtract line 14 from line 11. If zero or less, enter -0-				15

การลดหย่อนจากการบริจาค (Charitable Contributions) ทาง IRS ได้อธิบายว่ารายการที่สามารถนำมาหักลดหย่อนการกุศลได้นั้น ได้แก่ เงินและทรัพย์สินที่บริจาคให้แก่องค์กรหรือหน่วยงานการกุศลต่าง ๆ นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายที่เสียเมื่อผู้เสียภาษีได้ไปเป็นอาสาสมัครให้แก่องค์กรหรือหน่วยงานการกุศลต่าง ๆ ที่ได้รับการรับรองก็สามารถนำมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ในการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ด้วย³²

4.1.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของประเทศสหรัฐอเมริกา

ตามกฎหมายประมวลรัษฎากรของสหรัฐอเมริกามาตรา 170 (a) (1) กล่าวถึงหลักการทั่วไปของสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคว่า “การบริจาคเพื่อการกุศลใด ๆ ที่จะได้รับอนุญาตให้หักลดหย่อนภาษีต้องเป็นการบริจาคภายในปีภาษีและจะอนุญาตให้หักได้ก็ต่อเมื่อได้รับการตรวจสอบตาม

³² Internal Revenue Service - Department of the Treasury, **Charitable Contributions For use in preparing 2021 Returns, Publication 526** (24 Feb 2022), page 3.

ระเบียบที่เลขานุการกำหนด” ซึ่งในกรณีของบุคคลธรรมดาตามมาตรา 170 (b) (1) ได้วางหลักว่า การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลธรรมดาที่บริจาคเพื่อการกุศลจะสามารถหักลดหย่อนภาษีได้ โดยแบ่งตามประเภทขององค์กรการกุศลได้เป็น 2 ประเภท³³ ได้แก่

องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 องค์กรการกุศลทั่วไปที่ผ่านการรับรองจาก IRS กำหนด เช่น คริสตจักร, องค์กรการศึกษา, โรงพยาบาลและองค์กรวิจัยทางการแพทย์, หน่วยงานของรัฐ เป็นต้น เมื่อบริจาคจะสามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดที่ร้อยละ 50 ของรายได้ปรับปรุงแล้วตามที่กฎหมายกำหนดเฉพาะกรณีที่บริจาคให้องค์กรการกุศล³⁴

องค์กรการกุศลประเภทที่ 2 การบริจาคเพื่อองค์กรการกุศลเอกชนใด ๆ จะเป็นองค์กรที่อยู่ นอกเหนือจากที่ระบุตามประเภทที่ 1 และองค์กรอื่น ๆ ที่อธิบายไว้ในมาตรา 170 (c) ที่ไม่เข้าเกณฑ์เป็น องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 โดยกฎหมายอนุญาตให้สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดที่ร้อยละ 30 ของรายได้ปรับปรุงแล้วตามที่กฎหมายกำหนด³⁵ เช่น มูลนิธิเอกชนบางแห่ง, องค์กรทหารผ่านศึก, สมาคมภราดรภาพ, องค์กรสุสาน เป็นต้น

โดยส่วนใหญ่การหักลดหย่อนจากการบริจาคจะถูกจำกัดไว้ไม่เกินร้อยละ 50 ของรายได้ปรับปรุงแล้วตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่การบริจาคเป็นเงินบริจาคที่จะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 60 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว ในขณะที่การบริจาคเป็นทรัพย์สินให้กับองค์กรการกุศลจะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว โดยจะลดลงเมื่อบริจาคให้กับองค์กรการกุศลเอกชน โดย IRS ได้ออกประกาศ ฉบับ 526 สำหรับปีภาษี 2564 สำหรับอธิบายวิธีคำนวณการหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดา โดยมีการขั้นตอนการหักลดหย่อนภาษีดังต่อไปนี้

ข้อ 1. การบริจาคเป็นเงินบริจาค จะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 60 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว

ตัวอย่าง ผู้บริจาคมอบเงินบริจาค 200 ดอลลาร์แก่คริสตจักร จะสามารถนำเงินบริจาคมาลดหย่อนภาษีได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 60 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว เนื่องจากคริสตจักรเป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้องค์กรการกุศลประเภทที่ 1

³³ Internal Revenue Service - Department of the Treasury, **Charitable Contributions For use in preparing 2021 Returns, Publication 526** (24 Feb 2022), page 15.

³⁴ ตามมาตรา 170 (b)(1)(A) แห่งประมวลรัษฎากรของสหรัฐอเมริกา

³⁵ ตามมาตรา 170 (b)(1)(B) แห่งประมวลรัษฎากรของสหรัฐอเมริกา

ข้อ 2. การบริจาคที่ไม่ใช่ตัวเงินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 จะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคเงินตามข้อ 1

ตัวอย่าง ผู้บริจาคมอบเสื้อผ้าให้กับคริสตจักร โดยมีมูลค่ายุติธรรมของเสื้อผ้าเท่ากับ 200 ดอลลาร์จะสามารถนำมลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคเงินตามข้อ 1 เนื่องจากเป็นการบริจาคที่ไม่ใช่ตัวเงินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1

ข้อ 3. การบริจาคที่เป็นเงินหรือที่ไม่ใช่เงิน (นอกเหนือจากกำไรจากการขายทรัพย์สิน) จะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่ไม่เกินอัตราต่อไปนี้

3.1. ร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว หรือ

3.2. ร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยเงินบริจาคให้กับองค์กรการกุศลที่สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดที่ร้อยละ 50 รวมถึงกำไรจากการขายทรัพย์สินสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว

ข้อ 4. การบริจาคเป็นกำไรจากการขายทรัพย์สินจะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่ไม่เกินอัตราต่อไปนี้

4.1. ร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว หรือ

4.2 ร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 60 หรือร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว (นอกเหนือจากการบริจาคให้องค์กรการกุศล) ตามข้อ 1 และข้อ 2

ข้อ 5. การบริจาคเป็นกำไรจากการขายทรัพย์สินจะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 20 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่ไม่เกินอัตราต่อไปนี้

5.1. ร้อยละ 20 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว

5.2. ร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคเป็นกำไรจากการขายทรัพย์สินจะสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ตามข้อ 4

5.3. ร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคอื่น ๆ ที่ลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว ตามข้อ 3 หรือ

5.4. ร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่สามารถลดหย่อนภาษี ตามกฎหมายได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 60 ,ร้อยละ 50 และร้อยละ 30 ของรายได้รวมที่ปรับแล้ว (นอกเหนือจากการบริจาคให้องค์กรการกุศลเพื่อการอนุรักษ์) ตามข้อ 1 - ข้อ 4

ข้อ 6. การบริจาคให้องค์กรการกุศลที่สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่สามารถลดหย่อนภาษีได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วที่ลดด้วยการบริจาคที่หักลดหย่อนได้ตั้งแต่ข้อ 1 - ข้อ 5

ข้อ 7. การบริจาคให้องค์กรการกุศลที่สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 100 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่สามารถลดหย่อนภาษีได้ไม่เกินร้อยละ 100 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วที่ลดด้วยการบริจาคที่หักลดหย่อนได้ตั้งแต่ข้อ 1 - ข้อ 6

ข้อ 8. การบริจาคเงินที่ผ่านการรับรองสำหรับปี 2564 บวกกับการบริจาคเพื่อบรรเทาทุกข์ในพื้นที่ภัยพิบัติที่ผ่านการรับรองตามประกาศก่อนวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2564 สามารถลดหย่อนภาษีได้ไม่เกินร้อยละ 100 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วหักด้วยการบริจาคที่ไม่เกินร้อยละ 100 ของรายได้รวมที่ปรับแล้วลดด้วยค่าบริจาคที่หักลดหย่อนในส่วนแรกทั้งหมด

ตารางที่ 9 ขั้นตอนการหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดา

ขั้นที่	การบริจาค	ลดหย่อนภาษีได้สูงสุดไม่เกิน	มูลค่าที่สามารถหักลดหย่อนรายได้รวมที่ปรับแล้ว (AGI)
1	เงินบริจาค	ร้อยละ 60	ร้อยละ 60 ของ AGI
2	ไม่ใช่ตัวเงิน	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50 ของ AGI - ข้อ 1
3	เงินหรือที่ไม่ใช่เงินบริจาค	ร้อยละ 30	3.1 ร้อยละ 30 ของ AGI หรือ 3.2 ร้อยละ 50 ของ AGI - ข้อ 2 - กำไรจากการขายทรัพย์สิน ร้อยละ 30
4	กำไรจากการขายทรัพย์สิน ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	4.1 ร้อยละ 30 ของ AGI หรือ 4.2 ร้อยละ 50 ของ AGI - ข้อ 1 - ข้อ 2
5	กำไรจากการขายทรัพย์สิน ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	5.1 ร้อยละ 20 ของ AGI หรือ 5.2 ร้อยละ 30 ของ AGI - ข้อ 4 5.3 ร้อยละ 30 ของ AGI - ข้อ 3 5.4 ร้อยละ 50 ของ AGI - ข้อ 1 - ข้อ 2 - ข้อ 3 - ข้อ 4

6	การบริจาดลดหย่อน ภาษีได้ไม่เกินร้อยละ 50	ร้อยละ 50 ของ AGI - ข้อ 1 - ข้อ 2 - ข้อ 3 - ข้อ 4 - ข้อ 5
7	การบริจาดลดหย่อน ภาษีได้ไม่เกินร้อยละ 100	ร้อยละ 100 ของ AGI - ข้อ 1 - ข้อ 2 - ข้อ 3 - ข้อ 4 - ข้อ 5 - ข้อ 6
8	บริจาดเพื่อบรรเทา ทุกข์ในพื้นที่ภัยพิบัติ	ร้อยละ 100 ของ AGI - ข้อ 1 - ข้อ 2 - ข้อ 3 - ข้อ 4 - ข้อ 5 - ข้อ 6 - ข้อ 7

ตัวอย่างที่ 1 ผู้บริจาดมีรายได้รวมที่ปรับแล้ว 50,000 ดอลลาร์ ต่อมาได้มอบที่ดินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 โดยมีมูลค่ายุติธรรมของที่ดินเท่ากับ 15,000 ดอลลาร์ และบริจาดเงินจำนวน 10,000 ดอลลาร์ให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 2

รายได้รวมที่ปรับแล้ว (AGI) 50,000 ดอลลาร์

หักลดหย่อนการบริจาด :

- บริจาดเงินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 2 จำนวน 10,000 ดอลลาร์

จะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ทั้งจำนวนเนื่องจากกฎหมายอนุญาตให้สามารถลดหย่อนภาษี

ตามกฎหมายได้สูงสุดที่ร้อยละ 30 ของ AGI ($50,000 \times 30\% = 15,000$) (10,000) ดอลลาร์

- บริจาดที่ดินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 จะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้

ทั้งจำนวนเนื่องจากกฎหมายอนุญาตให้สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดที่

ร้อยละ 50 ของ AGI ($50,000 \times 50\% = 25,000$) และที่ดินมูลค่า 15,000 ดอลลาร์

ใช้สิทธิได้ตามข้อ 4 ลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของ AGI

หักด้วยการบริจาดตามข้อ 1 - ข้อ 2 ($25,000 - 10,000 = 15,000$) (15,000) ดอลลาร์

เงินได้หลังหักลดหย่อนการบริจาด 25,000 ดอลลาร์

ตัวอย่างที่ 2 ผู้บริจาดมีรายได้รวมที่ปรับแล้ว 50,000 ดอลลาร์ ต่อมาในเดือนมีนาคมบริจาดเงินจำนวน 2,000 ดอลลาร์ให้แก่โบสถ์ และบริจาดเงิน 5,000 ดอลลาร์ให้แก่มูลนิธิเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร นอกจากนี้ในปีผู้บริจาดได้มอบที่ดินให้แก่โบสถ์มีมูลค่ายุติธรรมเท่ากับ 28,000 ดอลลาร์ (ราคาทุนที่ดิน 22,000 ดอลลาร์) โดยผู้บริจาดถือครองที่ดินเพื่อการลงทุนมากกว่า 1 ปี

พบว่าการบริจาดให้องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 มีจำนวน 30,000 ดอลลาร์ (2,000 ดอลลาร์และ 28,000 ดอลลาร์) ซึ่งเกินกฎหมายอนุญาตให้สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดที่ร้อยละ 50

ของ AGI ($50,000 \times 50\% = 25,000$ ดอลลาร์) ดังนั้นการบริจาคให้แก่มูลนิธิเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดการกุศลประเภทที่ 2 จะไม่สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ในปีนี้ แต่จะสามารถยกยอดไปเสียภาษีในปีหน้าได้

รายได้รวมที่ปรับแล้ว (AGI)	50,000 ดอลลาร์
หักลดหย่อนการบริจาค :	
- บริจาคเงินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 จำนวน 2,000 ดอลลาร์	
จะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ทั้งจำนวน	(2,000) ดอลลาร์
- บริจาคที่ดินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 มูลค่ายุติธรรม 28,000 ดอลลาร์	
จะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ที่ 15,000 ดอลลาร์ โดยใช้สิทธิได้ตามข้อ 4	
ลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของ AGI หรือ ร้อยละ 50 - ข้อ 1 - ข้อ 2 ของ AGI	
($50,000 \times 30\% = 15,000$) ส่วนต่าง 13,000 ดอลลาร์ ($28,000 - 15,000 = 13,000$)	
จะสามารถยกยอดไปเสียภาษีในปีหน้าได้	(15,000) ดอลลาร์
เงินได้หลังหักลดหย่อนการบริจาค	<u>33,000</u> ดอลลาร์

แต่ถ้าผู้บริจาคเลือกที่จะหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคที่ดินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 โดยใช้มูลค่าราคาทุนที่ 22,000 ดอลลาร์ จะเข้าเงื่อนไขข้อ 2 ถือเป็นบริจาคที่ไม่ใช่เงินบริจาค เพราะจะไม่ใช้การบริจาคกำไรจากการขายทรัพย์สินตามข้อ 4

รายได้รวมที่ปรับแล้ว (AGI)	50,000 ดอลลาร์
หักลดหย่อนการบริจาค :	
- บริจาคเงินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 จำนวน 2,000 ดอลลาร์	
จะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ทั้งจำนวน	(2,000) ดอลลาร์
- บริจาคที่ดินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 1 ราคาทุน 22,000 ดอลลาร์	
โดยใช้สิทธิได้ตามข้อ 2 จะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ทั้งจำนวนเนื่องจากไม่เกินที่	
กฎหมายอนุญาตให้สามารถลดหย่อนภาษีตามกฎหมายได้สูงสุดที่ร้อยละ 50 ของ AGI (22,000) ดอลลาร์	
- บริจาคเงินให้แก่องค์กรการกุศลประเภทที่ 2 จำนวน 5,000 ดอลลาร์	
จะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ 1,000 ดอลลาร์ ($25,000 - 22,000 - 2,000 = 1,000$)	
ส่วนต่าง 4,000 ดอลลาร์ ($5,000 - 1,000 = 4,000$)	
จะสามารถยกยอดไปเสียภาษีในปีหน้าได้	(1,000) ดอลลาร์
เงินได้หลังหักลดหย่อนการบริจาค	<u>25,000</u> ดอลลาร์

สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคเป็นบริการจัดอยู่ที่ข้อ 3 คือการบริจาคเงินหรือที่ไม่ใช่เงินสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 โดยอาสาสมัครจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สำหรับการหักเงินเพื่อการกุศลและลงรายละเอียดการหักลดหย่อนการบริจาคเป็นบริการดังกล่าวในตาราง A (แบบฟอร์ม 1040) บรรทัดที่ 11

ตารางที่ 10 แบบแสดงรายการสำหรับรายละเอียดการหักลดหย่อนการบริจาคตามตาราง A

Gifts to Charity <small>Caution: If you made a gift and got a benefit for it, see instructions.</small>	11 Gifts by cash or check. If you made any gift of \$250 or more, see instructions	11	
	12 Other than by cash or check. If you made any gift of \$250 or more, see instructions. You must attach Form 8283 if over \$500.	12	
	13 Carryover from prior year	13	
	14 Add lines 11 through 13		14

4.1.3 ประเภทองค์กรที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของบุคคลธรรมดา นั้น มีข้อกำหนดที่สำคัญในกฎหมายภาษีที่ระบุว่าผู้เสียภาษีต้องบริจาคให้แก่องค์กรที่ได้รับการรับรอง (Qualified Organizations) โดยองค์กรนั้นต้องได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา 501(c)(3) แห่งประมวลกฎหมายภาษีอากรของสหรัฐอเมริกา กล่าวคือองค์กรจะต้องไม่แสวงหากำไรหรือดำเนินการเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของผู้ถือหุ้นหรือบุคคลทั่วไป ต้องได้รับการทดสอบว่าเป็นองค์กรที่มีความปลอดภัยสาธารณะ และไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง จึงจะมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคเพื่อการกุศลตามประมวลกฎหมายมาตรา 170³⁶ ซึ่งประกอบด้วยองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรที่มีจุดประสงค์ทางศาสนา การกุศล การศึกษา วิทยาศาสตร์ หรือวรรณกรรม หรือที่องค์กรที่จัดตั้งเพื่อป้องกันการทารุณกรรมเด็กหรือสัตว์ โดย IRS ได้อธิบายว่าองค์กรที่ผ่านการรับรอง โดยแบ่งเป็น 8 ประเภท³⁷ ได้แก่

4.1.3.1 หน่วยงานรัฐของประเทศสหรัฐ, เขตปกครองพิเศษโคลัมเบีย, ดินแดนที่อยู่ภายใต้การดูแลของสหรัฐอเมริกา (รวมถึงเปอร์โตริโก), หน่วยงานปกครองของรัฐหรือดินแดนที่อยู่ภายใต้

³⁶ IRS, **Exemption Requirements - 501(c)(3) Organizations** [ออนไลน์], 12 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/charitable-organizations/exemption-requirements-501c3-organizations>

³⁷ IRS, **Charitable Contribution Deductions** [ออนไลน์], 25 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/charitable-organizations/charitable-contribution-deductions>

การดูแลของสหรัฐอเมริกา, รัฐบาลของชนเผ่าอินเดียน หรือหน่วยงานรัฐต่าง ๆ จะสามารถหักลดหย่อนได้ เฉพาะในกรณี que ปรึกษาเพื่อวัตถุประสงค์สาธารณะเท่านั้น

4.1.3.2 องค์กรชุมชน, บริษัท, ทรัสต์, กองทุน หรือมูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของ สหรัฐอเมริกา, รัฐต่าง ๆ, เขตปกครองพิเศษโคลัมเบียหรือดินแดนที่อยู่ภายใต้การดูแลของสหรัฐอเมริกา (รวมถึงประเทศเปอร์โตริโก) ที่ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการกุศล ทางศาสนา วิทยาศาสตร์ วรรณกรรม หรือการศึกษา หรือเพื่อป้องกันการทารุณกรรมเด็กหรือสัตว์ รวมถึงองค์กรบางแห่งที่ส่งเสริม การแข่งขันกีฬาสมัครเล่นระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

4.1.3.3 โบสถ์, การประชุมหรือสมาคมของศาสนจักร, วัด, ธรรมศาลา, มัสยิด และ องค์กรทางศาสนาอื่น

4.1.3.4 องค์กรทหารผ่านศึกรวมถึงผู้รักษาดินแดน ทรัสต์หรือมูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นใน ประเทศสหรัฐอเมริกาหรือดินแดนที่อยู่ภายใต้การดูแลของสหรัฐอเมริกา (รวมถึงประเทศเปอร์โตริโก)

4.1.3.5 หน่วยอาสาสมัครดับเพลิงที่ไม่แสวงหากำไร

4.1.3.6 องค์กรป้องกันภัยพลเรือนที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของรัฐบาลกลาง รัฐ หรือ ท้องถิ่น

4.1.3.7 สมาคมภราดรภาพในประเทศ และสมาคมที่ดำเนินการให้ที่พักพิง ซึ่งต้องเป็น องค์กรที่จัดตั้งเพื่อการกุศล ศาสนา วิทยาศาสตร์ วรรณกรรม หรือการศึกษาเท่านั้น หรือเพื่อป้องกันการ ทารุณกรรมเด็กหรือสัตว์เท่านั้น จึงจะสามารถหักลดหย่อนภาษีได้

4.1.3.8 บริษัทหรือองค์กรสุสานที่ไม่แสวงหากำไรบางแห่ง หากเป็นการปรึกษาเพื่อ เจาะจงให้องค์กรดูแลบริเวณสุสานหรือที่ฝังศพพิเศษเฉพาะจะไม่สามารถหักลดหย่อนได้

นอกจากนี้ประเทศที่อยู่ภายใต้สนธิสัญญาภาษีเงินได้กับประเทศสหรัฐอเมริกาบางแห่ง สามารถ นำปรึกษาที่ให้กับองค์กรการกุศลของประเทศนั้น ๆ มาหักลดหย่อนได้แต่เฉพาะในกรณีที่เงินปรึกษาอยู่ใน ขอบเขตที่ได้รับการปฏิบัติเสมือนการปรึกษาเพื่อการกุศลต่อองค์กรการกุศลสาธารณะที่สร้างขึ้นหรือ ดำเนินการภายใต้กฎหมายของสหรัฐอเมริกา เช่น สนธิสัญญาภาษีเงินได้ของสหรัฐอเมริกากับแคนาดา (the United States–Canada Income Tax Treaty) ,สนธิสัญญาภาษีเงินได้ของสหรัฐอเมริกากับ

เม็กซิโก (the U.S.–Mexico income tax treaty) และภายใต้สนธิสัญญาภาษีเงินได้ของสหรัฐอเมริกา กับ อิสราเอล (the U.S.–Israel income tax treaty) เป็นต้น³⁸

ตัวอย่างขององค์กรสาธารณกุศลอื่น ๆ เช่น

- องค์กรการกุศลที่ไม่แสวงหากำไร เช่น สภากาชาดอเมริกันและองค์กรยูไนเต็ควีย์
- องค์กรการศึกษาที่ไม่แสวงหาผลกำไรรวมทั้งสำนักงานลูกเสือแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา วิทยาลัยและพิพิธภัณฑสถาน นอกจากนี้ยังรวมถึงศูนย์รับเลี้ยงเด็กที่ไม่หวังผลกำไรที่ให้บริการดูแลเด็กแก่ประชาชนทั่วไป อย่างไรก็ตาม หากการบริจาคใช้แทนค่าเล่าเรียนหรือค่าลงทะเบียนอื่น ๆ จะไม่สามารถนำไปหักลดหย่อนได้เพื่อเป็นกุศล
- โรงพยาบาลที่ไม่แสวงหากำไรและองค์กรวิจัยทางการแพทย์
- โครงการพลังงานฉุกเฉินของบริษัทด้านสาธารณูปโภค หากบริษัทดำเนินงานเกี่ยวกับสาธารณูปโภคเป็นตัวแทนขององค์กรการกุศลที่ช่วยเหลือบุคคลที่มีความต้องการด้านพลังงาน
- องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่พัฒนาและบำรุงรักษาสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

4.1.4 การบริจาคเป็นบริการเพื่อรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

จากการนำส่งฟอร์ม 990 ขององค์กรที่ได้รับการยกเว้นภาษีเพื่อให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อ IRS ตาม มาตรา 6033 แห่งประมวลรัษฎากรแสดงให้เห็นว่าร้อยละ 85 ขององค์กรการกุศลทั้งหมดไม่มีพนักงานที่ได้รับค่าจ้าง กล่าวคือองค์กรการกุศลดำเนินกิจกรรมทั้งหมดผ่านทางอาสาสมัคร ถึงแม้ว่าบางองค์กรการกุศลจะมีพนักงานที่ได้รับค่าจ้างก็ยังคงพึ่งพาอาสาสมัครในการดำเนินกิจกรรมการกุศลให้สำเร็จ³⁹ ดังนั้นอาสาสมัครจึงเป็นส่วนสำคัญขององค์กรการกุศล การบริจาคบริการหรือเวลาด้วยการอาสาทำกิจกรรมทางสาธารณกุศลเป็นวิธีที่มีความหมายในการช่วยเหลือผู้อื่น สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสร้างความก้าวหน้าให้กับประเทศ ซึ่งค่าใช้จ่ายที่ผู้บริจาคเป็นบริการเสียไปเพื่อการกุศลจะเป็นประโยชน์ต่อการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในแง่ของกฎหมายภาษีอากรของประเทศสหรัฐอเมริกาเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรการกุศลและอาสาสมัครอาจมีความซับซ้อน เพื่อช่วยเหลือถึงความเข้าใจผิด

³⁸ Internal Revenue Service - Department of the Treasury, **Charitable Contributions For use in preparing 2021 Returns, Publication 526** (24 Feb 2022), page 3.

³⁹ IRS, **Providing Disaster Relief through Charitable Organizations: Working with Volunteers** [ออนไลน์], 19 เมษายน 2565. แหล่งที่มา: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/charitable-organizations/providing-disaster-relief-through-charitable-organizations-working-with-volunteers>

ที่อาจส่งผลให้ผู้บริจาคมีการสร้างรายได้ที่ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นหรือมีการหักลดหย่อนการบริจาคเพื่อการกุศลที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ได้ตั้งใจ ผู้บริจาคจึงควรมีความเข้าใจในกฎเกณฑ์ของการบริจาคบริการแต่ละประเภทสำหรับใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยมีหลักเกณฑ์พื้นฐาน 5 ประการ⁴⁰ ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 ต้องเป็นการบริจาคบริการที่ทำกับองค์กรการกุศลที่ผ่านการรับรองจาก IRS จึงต้องตรวจสอบสถานะทางภาษีขององค์กรการกุศล โดยผู้บริจาคอาจขอเอกสารแสดงสถานะทางภาษีขององค์กรการกุศลจาก IRS หรือในปัจจุบันผู้บริจาคสามารถสืบค้นข้อมูลสถานะขององค์กรที่ผ่านการรับรองบนเว็บไซต์ IRS

ประการที่ 2 ไม่สามารถหักลดหย่อนมูลค่าของเวลาหรือบริการจากการบริจาค โดย IRS ไม่อนุญาตให้นำมูลค่าของเวลาหรือบริการที่ใช้ในการทำกิจกรรมเพื่อการกุศลมาหักลดหย่อนภาษี แต่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในขณะที่บริจาคเป็นบริการ สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ โดยที่ผู้บริจาคต้องยังไม่ได้รับเงินคืนจากองค์กรการกุศลและค่าใช้จ่ายต้องผูกพันโดยตรงกับบริการที่ให้กับองค์กรการกุศล รวมถึงไม่เป็นค่าใช้จ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว

ประการที่ 3 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมทางสาธารณกุศลสามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ หากในการบริจาคบริการหรือเป็นอาสาสมัครให้องค์กรการกุศลมีค่าเดินทางต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น ค่าตัวเครื่องบิน, ค่าขนส่งภาคพื้นดิน, ค่าที่จอดรถ, ค่าผ่านทาง, ค่าอาหารและที่พัก เป็นต้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวสามารถนำมาหักภาษีได้ หรือค่าใช้จ่ายจากการใช้รถส่วนตัวเดินทางไปและกลับจากองค์กรการกุศลที่ไปเป็นอาสาสมัครก็สามารถนำมาหักลดหย่อนได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามกฎหมายไม่ได้รับรองอนุญาตให้หักค่าใช้จ่ายทั่วไปเกี่ยวกับรถยนต์ เช่น ประกัน, ค่าบำรุงรักษา, ยางรถยนต์หรือค่าเสื่อมราคา เป็นต้น ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่สมเหตุสมผลจะสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีที่เกิดจากงานอาสาสมัครหรือบริจาคบริการได้

ประการที่ 4 ค่าใช้จ่ายสำหรับงานการกุศลของผู้อื่น ไม่สามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี หากผู้บริจาคมีการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อการกุศลให้กับสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อน ค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่ถือว่ามีคุณสมบัติสำหรับการลดหย่อนภาษีของตัวผู้บริจาค ตัวอย่างเช่น ผู้บริจาคจ่ายค่าตัว

⁴⁰ Laura Adams, **How to Get Tax Breaks for Volunteer Work** [ออนไลน์], 27 พฤศจิกายน 2558 แหล่งที่มา <https://www.hrblock.com/tax-center/filing/adjustments-and-deductions/volunteer-tax-deductions/>

เครื่องบินให้เพื่อนเพื่อที่จะได้ทำงานเผยแผ่ศาสนาในต่างประเทศด้วยกัน กรณีนี้ผู้บริจาคจะไม่ได้รับอนุญาตให้หักเงินค่าตัวเครื่องบินของผู้อื่นในการคืนภาษีของตัวเอง

ประการที่ 5 ต้องลงรายละเอียดรายการหักลดหย่อนเพื่อได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมทางสาธารณกุศล ในแบบขอคืนภาษี โดยจะใช้ตาราง A ตามแบบฟอร์ม 1040 บรรทัดที่ 11

ถึงแม้ว่าจำนวนเงินที่สามารถหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคเป็นบริการเพื่อการกุศลอาจจะไม่มากมาย แต่ก็ยังเป็นประโยชน์ทางภาษีที่ผู้บริจาคทุกคนควรตระหนัก โดยการให้บริการนั้นจะไม่สามารถวัดมูลค่าของบริการหรือมูลค่าของเวลาที่ใช้เพื่อนำมาลดหย่อนภาษีได้ แต่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเป็นผลโดยตรงจากบริจาคเป็นบริการสามารถใช้เป็นสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ IRS กำหนดสำหรับการนำค่าใช้จ่ายที่สามารถใช้สิทธิ์ได้มีดังต่อไปนี้

1. ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการบริการที่ไม่สามารถขอคืนเงินได้ (Unreimbursed) เช่น ผู้เสียภาษีสละเวลาในแต่ละวันไปช่วยจัดงานการกุศลและได้รับเงินค่าจอตลอดคืนจากองค์กรการกุศลแล้ว ผู้เสียภาษีจะไม่สามารถนำค่าที่จอตลอดที่เกิดจากการช่วยจัดงานการกุศลดังกล่าวมาหักภาษีได้ในภายหลัง เป็นต้น
2. ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับบริการนั้น
3. ต้องไม่ใช่ค่าใช้จ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว

สาเหตุของการที่ไม่สามารถนำมูลค่าของเวลาหรือบริการที่บริจาคมาใช้เพื่อลดหย่อนภาษี เนื่องจากในความเป็นจริง แต่ละบุคคลมีการกำหนดค่าเงินหรือมูลค่าของเวลาหรือบริการที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เป็นเรื่องยากที่ทางองค์กรการกุศลและ IRS จะต้องติดตาม ตรวจสอบ และวัดมูลค่า ซึ่งจะเป็นภาระหนัก ใช้เวลานาน และมีค่าใช้จ่ายสูงสำหรับองค์กรการกุศลและ IRS ดังนั้น IRS จึงกำหนดว่าเมื่อบุคคลอุทิศเวลาหรือบริการเพื่อกิจกรรมสาธารณประโยชน์หรือไปเป็นอาสาสมัครให้แก่องค์กรสาธารณกุศล ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นที่จ่ายจริงจะเข้าเงื่อนไขที่ IRS กำหนดจะสามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ ซึ่งจะเป็นค่าใช้จ่ายจำพวก

4.1.4.1. ค่าเชื้อเพลิงจากการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคล อาสาสมัครอาจต้องใช้ยานพาหนะส่วนตัวสำหรับการเดินทางไป - กลับองค์กรการกุศลหรือเกี่ยวข้องกับงานอาสาสมัคร จะมี 2 ทางเลือกในการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีในการลดหย่อนค่าเชื้อเพลิงสำหรับการใช้พาหนะส่วนบุคคล ได้แก่

4.1.4.1.1. ค่าเชื้อเพลิงที่จ่ายจริง อาสาสมัครจะต้องเก็บบันทึกค่าใช้จ่ายอย่างละเอียดโดยระบุ จำนวนไมล์ที่ขับ วันที่ ชื่อองค์กรการกุศลที่อาสาสมัครขับรถไป งานที่ต้องใช้รถ และต้องบันทึกปริมาณเชื้อเพลิงที่ใช้รวมถึงต้นทุนต่อแกลลอนเป็นหลักฐาน

ตัวอย่าง ในปีภาษีผู้บริจาคมีการขับรถเป็นระยะทางทั้งหมด 10,000 ไมล์ ซึ่งมีระยะทาง 200 ไมล์สำหรับการเดินทางไปบริการเป็นอาสาสมัครให้แก่องค์กรสาธารณกุศล ดังนั้นผู้บริจาคสามารถขอค่าน้ำมันได้จากระยะทาง 200 ไมล์คิดเป็นร้อยละ 2 ของระยะทางทั้งหมด โดยต้องเก็บใบเสร็จและบันทึกระยะทางทั้งหมดเป็นหลักฐาน

4.1.4.1.2. อัตราค่าเชื้อเพลิงต่อระยะทางมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายภาษีอากรสำหรับกรณีที่ไม่สามารถคิดค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงได้ โดยที่อัตรานี้คงเดิมมาหลายปีแล้วและไม่ได้นำดัชนีตามอัตราเงินเฟ้อหรือค่าน้ำมันในปัจจุบันมาคิดคำนวณ จึงทำให้อัตราที่กำหนดไม่ใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายที่จริงของการทำงานยานพาหนะ แต่การเก็บบันทึกหลักฐานจะง่าย โดยผู้เสียภาษีระบุจำนวนไมล์ที่ขับ วันที่ ชื่อองค์กรการกุศล และงานที่ต้องใช้รถเท่านั้น

ทาง IRS ได้กำหนดอัตราค่าเชื้อเพลิงต่อระยะทางมาตรฐานที่เป็นทางเลือกสำหรับผู้เสียภาษีเพื่อใช้ในการคำนวณค่าใช้จ่ายที่สามารถหักลดหย่อนเพื่อวัตถุประสงค์การกุศล โดยบุคคลต้องบันทึกไมล์สะสมที่ใช้ในการเดินทางและหักค่าใช้จ่ายตามอัตราค่าเชื้อเพลิงต่อระยะทางมาตรฐานตามประกาศของ IRS เลขที่ IR-2021-251 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2564⁴¹ ระบุว่าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2565 อัตราระยะทางมาตรฐานสำหรับการใช้รถยนต์ (รวมถึงรถตู้ รถกระบะ หรือรถบรรทุก) จะเท่ากับ 14 เซนต์ต่อไมล์ในการให้บริการแก่องค์กรการกุศล ซึ่งอัตรานี้ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2564

ผู้เสียภาษีจะมีทางเลือกในการคำนวณระหว่างค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงหรือจะใช้อัตราค่าเชื้อเพลิงต่อระยะทางมาตรฐานก็ได้ แต่สำหรับยานพาหนะที่เช่า หากเลือกใช้วิธีคำนวณตามวิธีใดแล้ว จะต้องใช้วิธีนั้นตลอดระยะเวลาการเช่าทั้งหมดรวมถึงเมื่อมีการต่ออายุสัญญาเช่าด้วย

ตัวอย่าง ผู้บริจาคต้องเดินทางไปเป็นอาสาสมัครให้แก่องค์กรสาธารณกุศลซึ่งอยู่ห่างจากบ้าน 30 ไมล์ ซึ่งมีค่าน้ำมันที่จ่ายไปจำนวน 15 ดอลลาร์ ผู้บริจาคสามารถหักค่าน้ำมันที่

⁴¹ IRS, IRS issues standard mileage rates for 2022 [ออนไลน์], 18 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.irs.gov/newsroom/irs-issues-standard-mileage-rates-for-2022>

เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเดินทางไปและกลับจากองค์กรสาธารณกุศลที่เป็นอาสาสมัครได้จำนวน 15 ดอลลาร์ หากในกรณีที่ไม่สามารถคิดค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงได้ ผู้บริจาคสามารถคำนวณโดยใช้อัตราค่าเชื้อเพลิงต่อระยะทางมาตรฐานได้โดยคิดจากอัตราเท่ากับ 14 เซนต์ต่อไมล์ ดังนั้นผู้บริจาคจะสามารถหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งสิ้น 520 เซนต์ ($15 \times 14 = 520$) เป็นต้น

ไม่ว่าผู้เสียภาษีจะเลือกอัตราค่าเชื้อเพลิงต่อระยะทางมาตรฐานหรือค่าใช้จ่ายตามจริงก็สามารถนำค่าใช้จ่ายมาหักลดหย่อนภาษีได้เสมอ รวมถึงค่าจอดรถและค่าผ่านทางที่เกิดขึ้นด้วย แต่ไม่สามารถนำค่าซ่อมแซมรถยนต์ ค่าบำรุงรักษารถยนต์ ค่าเสื่อมราคา ค่าจดทะเบียน หรือค่าประกันภัยรถยนต์มาใช้ลดหย่อนภาษีได้ เมื่อผู้เสียภาษีจ่ายค่าเชื้อเพลิงจากการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคลสำหรับเดินทางไปทำกิจกรรมสาธารณกุศลจะต้องเก็บหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรไว้สำหรับแนบการลดหย่อนภาษี

4.1.4.2. ค่าเดินทางที่จ่ายให้กับขนส่งสาธารณะสำหรับเดินทางไปยังองค์กรการกุศลหรือสถานที่จัดกิจกรรมอาสาสมัคร เช่น ค่าโดยสารรถยนต์รับจ้างสาธารณะหรือรถแท็กซี่, ค่าโดยสารรถประจำทาง เป็นต้น สำหรับค่าเดินทางสาธารณะอาจมีความยากในการที่จะระบุว่าผู้เสียภาษีเดินทางโดยทั่วไป หรือเดินทางไปองค์กรการกุศล ดังนั้นผู้เสียภาษีจะต้องแยกรายการค่าธรรมเนียมหรือค่าโดยสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปเป็นอาสาสมัครเพื่อการกุศลออกจากการเดินทางปกติทั่วไป

4.1.4.3. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไกลข้ามคืน ที่เกิดจากการได้รับเลือกให้ไปเป็นอาสาสมัครหรือตัวแทนจากองค์กรการกุศล แล้วต้องเดินทางไปต่างพื้นที่และค้างคืน โดยต้องเป็นการเดินทางให้แก่องค์กรการกุศลโดยเฉพาะ และต้องทำงานอาสาสมัครเพื่อการกุศลเต็มวัน รวมถึงต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อการกุศลอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรมตลอดการเดินทาง กฎหมายระบุว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางไกลข้ามคืน รวมทั้งค่าอาหารและค่าที่พักตามสมควร สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ โดยจะต้องไม่มีองค์ประกอบของการหาความสุขส่วนตัว นันทนาการ หรือค่าท่องเที่ยวพักผ่อนที่เข้าลักษณะค่าใช้จ่ายส่วนตัว และหากภาระหน้าที่ในการเป็นอาสาสมัครมีเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีส่วนสำคัญจะไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ ตัวอย่างค่าใช้จ่ายในการเดินทางไกลข้ามคืน เช่น

- ค่าโดยสารขนส่งทางอากาศ ค่าโดยสารทางรถไฟ ค่าโดยสารรถประจำทาง
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลที่ใช้ในการเดินทาง
- ค่าโดยสารรถยนต์รับจ้างสาธารณะหรือค่าขนส่งอื่น ๆ ระหว่างเดินทางจากสนามบินหรือสถานีขนส่งไปยังโรงแรมที่พัก

- ค่าที่พักระหว่างที่เดินทางไปเป็นอาสาสมัคร
- ค่าอาหารระหว่างที่เดินทางไปเป็นอาสาสมัคร

ในกรณีที่ผู้เสียภาษีได้รับเบี้ยเลี้ยงรายวันหรือได้รับเงินช่วยเหลือรายวันสำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไกลข้ามคืน จะต้องนำรายได้ดังกล่าวมาหักกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไกลข้ามคืนที่จ่ายจริงที่เกิดขึ้น ผลต่างของค่าใช้จ่ายที่มากกว่ารายได้เท่านั้นที่จะสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้

หากผู้เสียภาษีไม่ได้เป็นอาสาสมัครที่ต้องเดินทางไกลข้ามคืน ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการซื้ออาหารหรือเครื่องดื่ม รวมถึงค่าใช้จ่ายส่วนตัวจะไม่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ นอกจากนี้ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จ่ายให้สำหรับบุคคลอื่น เช่น คู่สมรส, บุตร ที่เดินทางไปด้วยกัน จะไม่สามารถนำมารวมเป็นค่าใช้จ่ายที่หักลดหย่อนภาษีของตนเองได้

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีได้รับเลือกจากองค์กรการกุศลให้เข้าร่วมการประชุมในฐานะตัวแทนขององค์กร ส่งผลให้ต้องเดินทางไปประชุมในต่างเมืองและมีการค้างคืน ผู้เสียภาษีสามารถนำค่าตัวเครื่องบินหรือค่าเดินทางอื่น ๆ สำหรับการเดินทางรวมถึงค่าอาหารและที่พักตามสมควร ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานอาสาสมัครขณะเดินทางไปการประชุมมาหักลดหย่อนภาษีได้

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมคริสตจักรในฐานะคริสตศาสนิกชน ไม่ได้ไปในฐานะของตัวแทนของคริสตจักรที่ได้รับเลือกจากโบสถ์ ผู้เสียภาษีจะไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายในการเดินทางดังกล่าวมาหักลดหย่อนภาษีได้

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีเป็นหัวหน้ากองทหารสำหรับองค์กรเยาวชนที่ได้รับการยกเว้นภาษี และได้พากลุ่มเยาวชนไปทัศนศึกษา โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลที่พักและจัดกิจกรรมทั้งหมดสำหรับกลุ่มเยาวชนตลอดการเดินทาง ซึ่งผู้เสียภาษีมมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสนุกสนานตลอดการไปทัศนศึกษา ในกรณีนี้ผู้เสียภาษีสามารถนำค่าเดินทางที่จ่ายจริงมาหักลดหย่อนภาษีได้

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีอาสาเล่นเรือจากเกาะหนึ่งไปยังอีกเกาะหนึ่งใช้เวลาทั้งหมด 8 ชั่วโมงต่อวันในการสำรวจหาและสิ่งมีชีวิตทางทะเลรูปแบบอื่น ๆ ให้แก่โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรสาธารณกุศล ในกรณีนี้ผู้เสียภาษีจะไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายจากการล่องเรือมาหักลดหย่อนภาษีได้

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีทำงานอาสาสมัครหลายชั่วโมงทุกเช้าในการขุดค้นทางโบราณคดีที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรการกุศลแต่ชั่วโมงที่เหลือจะใช้สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจและเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในกรณีนี้ผู้เสียภาษีไม่สามารถนำค่าเดินทางมาหักลดหย่อนการบริจาคเพื่อการกุศลได้ แม้ว่าผู้เสียภาษีจะทำงานหนักมากในช่วงเวลา 2 - 3 ชั่วโมงนั้น

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีใช้เวลาทั้งวันเพื่อเข้าร่วมการประชุมระดับภูมิภาคขององค์กรการกุศลในฐานะตัวแทนที่ได้รับเลือก ต่อมาในตอนเย็นผู้เสียภาษีเดินทางไปโรงละครต่อ ในกรณีนี้ผู้เสียภาษีสามารถอ้างสิทธิประโยชน์ทางภาษีในค่าเดินทางที่จ่ายได้เฉพาะค่าเดินทางเข้าร่วมการประชุมในฐานะตัวแทนขององค์กรการกุศล แต่จะไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ในค่าเดินทางไปโรงละครในตอนเย็นได้

4.1.4.4. ค่าเครื่องแบบ เมื่อองค์กรการกุศลต้องการให้อาสาสมัครสวมใส่เครื่องแบบที่มีชื่อ โลโก้ สีพิเศษ หรือมีการออกแบบ ตัดเย็บด้วยวัสดุพิเศษที่ทำให้ใช้งานได้เฉพาะกับการบริการที่ทำอยู่เท่านั้น ไม่สามารถนำมาสวมใส่ในชีวิตประจำวันได้ อาสาสมัครสามารถนำราคาที่ยจ่ายซื้อเครื่องแบบและค่าบำรุงรักษาเครื่องแบบมาหักค่าใช้จ่ายทางภาษีได้

ตัวอย่าง ผู้บริจาคอาสาเป็นผู้ช่วยพยาบาลกาชาดให้กับโรงพยาบาลที่อยู่ภายใต้ต้องการการกุศลที่ได้รับการรับรองโดยผู้บริจาคต้องซื้อเครื่องแบบผู้ช่วยพยาบาลกาชาด เนื่องจากมีกำหนดให้ต้องสวมใส่เมื่อเป็นอาสาสมัครและเครื่องแบบดังกล่าวไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นผู้บริจาคจะสามารถหักค่าเครื่องแบบผู้ช่วยพยาบาลกาชาดที่จ่ายไปได้ รวมถึงค่าทำความสะอาดชุดดังกล่าว

4.1.4.5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อการกุศล (Out-of-Pocket Expenses) เป็นค่าใช้จ่ายที่มีความจำเป็นสำหรับกิจกรรมการกุศลหรือเพื่อให้บริการกับองค์กรการกุศลจึงจะสามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ในการหักลดหย่อนทางภาษีได้ ตัวอย่างเช่น

- ค่าโทรศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อการกุศล ผู้เสียภาษีสามารถนำค่าโทรศัพท์ทางไกลมาหักลดหย่อนภาษีได้เต็มจำนวน หากว่าค่าโทรศัพท์ที่เกิดขึ้นมาจากการใช้งานในนามขององค์กรการกุศล

- ผู้เสียภาษีอาสาเตรียมเอกสารเชิญประชุมสำหรับการประชุมคณะกรรมการองค์กรการกุศล โดยได้จ่ายเงินค่าสำเนาเอกสารเชิญประชุมและค่าไปรษณีย์ในการจัดส่งจดหมายเชิญประชุมให้แก่คณะกรรมการขององค์กรการกุศลจะสามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายทางภาษีได้

- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดที่เกิดจากการนำอุปกรณ์มาตกแต่งป้ายสำหรับงานการกุศลของบ้านพักคนไร้บ้านที่เป็นองค์กรการกุศล ผู้เสียภาษีต้องนำอุปกรณ์ในการทำป้ายมาเอง ทั้งกาว, กระดาษ, และ กรรไกร ดังนั้นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการซื้ออุปกรณ์สามารถนำมาขอหักลดหย่อนภาษีได้

- ผู้เสียภาษีได้จัดงานระดมทุนหรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อการกุศลสาธารณะ ค่าใช้จ่ายในการจัดงานหรือจัดกิจกรรมเพื่อการกุศลที่เกิดขึ้นทั้งหมด จะสามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายทางภาษีได้

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อการกุศล ผู้เสียภาษีจะต้องเก็บใบเสร็จรับเงินไว้ เพื่อใช้ในการแสดงรายการขอคืนภาษีภายหลัง และควรขอเอกสารรับรองอย่างเป็นทางการ

ทางการจากองค์กรการกุศลที่อธิบายลักษณะของกิจกรรมการกุศลหรือบริการที่ผู้เสียภาษีได้ให้แก่องค์กรการกุศลไว้เป็นหลักฐานประกอบการขอคืนภาษีด้วย

4.1.5 เงื่อนไขในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการ

ผู้เสียภาษีต้องการที่จะใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการ จำเป็นต้องเก็บบันทึกหลักฐานเพื่อพิสูจน์จำนวนที่ได้บริจาคในระหว่างปี โดยประเภทของหลักฐานประกอบการใช้สิทธิประโยชน์จะขึ้นอยู่กับจำนวนที่บริจาค สำหรับผู้เสียภาษีที่จะใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคเป็นบริการที่มีจำนวนน้อยกว่า 250 ดอลลาร์ ไม่จำเป็นต้องได้รับเอกสารยืนยันจากองค์กรการกุศล แต่ควรเก็บบันทึกค่าใช้จ่ายของตนเองไว้ในกรณีที่ IRS มีการสอบถามหรือขอเอกสารเพิ่มเติม

ในกรณีนี้ผู้เสียภาษีมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงจากการบริจาคเป็นบริการให้แก่องค์กรการกุศลและต้องการนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นจำนวน 250 ดอลลาร์หรือมากกว่าขึ้นไป จะมีเงื่อนไข 2 ข้อดังต่อไปนี้

1. ต้องมีหลักฐานที่เพียงพอต่อการพิสูจน์จำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เช่น ใบเสร็จรับเงินพร้อมบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับเวลา สถานที่ จำนวนเงิน และวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

2. ต้องได้รับเอกสารตอบรับหรือเอกสารคำชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรการกุศล ในหรือก่อนวันที่ยื่นขอคืนภาษีสำหรับปีที่บริจาค หรือวันครบกำหนดการขยายเวลาสำหรับการยื่นแบบขอคืนภาษี (โดยปกติคือวันที่ 15 ตุลาคมของปีหลังจากการบริจาค) และต้องเก็บรักษาเอกสารคำชี้แจงนี้ไว้เป็นหลักฐานเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี ซึ่งในเอกสารคำชี้แจงต้องมีข้อความที่ประกอบด้วย

2.1. คำอธิบายลักษณะของงานหรือบริการที่อาสาสมัครจัดหาให้และวันที่ให้บริการ

2.2. คำชี้แจงว่าองค์กรการกุศลได้มีการจัดหาสินค้าหรือบริการใด ๆ เพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือไม่ เช่น ข้อความที่ระบุว่าไม่มีการจัดหาสินค้าหรือบริการเพื่อแลกเปลี่ยน เป็นต้น

2.3. คำอธิบายและประมาณมูลค่าของสินค้าหรือบริการใด ๆ โดยสุจริตที่องค์กรการกุศลได้จัดเตรียมไว้เพื่อชดเชยให้ (นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่ไม่สามารถจับต้องได้) และ

2.4. ข้อความที่ระบุว่าผู้บริจาคได้รับเฉพาะผลประโยชน์ที่ไม่สามารถจับต้องได้เท่านั้น หากเป็นกรณีนี้องค์กรการกุศลไม่จำเป็นต้องอธิบายหรือประเมินมูลค่าของผลประโยชน์ที่ไม่สามารถจับต้องได้

ตัวอย่าง ผู้เสียหายได้เดินทางไปนอกเมืองในฐานะตัวแทนองค์กรการกุศล ต้องขอเอกสารตอบรับหรือเอกสารคำชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรการกุศลที่อธิบายเหตุผลของการเดินทางดังกล่าว หากผู้เสียหายไม่สามารถไปขอเอกสารคำชี้แจงสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นได้ ผู้เสียหายควรส่งเอกสารใบแจ้งค่าใช้จ่ายและสำเนาใบเสร็จรับเงินไปยังองค์กรการกุศลเพื่อให้มีองค์กรการกุศลรับทราบและจัดทำเอกสารคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับจำนวนค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปสำหรับการบริจาคเป็นบริการ

ตัวอย่าง ผู้เสียหายใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อให้บริการกับองค์กรการกุศลแล้วมีค่าเชื้อเพลิงเกิดขึ้น ผู้เสียหายต้องเก็บบันทึกค่าใช้จ่ายเป็นลายลักษณ์อักษรที่เชื่อถือได้ ซึ่งความเชื่อถือได้จะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ทั้งหมด โดยทั่วไปอาจถือว่าเชื่อถือได้หากผู้เสียหายมีการบันทึกค่าใช้จ่ายในเวลาใกล้เคียงกับช่วงที่ค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ในการบันทึกค่าใช้จ่ายอาจแสดงชื่อองค์กรการกุศลที่ให้บริการและวันเวลาที่ใช้รถยนต์เพื่อการกุศล หากผู้เสียหายเลือกหักลดหย่อนภาษีจากจำนวนค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริง ให้ระบุด้วยว่าค่าใช้จ่ายรถยนต์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์เพื่อกุศล ในกรณีที่ผู้เสียหายเลือกใช้วิธีอัตราค่าเชื้อเพลิงต่อระยะทางมาตรฐานในการบันทึกข้อมูลต้องแสดงจำนวนไมล์ที่ขับรถยนต์ไปเพื่อการกุศลด้วย

สำหรับค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงสำหรับการบริจาคเป็นบริการจะต้องกรอกในช่องบริจาคเงินโดยให้รวมยอดเงินบริจาคและค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงเข้าไปด้วยที่ตาราง A ในแบบฟอร์ม 1040 บรรทัดที่ 11 จึงจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคเป็นบริการได้

4.2 หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคของประเทศออสเตรเลีย

ผู้ที่บริจาคบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาให้กับองค์กรการกุศลย่อมส่งผลดีต่อภาครัฐ เพราะเป็นการที่ภาคเอกชนช่วยบรรเทาภาระของรัฐบาล อาสาสมัครจึงเป็นกำลังที่ขาดไม่ได้และเป็นเครือข่ายที่ช่วยสนับสนุนหลาย ๆ องค์กร ดังนั้นรัฐบาลของประเทศออสเตรเลียจึงให้สิ่งจูงใจโดยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการยกเว้นภาษีเงินได้อันเป็นผลมาจากการให้บริการเพื่อการกุศล เป็นการสนับสนุนผู้บริจาคบริการที่มีความสำคัญต่อการรักษาและเสริมสร้างขีดความสามารถของภาครัฐ จากการศึกษากฎหมายภาษีของประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็นประเทศหนึ่งที่มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการบริจาคเป็นบริการ ดังนั้นผู้เขียนจึงนำกฎหมายของประเทศออสเตรเลียมาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศไทย เพื่อผู้เสียภาษีและรัฐบาลจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้มาตรการทางภาษี

4.2.1 หลักทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของประเทศออสเตรเลีย

หลักภาษีของประเทศออสเตรเลียจะจัดเก็บภาษีจากหลักถิ่นที่อยู่ ตามมาตรา 6-5 (2) แห่งพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ 1997 (ITAA 1997) กำหนดว่าเงินได้พึงประเมินของผู้เสียภาษีที่มีถิ่นที่อยู่รวมถึงรายได้ปกติที่ได้รับโดยตรงหรือโดยอ้อมจากทุกแหล่ง ไม่ว่าจะในหรือนอกประเทศออสเตรเลีย กล่าวคือผู้ที่อาศัยอยู่ในออสเตรเลียระหว่างปีภาษีและมีเงินได้จะถือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศออสเตรเลีย มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีต่อสำนักงานภาษีออสเตรเลีย (Australia Taxation Office : ATO) โดยกำหนดรายได้ขั้นต่ำที่ต้องเสียภาษีเท่ากับ 18,200 ดอลลาร์ออสเตรเลียต่อปีภาษี ซึ่งปีภาษีของออสเตรเลียจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 มิถุนายนปีถัดไป และต้องยื่นภาษีก่อนวันที่ 31 ตุลาคมของทุกปีหลังสิ้นปีภาษีนั้น ๆ

บุคคลธรรมดาเมื่อมีรายได้เกินจำนวนที่กำหนดในแต่ละปีภาษีจะต้องยื่นแบบ Tax return for individuals โดยเงินได้ที่นำมาคำนวณภาษีมาจาก⁴²

รายได้พึงประเมิน (Assessable income)	XXX
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในฐานะลูกจ้าง	(XXX)
<u>หัก</u> ค่าลดหย่อนไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	(XXX)

⁴² ผู้เขียนประยุกต์ใช้ข้อมูลและอ้างอิงจาก Australian Taxation Office Tax return for individuals Form, 1 July 2021 to 30 June 2022

รวมรายได้หลังหักค่าลดหย่อน (Total income less total deductions)	XXX
หัก ผลขาดทุนทางภาษีจากปีก่อน (Tax losses of earlier income years)	(XXX)
รายได้ที่ต้องเสียภาษี (Taxable income)	XXX

รายได้พึงประเมิน (Assessable income) ประกอบด้วยรายได้ปกติและรายได้ตามกฎหมายกำหนดเพื่อใช้ในการคิดคำนวณรายได้ที่ต้องเสียภาษีตามที่ระบุไว้ในแบบ Tax return for individuals สำหรับปีภาษี 2565 รอบระยะเวลาระหว่าง 1 กรกฎาคม 2564 ถึง 30 มิถุนายน 2565 มีรายได้ที่ได้รับจากเงินได้ประเภทต่าง ๆ ทั้งหมด 12 ประเภท⁴³ ได้แก่

ประเภทที่ 1 เงินเดือนและค่าจ้างที่ได้รับจากผู้ว่าจ้าง (Salary and wages)

ประเภทที่ 2 เงินเบี่ยเลี้ยงต่าง ๆ เช่น ค่ารถยนต์, ค่าเดินทาง, ค่าขนส่ง, ค่าอาหาร, ค่าเครื่องแบบที่ผู้จ้างจ่ายให้ เป็นต้น รวมถึงเงินได้อื่น ๆ จากผู้จ้าง เช่น ค่านายหน้า, ค่าโบนัส เป็นต้น

ประเภทที่ 3 เงินที่ได้รับจากนายจ้างสำหรับวันลาที่เรามีสิทธิลาแต่ยังไม่ได้ใช้ (Lump sum payment) ไม่ว่าจะเป็นสิทธิการลาประจำปีที่ไม่ได้ใช้ (Unused annual leave) และสิทธิการลางานระยะยาว (Long service leave entitlement)

ประเภทที่ 4 เงินที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตอนเลิกจ้างหรือเมื่อออกจากงานรวมถึงผลประโยชน์การเสียชีวิต

ประเภทที่ 5 เงินที่ได้รับจากรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย เช่น เงินที่รัฐจ่ายสำหรับผู้หางาน, ค่าเลี้ยงดูบุตร, ทหารผ่านศึก, เบี้ยเลี้ยงเยาวยชน, เงินช่วยเหลือค่าเล่าเรียนเมื่ออายุ 16 ปีขึ้นไป เป็นต้น ซึ่งต้องไม่นำเงินได้ที่ได้รับจากเงินช่วยเหลือและการรับชำระเงินจากรัฐบาลออสเตรเลียที่ไม่ต้องเสียภาษีมารวมในเงินได้ประเภทนี้⁴⁴

ประเภทที่ 6 เงินบำนาญที่ได้รับจากรัฐบาล เช่น บำเหน็จบำนาญผู้สูงอายุ, เงินสนับสนุนรายได้เสริม, บำเหน็จบำนาญข้าราชการ, บำเหน็จบำนาญบำนาญทุพพลภาพ เป็นต้น

ประเภทที่ 7 เงินรายปีที่ได้รับจากบริษัทประกันชีวิตหรือกองทุนเงินบำนาญของออสเตรเลีย

ประเภทที่ 8 เงินบำเหน็จ ที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, กองทุนเงินฝากที่ได้รับอนุมัติ, ผู้ให้บริการบัญชีออมทรัพย์เพื่อการเกษียณอายุ, บริษัทประกันชีวิต เป็นต้น

⁴³ Australian Taxation Office, **Individual tax return instructions 2022** [ออนไลน์], 22 พฤษภาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Individuals/Tax-return/2022/>

⁴⁴ Australian Taxation Office, **5 Australian Government allowances and payments 2022** [ออนไลน์], 26 พฤษภาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Individuals/Tax-return/2022/Tax-return/Income-questions-1-12/5-Australian-Government-allowances-and-payments-2022/>

ประเภทที่ 9 เงินได้จากค่าบริการส่วนบุคคล เป็นเงินได้ที่เป็นรางวัลหรือค่าตอบแทนสำหรับความพยายามหรือทักษะส่วนบุคคล

ประเภทที่ 10 ดอกเบี้ยที่ได้รับจากแหล่งใด ๆ ในออสเตรเลีย

ประเภทที่ 11 เงินได้จากการลงทุน เช่น เงินปันผลจากหุ้น เป็นต้น

ประเภทที่ 12 สวัสดิการที่กิจการออกและเสนอขายหุ้นของกิจการให้แก่พนักงาน (Employee share schemes) ได้แก่ หุ้น, หลักทรัพย์หลัก, สิทธิในการได้มาซึ่งหุ้นและหลักประกัน โดยคิดจากส่วนลดหรือส่วนต่างระหว่างมูลค่าตลาดของดอกเบี้ยกับจำนวนเงินที่พนักงานจ่ายเพื่อให้ได้หุ้นหรือหลักทรัพย์

โดยต้องนำเงินได้ทั้งหมดมารวมคำนวณเพื่อยื่นภาษี แต่กฎหมายภาษีอากรของประเทศออสเตรเลียได้ระบุรายการเงินได้ที่ไม่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถแบ่งได้เป็น⁴⁵

4.2.1.1 รายได้ที่ได้รับการยกเว้น (Exempt income) คือรายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษีแต่ต้องรวมจำนวนเงินในการยื่นแสดงรายการภาษีเพื่อใช้ในการคำนวณภาษีอื่น ๆ เช่น เงินบำนาญ, เบี้ยเลี้ยง, เงินเพื่อการศึกษาภาครัฐ, ช่วยเหลือของรัฐบาลออสเตรเลีย, เงินได้ที่ได้รับในฐานะอาสาสมัครในโครงการอาสาสมัครหรือองค์กรการกุศลของออสเตรเลียที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลีย เป็นต้น

4.2.1.2 รายได้ที่ไม่สามารถประเมินได้ (Non-assessable, Non-exempt income) เป็นจำนวนเงินได้อื่น ๆ ที่ไม่ต้องเสียภาษีและไม่มีผลต่อการคำนวณภาษีอื่น จึงไม่ต้องรวมเป็นรายได้ในการยื่นแสดงรายการภาษี เช่น เงินบำนาญหรือผลประโยชน์จากการเสียชีวิตของผู้ที่อยู่ในความอุปการะ, ผลประโยชน์เนื่องจากการเสียชีวิตในหน้าที่ เป็นต้น

4.2.1.3 รายได้อื่น ๆ ที่ได้รับการยกเว้น (Other amounts) ที่ไม่ต้องเสียภาษีและไม่มีผลต่อการคำนวณภาษีใด ๆ ได้แก่ เงินค่าเลี้ยงดูบุตร, เงินค่าเลี้ยงดูคู่สมรส, รางวัลหรือของขวัญในโอกาสพิเศษ เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายหรือค่าลดหย่อนภาษี (Tax deductions) คือค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปเพื่อให้ได้รับค่าจ้างมา แต่ทาง ATO มีการกำหนดเงื่อนไขว่า ค่าใช้จ่ายหรือค่าลดหย่อนภาษีนั้นต้องนำมาใช้ในปีภาษีเดียวกับที่ยื่นแบบ Tax return for individuals สำหรับค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาใช้ทางภาษีได้เป็นที่เกี่ยวข้องกับงานที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานในฐานะลูกจ้างมีเงื่อนไขพื้นฐานว่า

⁴⁵ Australian Taxation Office, **Amounts that you do not pay tax on 2022** [ออนไลน์], 26 พฤษภาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Individuals/Tax-return/2022/Before-you-start/Amounts-that-you-do-not-pay-tax-on-2022/>

- ต้องเป็นเงินที่จ่ายไปแล้วไม่ได้รับเงินคืนจากนายจ้างและต้องเกี่ยวข้องโดยตรงกับรายได้
- ต้องมีหลักฐานเพื่อพิสูจน์ค่าใช้จ่าย เช่น ใบเสร็จรับเงิน, ใบแจ้งหนี้ เป็นต้น
- ค่าใช้จ่ายจะต้องไม่เข้าลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว
- ค่าใช้จ่ายต้องไม่เข้าลักษณะเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องทำการแจ้งรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่ายหรือค่าลดหย่อนภาษีเพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณรายได้ที่ต้องเสียภาษี (Taxable income) โดยอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ใช้ในการคำนวณเพื่อจัดเก็บภาษีในประเทศออสเตรเลียเป็นรูปแบบอัตราก้าวหน้า ซึ่งอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2022 - 2023 ดังต่อไปนี้⁴⁶

ตารางที่ 11 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประเทศออสเตรเลีย

รายได้ที่ต้องเสียภาษี (ดอลลาร์ออสเตรเลีย: \$)	จำนวนภาษี
0 – 18,200	ไม่เสีย
18,201 – 45,000	19 เซนต์ สำหรับทุก ๆ \$1 ที่มากกว่า \$18,200
45,001 – 120,000	\$5,092 บวก 32.5 เซนต์ สำหรับแต่ละ \$1 ที่มากกว่า \$45,000
120,001 – 180,000	\$29,467 บวก 37 เซนต์ สำหรับแต่ละ \$1 ที่มากกว่า \$120,000
180,001 - ขึ้นไป	\$51,667 บวก 45 เซนต์ สำหรับแต่ละ \$1 ที่มากกว่า \$180,000

อัตราภาษีดังกล่าวไม่รวมค่าประกันสุขภาพ (Medicare) ที่เรียกเก็บอัตราร้อยละ 2 ของรายได้ที่ต้องเสียภาษีของบุคคลธรรมดา

⁴⁶ Australian Taxation Office, **Individual income tax rates**, [ออนไลน์], 1 กรกฎาคม 2565 แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/rates/individual-income-tax-rates/>

4.2.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของประเทศออสเตรเลีย

ตามพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ 1997 (ITAA 1997) ไม่ได้มีการให้คำนิยามของคำว่า “ของขวัญ” หรือ “การบริจาค” โดยศาลได้อธิบายว่าของขวัญมีลักษณะและคุณลักษณะว่าเป็นการโอนผลประโยชน์ในทรัพย์สินที่ทำโดยสมัครใจ การโอนเกิดขึ้นโดยการให้ทานและผู้ให้ไม่ได้รับผลประโยชน์หรือข้อได้เปรียบที่เป็นสาระสำคัญตอบแทนการให้

สำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคจะขึ้นอยู่กับประเภทของของขวัญหรือการบริจาค โดยมูลค่าทรัพย์สินหรือเงินบริจาคจะจัดเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในฐานะลูกจ้าง ซึ่งกฎหมายภาษีอากรของประเทศออสเตรเลียได้ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้บริจาคที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ได้บริจาคทรัพย์สินหรือเงินให้แก่องค์กรการกุศลที่กำหนดให้สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ของสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคมีเงื่อนไข 4 ประการดังต่อไปนี้⁴⁷

ประการที่ 1 บริจาคให้แก่องค์กรหรือกองทุนการกุศลที่มีสถานะเป็น Deductible gift recipients (DGRs) คือองค์กรหรือกองทุนที่สามารถรับของขวัญหรือเงินบริจาคเพื่อหักลดหย่อนภาษีได้

ประการที่ 2 ต้องเป็นการให้บริจาคที่ด้วยความสมัครใจ ปราศจากการคาดหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์หรือได้รับสิ่งตอบแทนกลับมา

ประการที่ 3 ของขวัญหรือการบริจาคต้องเป็นเงินหรือทรัพย์สิน ซึ่งอาจรวมถึงสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น หุ้น เป็นต้น

ประการที่ 4 ผู้เสียภาษีต้องเก็บหลักฐานการบริจาคไว้เพื่อใช้ในการลดหย่อนภาษี

ผู้เสียภาษีจะต้องกรอกรายการของขวัญและการบริจาดดังกล่าวลงในแบบแสดงรายการหักลดหย่อนภาษีที่กฎหมายกำหนดที่บรรทัด D9 ตามแบบฟอร์ม Tax return for individuals ของ ATO⁴⁸ ดังต่อไปนี้

⁴⁷ Super Smart Plans Financial & Accounting, [ข่าวภาษี เพื่อคนไทยในออสเตรเลีย] เงินบริจาคที่สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ ต้องเป็นแบบไหน [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://supersmartplans.com/ข่าวภาษี-เพื่อคนไทยในอ-4/>

⁴⁸ Australian Taxation Office, Tax return for individuals 1 July 2021 to 30 June 2022 [ออนไลน์], 30 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/uploadedFiles/Content/IND/Downloads/Tax-return-for-individuals-2022.pdf>

4.2.2.1. บริจาคเงิน⁵²

การบริจาคเงินโดยสมัครใจที่มีมูลค่ามากกว่า 2 ดอลลาร์ออสเตรเลียขึ้นไปให้แก่องค์กรการกุศลที่เข้าเงื่อนไขเป็นผู้รับที่สามารถให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการหักลดหย่อนได้ หากบริจาคเป็นเงินที่น้อยกว่า 2 ดอลลาร์ออสเตรเลียจะไม่สามารถหักลดหย่อนภาษีได้ โดยรูปแบบของการบริจาคเงินสามารถทำได้หลายวิธี เช่น เงินสด, เช็ค, บัตรเครดิต, การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น และสามารถบริจาคโดยใช้สกุลเงินต่างประเทศได้แต่จะต้องแปลงเป็นเงินสกุลดอลลาร์ออสเตรเลียเพื่อกำหนดเป็นค่าลดหย่อนภาษี

ตัวอย่างเช่น ในช่วง 20 สัปดาห์สุดท้ายของปีภาษี ผู้เสียภาษีได้เข้าร่วมโครงการบริจาคกับที่ทำงาน โดยถูกหักเงิน 1.50 ดอลลาร์ออสเตรเลียจากค่าจ้างรายสัปดาห์ เพื่อบริจาคให้แก่องค์กรการกุศล ซึ่งผู้ว่าจ้างจะส่งเงินไปที่องค์กรทุกสัปดาห์ ดังนั้นผู้เสียภาษีจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการหักลดหย่อนภาษีเท่ากับ 30 ดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยคิดคำนวณจากมูลค่าของเงินบริจาคที่มอบให้องค์กรการกุศลทั้งหมดในปีภาษี (1.50×20 สัปดาห์ = 30 ดอลลาร์ออสเตรเลีย) ดังนั้นเงินบริจาคทั้งหมดที่มอบให้องค์กรการกุศลจะสามารถใช้หักลดหย่อนภาษีได้ เพราะในปีภาษีมีมูลค่าเงินบริจาคเท่ากับหรือมากกว่า 2 ดอลลาร์ออสเตรเลียตามเงื่อนไขที่สามารถขอคืนภาษีที่กฎหมายกำหนด

4.2.2.2. บริจาคทรัพย์สินซื้อมาภายใน 12 เดือน⁵³

การบริจาคทรัพย์สินที่มีมูลค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 2 ดอลลาร์ออสเตรเลียให้กับองค์กรการกุศลตามที่กฎหมายกำหนดโดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นทรัพย์สินที่ซื้อมาภายใน 12 เดือนก่อนวันที่บริจาค โดยคำว่าทรัพย์สินมีความหมายกว้าง หมายถึง สิ่งของทางกายภาพ เช่น ที่ดิน, งานศิลปะ, รถยนต์ เป็นต้น รวมถึงสิทธิและผลประโยชน์ที่สามารถเป็นเจ้าของและมีมูลค่า เช่น หุ้น, สิทธิความเป็นเจ้าของ เป็นต้น หากได้มาโดยการชำระราคาภายใน 12 เดือนก่อนการบริจาคจะสามารถนำมูลค่าทรัพย์สินดังกล่าวมาหักลดหย่อนภาษีได้ตามราคาตลาดของทรัพย์สิน ณ วันที่บริจาค หรือจำนวนเงินที่จ่ายซื้อทรัพย์สินนั้น

⁵² Australian Taxation Office, **Gifts of \$2 or more** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: [https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/Gift-types,-requirements-and-valuation-rules/Gifts-of-\\$2-or-more/](https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/Gift-types,-requirements-and-valuation-rules/Gifts-of-$2-or-more/)

⁵³ Australian Taxation Office, **Donating recently purchased property to a DGR** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/Gift-types,-requirements-and-valuation-rules/Donating-recently-purchased-property-to-a-DGR/>

แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ในกรณีที่ทรัพย์สินที่บริจาคได้มาโดยไม่มีการชำระราคา รวมถึงทรัพย์สินจากรางวัล ทรัพย์สินที่ได้รับเป็นของขวัญ และทรัพย์สินที่สืบทอดทางมรดกจะไม่สามารถหักลดหย่อนภาษีได้ ภายใต้การบริจาคประเภทนี้

โดยปกติผู้บริจาคจะสามารถใช้สิทธิในการหักลดหย่อนภาษีตามราคาตลาดของทรัพย์สิน ณ วันที่บริจาค หรือราคาตามจำนวนเงินที่จ่ายซื้อทรัพย์สินนั้นแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ยกเว้นในกรณีที่ผู้บริจาคเป็นผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีสินค้าและบริการ (GST) จะส่งผลให้ราคาตลาดของทรัพย์สินจะลดลงตามจำนวนเครดิตภาษีซื้อที่ได้ขอคืนแล้ว

ตัวอย่างที่ 1 ทรัพย์สินที่ซื้อมากกว่า 12 เดือนก่อนการบริจาค

ผู้เสียภาษีซื้อรถยนต์ในเดือนธันวาคม 2558 ด้วยราคา 15,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ต่อมาในเดือนมกราคม 2560 ได้บริจากรถยนต์คันดังกล่าวให้กับองค์กรการกุศล เนื่องจากทรัพย์สินที่ซื้อ มาถือครองมากกว่า 12 เดือนก่อนการบริจาค จึงไม่สามารถหักลดหย่อนโดยใช้ราคาตลาดหรือราคาซื้อ รถยนต์ได้ อย่างไรก็ตามผู้เสียภาษีสามารถขอหักลดหย่อนการบริจาคทรัพย์สินภายใต้การบริจาคประเภทอื่นได้ เช่น บริจาคทรัพย์สินที่ถือครองมากกว่า 12 เดือนโดยต้องเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าประเมินมากกว่า 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย

ตัวอย่างที่ 2 การบริจาคที่มีมูลค่ามากกว่ามูลค่าตลาด

ผู้เสียภาษีซื้อคอมพิวเตอร์ในราคา 1,800 ดอลลาร์ออสเตรเลียและบริจาคให้กับองค์กรการกุศลใน 10 เดือนต่อมา ราคาตลาดของคอมพิวเตอร์ ณ วันที่บริจาคเท่ากับ 1,200 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ผู้เสียภาษีไม่สามารถหักลดหย่อนภาษีด้วยราคาซื้อ 1,800 ดอลลาร์ออสเตรเลียได้ เนื่องจากราคาตลาดน้อยกว่าจำนวนเงินที่จ่ายซื้อ ดังนั้นจะสามารถรับสิทธิหักลดหย่อนภาษีได้เพียง 1,200 ดอลลาร์ออสเตรเลียเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 3 การลดมูลค่าตลาดตามจำนวนเครดิตภาษีสินค้าและบริการ (GST)

ผู้เสียภาษีเป็นเจ้าของร้านอาหารและจดทะเบียนภาษี GST ต่อมาได้บริจาคเครื่องครัวของร้านอาหารบางส่วนให้กับองค์กรการกุศลเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2014 โดยมูลค่าตลาดของเครื่องครัวในวันนั้น (รวม GST) อยู่ที่ 2,200 ดอลลาร์ออสเตรเลีย หากผู้เสียภาษีซื้อเครื่องครัวในราคา 2,200 ดอลลาร์ออสเตรเลียในวันนั้นเพื่อใช้ในร้านอาหารจะได้รับเครดิต GST เท่ากับ 1 ใน 11 ส่วนของค่าใช้จ่าย ดังนั้นผู้เสียภาษีจะสามารถขอคืนภาษี GST มูลค่า 200 ดอลลาร์ออสเตรเลียสำหรับการซื้อได้ด้วยเหตุนี้มูลค่าตลาดของเครื่องครัวเพื่อการหักลดหย่อนจากการบริจาคจะเป็น 2,000 ดอลลาร์

ออสเตรเลีย ($2,200 - 200 = 2,000$ ดอลลาร์ออสเตรเลีย) หากผู้เสียภาษีไม่ได้จดทะเบียนภาษี GST และ
ไม่อยู่ในลักษณะที่จำเป็นต้องจดทะเบียน GST มูลค่าตลาดของเครื่องครัวที่บริจาคและสามารถนำมาหัก
ลดหย่อนภาษีได้จะเท่ากับ 2,200 ดอลลาร์ออสเตรเลีย

4.2.2.3. บริจาคทรัพย์สินที่ถือครองมากกว่า 12 เดือน⁵⁴

การบริจาคทรัพย์สินที่ถือครองมากกว่า 12 เดือนก่อนวันที่บริจาคที่สามารถหักลดหย่อน
ภาษีได้จะต้องเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าประเมินจากคณะกรรมการมากกว่า 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย
หรือทรัพย์สินที่ได้รับมาโดยไม่ได้ชำระราคาที่มีมูลค่าประเมินจากคณะกรรมการมากกว่า 5,000
ดอลลาร์ออสเตรเลีย เช่น ทรัพย์สินที่ได้จากมรดก, ทรัพย์สินที่ได้รับจากการให้โดยเสนหา เป็นต้น จะ
สามารถนำมูลค่าของทรัพย์สินดังกล่าวมาหักลดหย่อนภาษีได้ โดยทรัพย์สินมีความหมายกว้าง หมายถึง
สิ่งของทางกายภาพ เช่น ที่ดิน, งานศิลปะ, รถยนต์ เป็นต้น ยังหมายรวมถึงสิทธิและผลประโยชน์ที่
สามารถเป็นเจ้าของและมีมูลค่า เช่น หุ่น, สิทธิความเป็นเจ้าของ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1 ทรัพย์สินที่มีมูลค่ามากกว่า 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย

ในช่วงปี 2557 ผู้เสียภาษีได้บริจาคที่ดินจำนวนหนึ่งให้กับองค์กรการกุศล โดยเป็นที่ดิน
ที่ซื้อในปี 2523 ด้วยราคาซื้อ 50,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ผู้เสียภาษียื่นคำร้องกับ ATO เพื่อประเมิน
มูลค่าที่ดินในปี 2557 และในใบรับรองการประเมินมูลค่าที่ดินมีราคาประเมินเท่ากับ 150,000 ดอลลาร์
ออสเตรเลีย ดังนั้นผู้เสียภาษีจะสามารถหักลดหย่อนภาษีได้ตามราคาประเมินคือ 150,000 ดอลลาร์
ออสเตรเลีย

ตัวอย่างที่ 2 ทรัพย์สินที่ไม่ได้ซื้อ

ในเดือนพฤศจิกายน 2559 ผู้เสียภาษีบริจาคเสื้อผ้าพร้อมลายเซ็นที่ได้รับมาโดยไม่ได้
ชำระราคาให้กับองค์กรการกุศลในเดือนเมษายน 2559 จึงยื่นคำร้องกับ ATO เพื่อประเมินมูลค่าทรัพย์สิน
และในใบรับรองการประเมินมูลค่าเสื้อผ้ามีราคาประเมิน 12,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ดังนั้นผู้เสียภาษี
สามารถหักลดหย่อนการบริจาคได้เท่ากับราคาประเมินของ ATO คือ 12,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย

รายการเกี่ยวกับการบริจาคทรัพย์สินที่สามารถนำมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคมาหัก
ลดหย่อนภาษีจะอยู่ที่บรรทัด D9 ในแบบ Tax return for individuals และเมื่อผู้เสียภาษีมีการค่าใช้จ่าย

⁵⁴ Australian Taxation Office, **Property we value at more than \$5,000** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565.
แหล่งที่มา: [https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/gift-types,-requirements-and-valuation-rules/property-we-value-at-more-than-\\$5,000/](https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/gift-types,-requirements-and-valuation-rules/property-we-value-at-more-than-$5,000/)

ที่เสียไปสำหรับการประเมินมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคจะสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้สำหรับ ต้นทุนของการประเมินมูลค่าทรัพย์สินนั้น ที่บรรทัด D10 ในแบบ Tax return for individuals ได้

4.2.2.4. บริจาคหุ้นในตลาดหลักทรัพย์มีมูลค่าไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย⁵⁵

กรณีที่บริจาคหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ให้กับองค์กรการกุศลที่มีมูลค่าไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยมีเงื่อนไขว่าหุ้นดังกล่าวต้องเป็นหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลียและต้องไม่ถูกระงับการซื้อขายหรือลบบอกจากตลาดหลักทรัพย์ โดยผู้บริจาคต้องถือหุ้นดังกล่าวอย่างน้อย 12 เดือนก่อนจะบริจาค โดยที่มูลค่าราคาตลาดของหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลียต้องมีมูลค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 2 ดอลลาร์ออสเตรเลียและมีราคาตลาดไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ณ วันที่บริจาคหุ้น ในกรณีที่บริจาคหุ้นหลายบริษัทที่ต่างกัน พร้อมกันจะถือเป็นการบริจาคแยกต่างหากจากกัน

ATO ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขการได้มาของหุ้น ดังนั้นหุ้นที่ซื้อ ได้รับทางมรดก หรือได้รับ เป็นของขวัญหรือโบนัสจากการทำงานก็สามารถนำมาบริจาคและขอรับสิทธิลดหย่อนภาษีตามเงื่อนไขนี้ได้ แต่หุ้นมีมูลค่ามากกว่า 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียหรือผู้บริจาคได้รับหุ้นมาภายใน 12 เดือนก่อนจาก บริจาคจะไม่ใช่ภายใต้สิทธิที่จะได้รับการหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคประเภทนี้

ตัวอย่างที่ 1 การมอบหุ้นให้เป็นของขวัญ

ผู้เสียภาษีต้องการบริจาคหุ้นที่ถือมานานกว่า 12 เดือนให้กับองค์กรการกุศลมูลค่า 3,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียในของบริษัท ก. จำกัดมหาชนและหุ้นมูลค่า 4,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียใน บริษัท ข. จำกัดมหาชน ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งสองแห่ง ผู้เสียภาษีได้ลงนามและส่งแบบฟอร์มการโอนกรรมสิทธิ์หุ้นสองฉบับแล้ว แม้ว่ามูลค่ารวมของหุ้นที่บริจาคจะมากกว่า 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย แต่ผู้เสียภาษียังสามารถใช้สิทธิขอหักลดหย่อนสำหรับการบริจาคหุ้นภายใต้ การบริจาคประเภทนี้ได้ เนื่องจากถือว่าเป็นการบริจาคหุ้นที่แยกต่างหากจากกัน ซึ่งแต่ละการบริจาคม มีมูลค่าไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย

⁵⁵ Australian Taxation Office, **Shares valued at \$5,000 or less** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: [https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/gift-types-requirements-and-valuation-rules/shares-valued-at-\\$5,000-or-less/](https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/gift-types-requirements-and-valuation-rules/shares-valued-at-$5,000-or-less/)

ตัวอย่างที่ 2 ถือหุ้นเกิน 12 เดือน

ผู้เสียภาษีซื้อหุ้นจำนวน 100 หุ้นในบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในออสเตรเลียเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ต่อมาเมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2557 ผู้เสียภาษีได้บริจาคหุ้นให้แก่องค์กรการกุศลที่ราคาตลาด ณ วันที่บริจาคตามที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เท่ากับ 4.50 ดอลลาร์ออสเตรเลียต่อหุ้น ผู้เสียภาษีบริจาคหุ้นของบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในออสเตรเลียที่ซื้อมานานกว่า 12 เดือนก่อนจะบริจาค ผู้เสียภาษีจะขอหักลดหย่อนภาษีได้จำนวน 450 ดอลลาร์ (4.50×100 หุ้น = 450) ในปีภาษีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2557

ตัวอย่างที่ 3 การบริจาคหุ้นที่ถือในช่วงเวลาต่าง ๆ

ผู้เสียภาษีถือหุ้นในบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนมานานกว่า 12 เดือน ต่อมาภายใต้แผนการลงทุนใหม่จึงซื้อหุ้นเพิ่มอีก 480 ดอลลาร์ออสเตรเลียในบริษัทมหาชนเดิม จากนั้นผู้เสียภาษีบริจาคหุ้นทั้งหมดให้กับองค์กรการกุศลภายใน 12 เดือนหลังจากซื้อหุ้นด้วยเงินปันผล ในขณะที่หุ้นที่ถือครองมานานกว่า 12 เดือนมีราคาตลาด 4,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย และหุ้นที่ซื้อเพิ่มพร้อมเงินปันผลมีราคาตลาด 500 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ในกรณีนี้ผู้เสียภาษีจะสามารถใช้สิทธิหักลดหย่อนภาษีได้ 4,480 ดอลลาร์ออสเตรเลีย มาจากหุ้นที่ถือครองมานานกว่า 12 เดือนเท่ากับ 4,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียตามราคาตลาด และหุ้นที่ซื้อในช่วง 12 เดือนเท่ากับ 480 ดอลลาร์ออสเตรเลียตามราคาซื้อขายจริง

สำหรับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยการหักเงินสมทบที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหาทุนจากการบริจาคหุ้นเพื่อแลกกับสิทธิประโยชน์ที่อนุญาตเพื่อเข้าร่วมในงานระดมทุนในออสเตรเลีย โดยเฉพาะ มีเงื่อนไขว่าราคาตลาดของหุ้นในวันที่ได้รับการสนับสนุนจะต้องมีมูลค่ามากกว่า 150 ดอลลาร์ออสเตรเลียแต่ไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยที่ราคาตลาดของหุ้นที่จะใช้เพื่อแลกการเข้าร่วมงานระดมทุนต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของมูลค่าหุ้นหรือ 150 ดอลลาร์ออสเตรเลียแล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า

4.2.2.5. หุ้นเพื่อการค้า (Trading stock)⁵⁶

ผู้บริจาคเป็นเจ้าของธุรกิจและบริจาคหุ้นเพื่อการค้าของธุรกิจตัวเอง ซึ่งหุ้นเพื่อการค้าหมายถึงสิ่งที่เป็นหน่วยธุรกิจของผู้บริจาคที่ผลิตเองหรือได้มาเพื่อนำมาผลิต, ขายหรือแลกเปลี่ยนทาง

⁵⁶ Australian Taxation Office, **Trading stock** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/gift-types,-requirements-and-valuation-rules/Trading-stock/>

การคำนวณถึงการปศุสัตว์ด้วย เมื่อบริจาคมจะสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้โดยมีเงื่อนไขต้องบริจาคมห้้น เพื่อการค้าที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจปกติและไม่ใช่การกำจัดปศุสัตว์หรือการเสียชีวิตของปศุสัตว์ ซึ่งจำนวนที่สามารถขอลดหย่อนภาษีได้ คือราคาตลาดของห้้นเพื่อการค้า ณ วันที่บริจาคม หากผู้บริจาคม ไม่ได้จดทะเบียนภาษี GST ไม่จำเป็นต้องปรับลดราคาตลาด แต่ถ้าผู้บริจาคมจดทะเบียน GST ราคาตลาด จะลดลงตามจำนวนเครดิตภาษีซื้อที่เคยขอคืนไปแล้ว และเมื่อบริจาคมห้้นต้องรวมราคาตลาดของห้้นเพื่อ การค้าที่บริจาคมไว้เป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษีด้วย

ตัวอย่างที่ 1 การบริจาคมห้้นด้วยเครดิต GST

ผู้เสียภาษีดำเนินธุรกิจร้านขายผ้าและจดทะเบียนภาษี GST ต่อมาได้บริจาคมห้้นของ ร้านค้าบางส่วนให้กับ องค์การการกุศลเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 ที่ราคาตลาดรวมภาษี GST เท่ากับ 2,200 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ณ วันที่ผู้เสียภาษีซื้อห้้นเพื่อการค้าเพื่อใช้ในการขายเท่านั้น ที่ราคาซื้อ 2,200 ดอลลาร์ออสเตรเลียจะได้รับเครดิตภาษีซื้อ GST เท่ากับ 200 ดอลลาร์ออสเตรเลียคิดจาก 1 ใน 11 ส่วน ของราคาซื้อ ด้วยเหตุนี้ ราคาตลาดของห้้นเพื่อการค้าที่สามารถขอหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคมจะ เป็น 2,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ($2,200 - 200 = 2,000$)

ตัวอย่างที่ 2 การขายห้้นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจปกติ

ผู้เสียภาษีดำเนินธุรกิจค้าปลีกและประเมินมูลค่าห้้นเพื่อการค้าของธุรกิจในราคาทุนของ ปีภาษี 2555 -2556 ที่ราคาทุน 2,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยถือห้้นเพื่อการค้าจนถึงสิ้นเดือนมิถุนายน 2556 ต่อมาปีภาษี 2556 - 2557 ผู้เสียภาษีได้บริจาคมห้้นเพื่อการค้าเดียวกันให้กับองค์การการกุศลมีราคา ตลาด ณ วันบริจาคมเท่ากับ 3,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ในปีภาษี 2555 - 2556 ผู้เสียภาษีจะมีการหัก ค่าใช้จ่าย 2,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียของห้้นเพื่อการค้าที่ซื้อมา นอกจากนี้ยังบันทึกมูลค่า 2,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียเป็นส่วนหนึ่งของห้้นเพื่อการค้าที่ถืออยู่จนถึงสิ้นปี ดังนั้นจึงไม่มีผลต่อรายได้ที่ต้อง เสียภาษีสำหรับปี 2555 - 2556

ต่อมาในปีภาษี 2556 - 2557 ได้บริจาคมห้้นเพื่อการค้าดังกล่าวเพื่อการกุศล ห้้นจะหยุด การซื้อขายและไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของดำเนินธุรกิจปกติสำหรับปีภาษีนั้น ณ วันที่บริจาคม ผู้เสียภาษีจึงต้อง รวมรายได้ตามราคาตลาดที่ 3,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียของห้้นที่เพื่อการค้าเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ในปี ภาษี แต่สามารถหักลดหย่อนการบริจาคมสำหรับส่วนต่างของมูลค่าห้้นที่ราคาซื้อเท่ากับ 2,000 ดอลลาร์ ออสเตรเลียได้ ดังนั้นผลกระทบโดยรวมในปีภาษี 2556 - 2557 คือการลดรายได้ที่ต้องเสียภาษีของลง 2,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย

4.2.2.6. บริจาคทรัพย์สินภายใต้โครงการเพื่อส่งเสริมทางวัฒนธรรม (Cultural Gifts Program)⁵⁷

การบริจาคภายใต้โครงการทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมให้บริจาคทรัพย์สินทางวัฒนธรรมให้กับหอศิลป์สาธารณะ พิพิธภัณฑ์ หอสมุด และหอจดหมายเหตุในประเทศออสเตรเลีย โดยใช้มาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจแก่ผู้บริจาค โดยจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้และองค์กรที่สามารถรับบริจาคทรัพย์สินทางวัฒนธรรมนั้น ได้แก่

- กองทุนประเทศออสเตรเลีย
- หอสมุดสาธารณะในออสเตรเลีย
- พิพิธภัณฑ์สาธารณะในออสเตรเลีย
- หอศิลป์สาธารณะในออสเตรเลีย
- สถาบันในออสเตรเลียซึ่งประกอบด้วยหอสมุดสาธารณะ, พิพิธภัณฑ์สาธารณะ และหอศิลป์สาธารณะ
- ธนาคารศิลปะของรัฐบาลออสเตรเลีย

มูลค่าที่ผู้บริจาคสามารถนำมาใช้สิทธิลดหย่อนทางภาษีได้นั้น เท่ากับราคาประเมินที่เป็นค่าเฉลี่ยของราคาประเมินที่มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรตั้งแต่สองฉบับขึ้นไปโดยผู้ประเมินราคาได้รับอนุมัติจากเลขานุการศิลปะ

4.2.2.7. บริจาคมรดก (Heritage gifts)⁵⁸

การบริจาคสถานที่ที่มีความสำคัญเป็นมรดกโลกให้กับองค์กรรักษามรดกโลกของสาธารณรัฐ โดยสถานที่มรดกโลกมักจะเป็นมรดกทางธรรมชาติ ชนพื้นเมือง หรือประวัติศาสตร์อันโดดเด่นที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อประเทศออสเตรเลีย โดยองค์กรที่สามารถรับการบริจาคสถานที่มรดกโลกเพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะและสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้บริจาคได้นั้น ได้แก่

⁵⁷ Australian Taxation Office, **Donating under the Cultural Gifts Program** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/Gift-types,-requirements-and-valuation-rules/Donating-under-the-Cultural-Gifts-Program/>

⁵⁸ Australian Taxation Office, **Heritage gifts** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/gift-types,-requirements-and-valuation-rules/Heritage-gifts/>

- the Australian Council of National Trusts
- the National Trust of Australia (New South Wales)
- the National Trust of Australia (Victoria)
- the National Trust of Queensland
- the National Trust of South Australia
- the National Trust of Australia (WA)
- the National Trust of Australia (Tasmania)
- the National Trust of Australia (Northern Territory)
- the National Trust of Australia (ACT)

มูลค่าที่ผู้บริจาคสามารถนำมาใช้สิทธิลดหย่อนทางภาษีได้นั้น เท่ากับราคาประเมินที่เป็นค่าเฉลี่ยของราคาประเมินที่มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรตั้งแต่สองฉบับขึ้นไปโดยผู้ประเมินราคาได้รับอนุมัติจากเลขาธิการศิลปะ

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีเป็นเจ้าของและอาศัยอยู่ในบ้านที่เมืองซิดนีย์ที่มีคุณค่าทางมรดกโลกที่สำคัญ ต่อมาผู้เสียภาษีตัดสินใจบริจาคทรัพย์สินให้กับองค์กร National Trust of Australia (New South Wales) ในปีปัจจุบันเพื่อรวมไว้ในรายชื่อมรดกแห่งชาติ โดยมีเงื่อนไขการบริจาคกำหนดว่าผู้เสียภาษีจะสามารถอาศัยอยู่ในทรัพย์สินต่อไปได้จนกว่าเขาจะเสียชีวิต ดังนั้นจำนวนที่สามารถหักลดหย่อนภาษีได้จะต้องลดลงตามมูลค่าของผลประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีได้รับโดยอาศัยอยู่ในทรัพย์สินต่อไป

สำหรับการขอใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคในปีภาษี ผู้เสียภาษีสามารถเลือกกระจายการหักลดหย่อนภาษีในรอบระยะเวลาภาษีสูงสุด 5 ปี สำหรับการบริจาคประเภทเงินที่มีมูลค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 2 ดอลลาร์ออสเตรเลีย, ทรัพย์สินที่มีมูลค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย, บริจาคทรัพย์สินภายใต้โครงการเพื่อส่งเสริมทางวัฒนธรรม, บริจาคมรดก (Heritage gifts) โดยมีเงื่อนไขว่าจำนวนการหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคจะต้องไม่ส่งผลทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้ทางภาษี ดังนั้นการหักลดหย่อนจากการบริจาคจะไม่สามารถลดรายได้พึงประเมินของผู้เสียภาษีให้เหลือศูนย์ในปีภาษีที่บริจาค ส่วนเกินจากการบริจาคที่ยังไม่ถูกนำมาลดหย่อนสามารถนำมาใช้ลดหย่อนภาษีในรอบระยะเวลาภาษีสูงสุด 5 ปีได้⁵⁹

⁵⁹ Australian Taxation Office, **When can I claim?** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/when-can-i-claim/>

ตัวอย่าง ผู้เสียภาษีบริจาครถยนต์มูลค่า 10,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียให้กับองค์กรการกุศลในเดือนมิถุนายน 2559 โดยผู้เสียภาษีมียรายได้ที่ประเมินได้จากการคืนภาษีในปี 2558 - 2559 เท่ากับ 20,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียและไม่มีการหักค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เนื่องจากกฎหมายกำหนดว่าบุคคลธรรมดาที่มีรายได้เกิน 18,200 ดอลลาร์ออสเตรเลียต่อปีต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี ดังนั้นการหักลดหย่อนภาษีสำหรับการบริจาคของผู้เสียภาษีจะถูกจำกัดไว้ที่ 1,800 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (20,000 - 18,200 = 1,800) เพราะการบริจาคที่หักลดหย่อนภาษีต้องไม่สร้างการสูญเสียภาษีให้แก่ภาครัฐ และผู้เสียภาษีจะสามารถยกยอดส่วนเกิน 8,200 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (10,000 - 1,800 = 8,200) จากการบริจาคไปขอคืนภาษีในภายหลังได้ไม่เกินรอบระยะเวลาภาษีสูงสุด 5 ปี ซึ่งผู้เสียภาษีต้องกรอกแบบฟอร์มการหักลดหย่อนการบริจาคก่อนที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี เพื่ออ้างสิทธิหักลดหย่อนจากการบริจาดดังกล่าวได้ในช่วงเวลาหลายปีภาษี

ผู้เสียภาษีควรเก็บบันทึกหลักฐานการบริจาคที่สามารถหักลดหย่อนภาษีทั้งหมดเพื่อการขอคืนภาษี แต่เนื่องจากยังไม่มีบทบัญญัติทางกฎหมายกำหนดหลักฐานไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นองค์กรการกุศลที่สามารถหักลดหย่อนได้ (DGR) มักจะออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้เสียภาษีตามมาตรา 30 - 228 แห่ง ITAA 1997 โดยต้องระบุ ชื่อของผู้รับของขวัญหรือการบริจาดรวมถึงหมายเลขธุรกิจของผู้รับในออสเตรเลีย (ABN), วันที่มอบของขวัญหรือบริจาดแต่ละครั้ง, ลักษณะและจำนวนของของขวัญหรือการบริจาดแต่ละครั้ง⁶⁰ หากไม่มีหลักฐานจากองค์กรการกุศลจะสามารถอ้างสิทธิการหักลดหย่อนภาษีได้โดยใช้หลักฐานอื่น ๆ เช่น ยอดชำระเงิน, การสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรหรือทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ จากนายจ้างถึงลูกจ้าง เป็นต้น โดยหลักฐานที่ผู้เสียภาษีได้รับจากองค์กรการกุศลที่สามารถนำมายืนยันการขอหักลดหย่อนภาษีได้นั้น⁶¹ ได้แก่

1. ใบเสร็จรับเงินสำหรับของขวัญ (Receipts for gifts) ต้องระบุชื่อหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับบริจาคโดยสามารถชี้ใช้ตัวย่อได้โดยผู้ออกใบเสร็จต้องเผยแพร่ตัวย่อที่ใดที่หนึ่ง ระบุหมายเลขธุรกิจขององค์กรการกุศลในออสเตรเลีย (Australian business number : ABN) จำนวนของการบริจาดและมีข้อความระบุว่าใบเสร็จนี้สำหรับการให้ของขวัญตามที่กฎหมายกำหนด

⁶⁰ Australian Taxation Office, **Gifts or donations Supporting documentation** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/individuals/ind/supporting-documentation/#ItemD9>

⁶¹ Australian Taxation Office, **Keeping a record of your donation** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Gifts-and-fundraising/Tax-deductible-donations/keeping-a-record-of-your-donation/>

2. ใบเสร็จรับเงินสำหรับการบริจาค (Receipts for contributions) ต้องระบุชื่อและเลข ABN ขององค์กรการกุศล โดยสามารถซื้อใช้ด้วยก็ได้ จำนวนเงินบริจาคหรือมูลค่าตลาดที่รวมภาษีสินค้าและบริการ (GST) ของสิ่งที่ได้รับเพื่อแลกกับการบริจาค เช่น สิทธิในการเข้าร่วมงานระดมทุนหรือสินค้าหรือบริการที่ซื้อ เป็นต้น

3. ใบเสร็จจากบุคคลภายนอก (Receipts from third parties) ที่ ATO ยอมรับให้เป็นหลักฐานในการขอคืนภาษีนั้นต้องระบุชื่อองค์กรการกุศลที่บริจาคโดยไม่จำเป็นต้องระบุเลข ABN และระบุว่าจำนวนเงินหรือมูลค่าที่บริจาคด้วย ตัวอย่างเช่น

- เอกสารค่าแถมจากนายจ้างที่ระบุรายการที่บริจาคให้แก่องค์กรการกุศลทั้งหมด จำนวนที่บริจาคให้แก่องค์กรการกุศลทั้งหมด,
- เอกสารจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่แสดงจำนวนเงินจากธนาคารที่จ่ายให้กับองค์กรการกุศล, สลิปการฝากเงินที่มีการประทับตราและแสดงจำนวนเงินที่ชำระรวมถึงชื่อหรือหมายเลขบัญชีขององค์กรการกุศล,
- เอกสารการใช้บริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ต สำเนารายละเอียดการโอนเงินที่พิมพ์ออกมาหลังจากทำการบริจาค
- เอกสารจากการจ่ายด้วยบัตรเครดิตหรือการตัดบัญชีโดยตรงไปยังธนาคารเครดิตยูเนียน หรือบัญชีสถาบันการเงินอื่น ๆ ,
- เอกสารจากที่ร้านค้าปลีกออกให้ ณ จุดขาย,
- เอกสารจากผ่านองค์กรอื่น เช่น ผู้ให้บริการโทรศัพท์, ผู้ให้บริการไฟฟ้า เป็นต้น

4. คำมั่นสัญญา (Pledges) เป็นการทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร

5. การบริจาคระดมทุน (Bucket appeals) เมื่อบริจาคเงินอย่างน้อย 2 ดอลลาร์ออสเตรเลียให้กับหน่วยงานระดมทุนที่ดำเนินการโดยองค์กรที่ได้รับอนุมัติสำหรับภัยธรรมชาติ เช่น ไฟป่า พายุรุนแรง และน้ำท่วม จะสามารถขอหักลดหย่อนภาษีได้มากถึง 10 ดอลลาร์ออสเตรเลียสำหรับยอดบริจาคทั้งหมด โดยไม่ต้องมีใบเสร็จรับเงิน

ภาครัฐของประเทศออสเตรเลียกำหนดให้สามารถใช้สิทธิประโยชน์ของเงินบริจาคได้เต็มจำนวนตราบิตที่มีมูลค่ามากกว่า 2 ดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยมีการจำกัดเพดานการบริจาคที่นำมาใช้สิทธิประโยชน์ในปีภาษี ซึ่งสามารถนำมาหักลดหย่อนเงินได้ที่ต้องเสียภาษีให้เหลือศูนย์ในปีภาษีได้แต่ไม่อนุญาตให้ลดหย่อนจนเกิดเป็นขาดทุนทางภาษี แต่อย่างไรก็ตามผู้มีเงินได้สามารถขอยกการหักลดหย่อนทางภาษีจากการบริจาคออกไปได้สูงสุดไม่เกิน 5 ปี

4.2.3 ประเภทองค์กรที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

ผู้รับบริจาคที่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ (Deductible Gift Recipient : DGR) ตามบทบัญญัติทางกฎหมายหมวดที่ 30 แห่งพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ 1997 โดย DGR หมายถึงองค์กรหรือกองทุนไม่แสวงผลกำไรที่ลงทะเบียนเพื่อรับของขวัญหรือเงินบริจาคที่ผู้บริจาคสามารถหักลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งสำนักงานภาษีของออสเตรเลีย (ATO) มีหน้าที่พิจารณารับรององค์กร DGR เมื่อได้รับการรับรองแล้วจะมีสิทธิรับการบริจาคที่ผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการหักลดหย่อนภาษีได้ ดังนั้นไม่ใช่ทุกองค์กรการกุศลที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กร DGR ตามกฎหมายการคลัง (2021 มาตราการที่ 2)

พระราชบัญญัติ 2564 ซึ่งแก้ไขพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ 1997 (ITAA 1997) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2564 กำหนดการรับรององค์กร DGR ต้องเป็นองค์กรที่เข้าข้อกำหนดอย่างใดอย่างหนึ่ง⁶² ได้แก่

- องค์กรการกุศลที่ไม่ใช่ของรัฐบาลที่จดทะเบียนกับ Australian Charities and Not-for-profits Commission (ACNC)
- หน่วยงานรัฐบาลออสเตรเลีย
- กองทุน หน่วยงาน หรือสถาบันดำเนินการโดยองค์กรการกุศลที่จดทะเบียนหรือหน่วยงานรัฐบาลออสเตรเลีย

จากตามหมวดที่ 30 - B ของพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ 1997 (ITAA 1997) ระบุผู้รับของขวัญที่นำไปหักลดหย่อนภาษีได้⁶³ โดยจะสามารถแบ่งประเภทขององค์กร DGR ที่เป็นองค์กรนอกภาครัฐที่จดทะเบียนเป็นองค์กรการกุศล ได้แก่⁶⁴

⁶² Australian Taxation Office, **DGRs required to be a registered charity** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Getting-started/In-detail/Types-of-DGRs/DGRs-required-to-be-a-registered-charity/>

⁶³ Commonwealth Consolidated Acts, **Subdivision 30-B--Tables of recipients for deductible gifts** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: http://classic.austlii.edu.au/au/legis/cth/consol_act/itaa1997240/

⁶⁴ Australian Taxation Office, **DGR categories** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Getting-started/Getting-endorsed-for-tax-concessions-or-as-a-DGR/Is-my-organisation-eligible-for-DGR-endorsement-/DGR-categories/>

4.2.3.1 สุขภาพ (health) เช่น โรงพยาบาลรัฐ, กองทุนสาธารณะเพื่อโรงพยาบาล, กองทุนสาธารณะเพื่อบริการรพพยาบาลสาธารณะ, สถาบันวิจัยโรคในคน สัตว์ หรือพืช เป็นต้น

4.2.3.2 การศึกษา (education) เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐ, สถาบันอุดมศึกษา, สถาบันการศึกษาที่อยู่อาศัยเครือจักรภพ, กองทุนทุนการศึกษา, กองทุนสาธารณะเพื่อการสอนศาสนาในโรงเรียนรัฐบาล, กองทุนสร้างโรงเรียน, กองทุนสาธารณะสำหรับอาคารหอพักโรงเรียนในชนบท, สถาบันการศึกษาด้านเทคนิคและการศึกษาต่อภายใต้พระราชบัญญัติการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา พ.ศ. 2516 เป็นต้น

4.2.3.3 การวิจัย (research) จะได้แก่ วิทยาลัย, สถาบัน, สมาคม หรือองค์กรที่ได้รับอนุมัติให้เป็นสถาบันวิจัยที่ได้รับอนุมัติตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 73A แห่งพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ พ.ศ. 2479 เพื่อดำเนินการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ซึ่งพิสูจน์ได้ว่ามีคุณค่าต่อประเทศ ออสเตรเลีย⁶⁵

4.2.3.4 สวัสดิการและสิทธิ (welfare and rights) เช่น กองทุนสาธารณะเพื่อสถาบันสาธารณกุศล, กองทุนสาธารณะสำหรับผู้มีเหตุจำเป็น, กองทุนสาธารณะในทะเบียนองค์กรการกุศลป้องกันอันตราย, กองทุนบรรเทาสาธารณภัยออสเตรเลีย, มูลนิธิสวัสดิภาพสัตว์ เป็นต้น

4.2.3.5 ป้องกัน (Defence) เช่น เครือจักรภพหรือรัฐ, สถาบันสาธารณะหรือกองทุนสาธารณะสำหรับสมาชิกกองทัพ, กองทุนซ่อมแซมอนุสรณ์สถานสงคราม เป็นต้น

4.2.3.6 สิ่งแวดล้อม (environment) กองทุนสาธารณะในทะเบียนองค์กรสิ่งแวดล้อม (Register of Environmental Organisations :REO) ที่ดูแลโดยกระทรวงเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศพลังงาน สิ่งแวดล้อม และน้ำ (The Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water)

4.2.3.7 ครอบครัว (the family) เช่น กองทุนสาธารณะสำหรับองค์กรแนะนำการแต่งงาน, กองทุนสาธารณะสำหรับการให้คำปรึกษาครอบครัวหรือการระงับข้อพิพาทในครอบครัว เป็นต้น

⁶⁵ Australian Taxation Office, **Research** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Getting-started/In-detail/Types-of-DGRs/DGR-table---Deductible-Gift-Recipient-Categories/?page=4>

4.2.3.8 กิจการระหว่างประเทศ (international affairs) เช่น กองทุนสงเคราะห์ต่างประเทศ, กองทุนบรรเทาสาธารณภัยของประเทศพัฒนาแล้ว เป็นต้น

4.2.3.9 กีฬาและสันทนาการ (sports and recreation) เช่น สมาคมลูกเสือแห่งออสเตรเลีย เป็นต้น

4.2.3.10 องค์กรวัฒนธรรม (cultural organisations) หรือกองทุนสาธารณะในทะเบียนองค์กรวัฒนธรรม (Register of Cultural Organisations : ROCO) ที่ดูแลโดยกระทรวงสื่อสารและศิลปศาสตร์ (The Department of Communications and the Arts) วัตถุประสงค์หลักขององค์กรจะต้องส่งเสริมวรรณกรรม, ดนตรี, ศิลปะการแสดง, ทัศนศิลป์, งานฝีมือ, ศิลปะชุมชน, ศิลปกรรม, ภาษา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่เคลื่อนย้ายได้

4.2.3.11 บริการดับเพลิงและฉุกเฉิน (fire and emergency services) เช่น กองทุนดับเพลิงและบริการฉุกเฉิน, หน่วยประสานงานบริการดับเพลิงและฉุกเฉิน เป็นต้น

4.2.3.12 กองทุนเสริม (ancillary funds) เช่น กองทุนช่วยเหลือประชาชน, กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเอกชน เป็นต้น

โดยผู้เสียภาษีสามารถตรวจสอบรายชื่อขององค์กรที่ได้รับรองเป็นองค์กร DGR ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานภาษีของออสเตรเลีย (ATO)

4.2.4 การบริจาคเป็นบริการเพื่อรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

กฎหมายภาษีของประเทศออสเตรเลียไม่มีคำนิยามทางกฎหมายของคำว่า อาสาสมัครเพื่อวัตถุประสงค์ด้านภาษีอากรไว้ ดังนั้นองค์กรอาสาสมัครของประเทศออสเตรเลียจึงได้นิยามการเป็นอาสาสมัคร ว่าเป็นการให้เวลาหรือบริการอย่างเต็มใจ มีเจตจำนงอย่างเสรีและปราศจากการบังคับสำหรับกิจกรรมสาธารณกุศลผ่านองค์กรหรือโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไร เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยที่ไม่ได้รับผลประโยชน์ทางการเงิน และต้องเป็นอาสาสมัครในตำแหน่งที่องค์กรการกุศลกำหนดเท่านั้น นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่ง 2002⁶⁶ ให้คำจำกัดความคำว่าอาสาสมัครว่าเป็นผู้ที่ทำงานในชุมชนด้วยความสมัครใจ

⁶⁶ the Civil Liability Act 2002 (NSW)

เงินได้ที่บุคคลได้รับหรือคาดว่าจะได้รับจะถือเป็นรายได้ที่ประเมินได้ของผู้เสียภาษีที่ต้องนำไปรวมคำนวณเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่ต้องเสียภาษี แต่มีหลักการที่สำนักงานภาษีแห่งประเทศออสเตรเลีย (Australian Taxation Office : ATO) กำหนดว่า บุคคลที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ภาระผูกพันตามสัญญา ค่าตอบแทนและไม่เป็นลูกจ้างหรือผู้ให้บริการอิสระขององค์กรการกุศลตามกฎหมายจะไม่ต้องเสียภาษีสำหรับเงินได้ ผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่ได้รับในฐานะอาสาสมัคร กล่าวคือเป็นรายได้ที่ได้รับการยกเว้น (Exempt income) ซึ่ง ATO กำหนดเงื่อนไขสำหรับเงินได้ของอาสาสมัครที่ไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้เสียภาษี โดยจะต้องมีลักษณะต่อไปนี้⁶⁷

- เงินได้จากการรับชำระที่เป็นไปตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงหรือที่คาดการณ์ไว้จากการเป็นอาสาสมัคร
- เงินได้จากการรับชำระที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือบริการที่สร้างรายได้หลักให้แก่ผู้เสียภาษี
- เงินได้ที่ไม่ใช่ค่าตอบแทนหรือเป็นผลจากการจ้างแรงงาน
- เงินได้ที่ไม่มีก่อให้เกิดภาระผูกพันตามกฎหมายกับองค์กรการกุศลที่เป็นผู้จ่ายเงิน

เมื่อองค์กรการกุศลจ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้กับผู้ที่บริจาคบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาที่ไม่หวังรับผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการชำระเงินคืนจากค่าใช้จ่ายที่อาสาสมัครออกเงินไปก่อน เงินเบี้ยเลี้ยง หรือเงินค่าธรรมเนียมการให้บริการทางวิชาชีพจะไม่ถือว่าเป็นรายได้พึงประเมิน ไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยแบ่งได้เป็นดังต่อไปนี้

4.2.4.1. ค่าธรรมเนียมการบริการทางวิชาชีพหรือค่าธรรมเนียมสำหรับบริการต่าง ๆ (Honorarium)⁶⁸

ค่าธรรมเนียมการบริการทางวิชาชีพเป็นเงินที่จ่ายสำหรับการให้บริการ โดยเงินได้จากการบริการทางวิชาชีพจะเป็นรายได้พึงประเมินหรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของเงินได้ดังกล่าวและสถานการณ์ของผู้รับ หากเป็นค่าธรรมเนียมที่ได้รับในรูปแบบของเงินหรือทรัพย์สินสำหรับบริการที่ทำใน

⁶⁷ Australian Taxation Office, **Paying volunteers** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Types-of-Not-for-profit-workers/Not-for-profit-volunteers/Paying-volunteers/#:~:text=The%20payment%20is%20not%20relied,expenses%20incurred%20by%20the%20volunteer.>

⁶⁸ Australian Taxation Office, **Honorariums** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Types-of-Not-for-profit-workers/Not-for-profit-volunteers/paying-volunteers/honorariums/>

ฐานะของอาสาสมัครและเป็นการให้บริการทางวิชาชีพโดยสมัครใจที่เข้าเงื่อนไขที่กำหนดของ ATO ย่อมไม่ถือว่ารายการดังกล่าวเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้เสียภาษี ส่วนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริการดังกล่าวจะไม่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ แต่ถ้าค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากการบริการทางวิชาชีพนั้นถือเป็นรายได้ที่ประเมินจะสามารถนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการให้บริการทางวิชาชีพเหล่านี้มาหักลดหย่อนภาษีได้ โดยทั่วไปแล้วค่าธรรมเนียมการบริการทางวิชาชีพที่ผู้บริจาคบริการหรืออาสาสมัครได้รับ จะไม่ถือว่าเป็นรายได้ที่ประเมินได้

ตัวอย่างที่ 1 ค่าธรรมเนียมการบริการ - ไม่ถือเป็นรายได้พึงประเมิน

ผู้เสียภาษีทำอาชีพเป็นโปรแกรมเมอร์คอมพิวเตอร์ และได้อาสาเป็นผู้ตัดสินให้แก่สมาคมรักบี้ในท้องถิ่นที่เป็นองค์กรการกุศลที่ได้รับการรับรอง โดยผู้เสียภาษีได้จัดหลักสูตรการรับรองผู้ตัดสินใหม่ จึงขอรับทุนสำหรับโฆษณา ประกอบหลักสูตร และจองสถานที่ ผู้เสียภาษีได้รับเงินจาก 100 ดอลลาร์ออสเตรเลียสำหรับความพยายามในการจัดกิจกรรมกุศลสาธารณะดังกล่าว เงินที่ได้รับจึงไม่ถือเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้เสียภาษี

ตัวอย่างที่ 2 การให้บริการระดับมืออาชีพโดยสมัครใจ - ถือเป็นรายได้พึงประเมิน

ผู้เสียภาษีเป็นช่างไฟฟ้าที่ได้เงินค่าบริการ 200 ดอลลาร์ออสเตรเลียสำหรับการให้บริการซ่อมไฟฟ้าโดยสมัครใจให้แก่องค์กรการกุศล เงินที่ได้รับถือเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้เสียภาษี เพราะเป็นเงินได้สำหรับบริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือธุรกิจที่สร้างรายได้หลักให้แก่ผู้เสียภาษี

ตัวอย่างที่ 3 ค่าธรรมเนียมการบริการ - ถือเป็นรายได้พึงประเมิน

ผู้เสียภาษีมีธุรกิจออกแบบกราฟิก และเป็นอาสาสมัครดูแลหอศิลป์ในท้องถิ่นโดยใช้ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ของธุรกิจออกแบบกราฟิกในการจัดงานประชุมสามัญประจำปีของหอศิลป์ ผู้เสียภาษีได้รับเงิน 800 ดอลลาร์ออสเตรเลียจากการบริการช่วยจัดงานประชุม เงินที่ได้รับจึงเป็นรายได้ที่ประเมินได้สำหรับผู้เสียภาษีเพราะเป็นเงินได้สำหรับบริการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือธุรกิจที่สร้างรายได้หลักให้แก่ผู้เสียภาษี

4.2.4.2. เบี้ยเลี้ยง (Allowances)⁶⁹

⁶⁹ Australian Taxation Office, **Allowances** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Types-of-Not-for-profit-workers/Not-for-profit-volunteers/paying-volunteers/allowances/>

เมื่อองค์กรการกุศลมีการจ่ายเงินให้กับอาสาสมัครเพื่อเป็นเบี้ยเลี้ยงที่มีจำนวนเงินแน่นอนและกำหนดการจ่ายชำระเอาไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นโดยประมาณ เงินเบี้ยเลี้ยงจะถือเป็นรายได้ที่ประเมินได้ของอาสาสมัครหรือไม่ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจ่ายเงินและความสัมพันธ์ระหว่างอาสาสมัครกับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร หากอาสาสมัครได้รับเงินเบี้ยเลี้ยงจากองค์กรการกุศลที่ไม่ใช่สำหรับค่าใช้จ่ายจริงและองค์กรการกุศลไม่ได้รับการรับรองจาก ATO เงินดังกล่าวอาจถือเป็นรายได้ที่ประเมินได้ของผู้เสียภาษี

ตัวอย่าง เบี้ยเลี้ยง - ถือเป็นรายได้พึงประเมิน

ผู้เสียภาษีเป็นอาสาสมัครที่ปรึกษาทางโทรศัพท์ให้แก่ศูนย์วิกฤต (Crisis Centre) โดยถูกเรียกเข้ากะกลางคืนในช่วงสัปดาห์และบางครั้งถูกเรียกให้ช่วยงานในวันหยุด เมื่อผู้เสียภาษีทำงานในช่วงสุดสัปดาห์ ศูนย์จะจ่ายเงินเบี้ยเลี้ยงให้ 150 ดอลลาร์ออสเตรเลียเป็นค่าตอบแทนและเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่เกิดขึ้น สำหรับค่าตอบแทนที่ผู้เสียภาษีได้รับนี้จะถือเป็นรายได้พึงประเมิน

4.2.4.3. เงินคืน (Reimbursements)⁷⁰

การที่องค์กรการกุศลชำระเงินคืนให้แก่ผู้ที่บริจาคบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสา โดยที่ผู้รับเงินสามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ มักเกิดจากการที่อาสาสมัครสำรองจ่ายเงินไปก่อนสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในนามขององค์กรการกุศล เงินได้จากเงินคืนจะไม่ถือเป็นรายได้ที่พึงประเมินโดยมีเงื่อนไขว่า การจ่ายเงินคืนดังกล่าวต้องไม่เกินกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและไม่ได้จ่ายคืนเงินให้กับกิจการของผู้เสียภาษี ซึ่งต้องมีหลักฐานเป็นใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษีหรือเอกสารแสดงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อยืนยัน

ส่วนใหญ่ในการได้รับเงินคืนมักเกิดจากการที่อาสาสมัครสำรองค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไปก่อน ซึ่งครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงมีความชัดเจนพิสูจน์ได้ ค่าใช้จ่ายที่เบิกได้อาจรวมถึงค่าเดินทาง ค่าเครื่องเขียน ค่าอาหาร หรือเครื่องดื่มที่เกิดขึ้นจริง โดยทั่วไปค่าใช้จ่ายควรได้รับการอนุมัติจากองค์กรการกุศลก่อนล่วงหน้า

⁷⁰ Australian Taxation Office, **Reimbursements** [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2565.แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/Non-profit/Types-of-Not-for-profit-workers/Not-for-profit-volunteers/paying-volunteers/reimbursements/>

ตัวอย่างที่ 1 การได้รับเงินคืน - ไม่ถือเป็นรายได้พึงประเมิน

ผู้เสียภาษีเป็นช่างไฟฟ้า อาสาจะตัดหญ้าให้แก่ศูนย์ดูแลเด็กที่ไม่แสวงหากำไรในท้องถิ่น ซื่ออะไหล่สำหรับเครื่องตัดหญ้า 15 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ต่อมาศูนย์ดูแลเด็กคืนเงินให้ผู้เสียภาษีเป็นค่าอะไหล่ เนื่องจากผู้เสียภาษีไม่ได้เป็นผู้จัดหาสินค้าในระหว่างที่ทำงานเป็นช่างไฟฟ้า ดังนั้นผู้เสียภาษีจะไม่ต้องนำเงินได้ 15 ดอลลาร์ออสเตรเลียที่ได้รับจากศูนย์ดูแลเด็กได้เป็นรายได้พึงประเมิน

ตัวอย่างที่ 2 การได้รับเงินคืน - ถือเป็นรายได้พึงประเมิน

ผู้เสียภาษีเป็นช่างไฟฟ้า อาสาซ่อมบำรุงไฟฟ้าให้แก่ศูนย์ดูแลเด็กและใช้วัสดุจากร้านค้าของธุรกิจตัวเองในการซ่อมแซม เนื่องจากวัสดุต่าง ๆ ถูกใช้ในระหว่างการทำงานเป็นช่างไฟฟ้า ดังนั้นการขาดใช้หรือเงินที่ได้รับใด ๆ สำหรับต้นทุนของวัสดุจะถือเป็นรายได้พึงประเมินของผู้เสียภาษี

ตัวอย่างที่ 3 การได้รับเงินคืน - ถือเป็นรายได้พึงประเมิน

ผู้เสียภาษีเป็นคนทำสวน อาสาตัดแต่งพุ่มไม้ของบ้านพักคนชราในท้องถิ่นและใช้อุปกรณ์จากของธุรกิจของตัวเอง เนื่องจากอุปกรณ์ต่าง ๆ มาจากการทำงานเป็นคนสวน เมื่อผู้เสียภาษีได้รับเงินคืนสำหรับค่าอุปกรณ์ทำสวนจะถือเป็นรายได้ที่ประเมินได้ของผู้เสียภาษี

ปัจจุบันประเทศออสเตรเลียยังไม่มีบทบัญญัติให้ผู้เสียภาษีสามารถขอลดหย่อนภาษีเงินโดยนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคบริการหรือการสละเวลาทำงานอาสาสมัครมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้ เพราะมองว่าการบริจาคบริการรวมถึงเวลาของอาสาสมัครนั้นไม่มีการโอนเงินหรือทรัพย์สินไปที่องค์กร DGR แต่อย่างไรก็ตาม ATO ก็มีการกำหนดว่าหากบุคคลใดได้รับค่าตอบแทนในฐานะผู้ให้บริการหรืออาสาสมัครจากองค์กรการกุศลจะถือเป็นรายได้ที่ได้รับยกเว้น ดังนั้นค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจากการทำงานอาสาสมัครจึงไม่สามารถหักลดหย่อนภาษีได้

4.2.5 เงื่อนไขในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการ

ผู้บริจาคจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการได้ก็ต่อเมื่อผู้รับบริจาคเป็นองค์กร DGR ดังนั้นผู้บริจาคควรทำความเข้าใจนโยบายการรับบริจาคเป็นบริการของแต่ละองค์กรซึ่งจะต้องมีนโยบายที่สอดคล้องกันเพื่อช่วยให้ผู้บริจาคได้รับความเป็นธรรมและลดความเสี่ยงที่จะเกิดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น โดยองค์กร DGR แต่ละแห่งจะกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติตามเพื่อให้ผู้เสียภาษีสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในทางภาษีได้ ซึ่งข้อมูลสำคัญที่ผู้เสียภาษีควรรวบรวมเกี่ยวกับการรับเงินจากองค์กรการกุศลจะประกอบด้วยสถานที่ของการรับและส่งแบบฟอร์มขอรับเงินเพื่อชดเชยค่าใช้จ่าย ผู้ที่

สามารถอนุมัติกิจกรรมการกุศลที่ก่อให้เกิดเงินได้และการขอใช้สิทธิทางภาษี กรอบเวลาสำหรับการขอใช้สิทธิทางภาษีสวมถึงวิธีการได้รับชำระเงินคืน

ส่วนใหญ่องค์กร DGR จะมีเงื่อนไขว่าเงินได้ที่ได้รับจากการเป็นอาสาสมัครจะได้รับการขจัดใช้สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเป็นการดำเนินกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตในนามขององค์กร DGR ซึ่งการชำระเงินคืนจะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับการอนุมัติล่วงหน้าและเมื่อมีการจัดทำใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อหลักฐาน โดยควรระบุชื่อของผู้รับบริการหรือการบริจาครวมถึงหมายเลขธุรกิจของผู้รับในออสเตรเลีย (ABN), สำเนาสรุปการรับชำระเงินที่เป็นรายได้จากธุรกิจและบริการส่วนบุคคลที่แสดงจำนวนรายได้ค่าบริการทั้งหมด, รายละเอียดของรายได้บริการ หากไม่สามารถระบุสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นได้ ก็ควรมีสำเนาใบแจ้งยอดธนาคารต้นฉบับที่แสดงเงินฝากที่ได้รับจากผู้รับบริการ หรือสำเนาเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับอื่นใดที่อาจเป็นประโยชน์สำหรับ ATO ในการพิจารณาว่าเงินได้ดังกล่าวเข้าเงื่อนไขเป็นรายได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษี ดังนั้นผู้เสียภาษีควรจัดเตรียมเอกสารเพื่อแสดงการรับเงินที่ได้รับจากองค์กร DGR ที่เข้าเงื่อนไขเป็นรายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี โดยทั่วไปผู้เสียภาษีควรต้องเก็บเอกสารเป็นเวลา 5 ปีนับจากวันที่ยื่นแบบแสดงรายการทางภาษี

4.3 เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของประเทศไทยและต่างประเทศ

หลักเกณฑ์ของแต่ละประเทศในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาค้นั้นย่อมแตกต่างกันขึ้นอยู่กับนโยบายของภาครัฐแต่ละประเทศ ว่ามีมุมมองหรือวัตถุประสงค์ในการเก็บภาษีอย่างไร โดยการจัดเก็บภาษีต้องคำนึงถึงหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี เช่น หลักความเป็นธรรม หลักความแน่นอน หลักความประหยัด หลักความสะดวกและหลักความยืดหยุ่น เป็นต้น ซึ่งแต่ละประเทศก็จะนำแต่ละหลักการมาประยุกต์ใช้เพื่อกำหนดวิธีการจัดเก็บภาษี และการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีผ่านทางนโยบายและกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ซึ่งหลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศออสเตรเลียกล่าวโดยสรุป ดังนี้

ตารางที่ 13 สรุปการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของแต่ละประเทศ

หลักเกณฑ์การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี	ประเทศไทย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศออสเตรเลีย
รูปแบบการบริจาคของบุคคลธรรมดาที่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี	เงินบริจาคเท่านั้น	นอกจากเงินบริจาคมายังสามารถบริจาคทรัพย์สินและบริการ	นอกจากเงินบริจาคมายังสามารถบริจาคทรัพย์สินและบริการ
องค์กรที่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาค	องค์กรการกุศลตามรัฐธรรมนูญประกาศในราชกิจจานุเบกษา	องค์กรที่ได้รับการรับรอง (Qualified Organizations)	ผู้รับการบริจาคที่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ (Deductible Gift Recipient : DGR)
การจำกัดเพดานการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาค	ไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดของฐานเงินได้พึงประเมิน	ไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดของฐานเงินได้พึงประเมิน	ไม่มีกำหนดเพดานแต่ต้องไม่เกินกว่ารายได้สำหรับปีภาษีนั้น ๆ
ระยะเวลาในการให้สิทธิประโยชน์จากการบริจาค	ใช้สิทธิในปีภาษีเท่านั้น	ยกยอดไปใช้สิทธิได้ 5 ปี	ยกยอดไปใช้สิทธิได้ 5 ปี
สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคบริการ	- ไม่มี -	นำค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริการเพื่อการกุศลมาหักลดหย่อนภาษี (Tax Deduction)	ค่าตอบแทนจากการบริจาคเป็นบริการถือเป็นรายได้ที่ได้รับการยกเว้น (Exempt income)
จำนวนสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคบริการ	- ไม่มี -	ตามจำนวนค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริง	ตามจำนวนค่าตอบแทนที่ได้รับจริง

จากตารางสรุปการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการของแต่ละประเทศนั้นจะมีความเหมือนและความแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละประเทศก็มีการกำหนดกฎหมายให้เหมาะกับนโยบายของประเทศนั้น ๆ ส่วนที่เหมือนกันคือการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคแก่ผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อสนับสนุนให้เกิดการบริจาคและเพื่อบรรเทาภาระภาษีของประชาชน สำหรับประเทศไทยจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากเงินบริจาคเท่านั้น ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียจะกฎหมายที่เปิดกว้างให้สามารถบริจาคได้ในหลายรูปแบบกว่านอกจากเงินบริจาคมายังสามารถบริจาคเป็นทรัพย์สินและบริการได้

ประเภทขององค์กรการกุศลที่ภาครัฐของแต่ละประเทศกำหนดให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษียังมีความคล้ายคลึงกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นพวกสภาภาษาชาติไทย, สถานพยาบาล, สถานศึกษา, องค์กรของรัฐบาล, สถานสาธารณกุศล หรือมูลนิธิต่าง ๆ ตามกฎหมายของแต่ละประเทศกำหนดไว้ แต่ในด้านของศาสนาจะมีเพียงประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาที่สามารถให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคให้แก่องค์กรด้านของศาสนาโดยตรง เช่น โบสถ์, การประชุมหรือสมาคมของศาสนจักร, วัด, ธรรมศาลา, มัสยิด และองค์กรทางศาสนาอื่น แต่ประเทศออสเตรเลียจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีผ่านทางโรงเรียนสอนศาสนา

นอกจากนี้ในส่วนของการจำกัดเพดานของการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกามีเพดานไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดของฐานเงินได้พึงประเมิน โดยประเทศไทยกำหนดการลดหย่อนภาษีต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 10 ของเงินได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่าง ๆ ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกามีอัตราที่หลากหลายขึ้นอยู่กับรูปแบบของการบริจาคและองค์กรที่รับบริจาคแต่จะคิดจากฐานเงินได้พึงประเมินเช่นกัน เช่นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคเป็นบริการจัดอยู่ในการบริจาคเงินหรือไม่ใช่เงินซึ่งสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินอัตราร้อยละ 30 ของ AGI เป็นต้น ในขณะที่ประเทศออสเตรเลียจะไม่มีกำหนดเพดานกำหนดไว้ เพียงแต่การหักลดหย่อนต้องไม่เกินกว่ารายได้สำหรับปีภาษีนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าภาครัฐของประเทศออสเตรเลียสนับสนุนการบริจาคในภาคเอกชนอย่างมาก

ระยะเวลาในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาค จะพบว่าประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียกำหนดให้สามารถยกยอดการใช้สิทธิประโยชน์ได้ 5 ปีภาษี ในขณะที่ประเทศไทยจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้เพียงในปีภาษีเท่านั้น

ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียกำหนดให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยประเทศสหรัฐอเมริกาให้นำค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริการเพื่อการกุศลมาหักลดหย่อนภาษี (Tax Deduction) ได้ตามจำนวนค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริง และประเทศออสเตรเลียกำหนดให้นำค่าตอบแทนจากการบริจาคเป็นบริการถือเป็นรายได้ที่ได้รับการยกเว้น (Exempt income) ได้ตามจำนวนค่าตอบแทนที่ได้รับจริง ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีกำหนดให้สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการได้

จะเห็นได้ว่าแต่ละประเทศนั้นมีกฎหมายหรือนโยบายในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคที่แตกต่างกัน ประเทศที่มีข้อจำกัดหรือประเด็นปัญหาในการใช้กฎหมายย่อมสามารถใช้แนวทาง

ของประเทศอื่นที่มีการบังคับใช้กฎหมายภาษีที่มีประสิทธิภาพมาปรับหรือประยุกต์ใช้ให้เข้ากับประเทศ
ของตนเอง เพื่อนำไปสู่หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีและเพื่อประโยชน์ของภาครัฐและประชาชนใน
ประเทศ ซึ่งหากพิจารณาหลักเกณฑ์สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคที่สอดคล้องกับความต้องการ
ของรัฐบาลที่จะกระตุ้นให้ผู้เสียภาษีเกิดบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมและช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลที่
จะต้องนำเงินงบประมาณไปช่วยเหลือองค์การต่าง ๆ จะพบว่าประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศ
ออสเตรเลียจะมีนโยบายและมาตรการทางภาษีที่สนับสนุนบริจาคที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้เสียภาษีและ
สอดคล้องกับความต้องการของรัฐบาลมากกว่าของประเทศไทย

บทที่ 5

วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขหลักเกณฑ์การบริจาคของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อสิทธิประโยชน์ทางภาษีของไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษาข้อกฎหมายตามประมวลรัษฎากรและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคของประเทศไทย ทำให้ทางผู้เขียนเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ของสิทธิประโยชน์ทางภาษีเกี่ยวกับการบริจาคของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย รวมถึงประสงค์ที่จะวิเคราะห์ปัญหาที่สามารถเกิดขึ้นจากการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการบริจาคเป็นบริการของบุคคลธรรมดา และเปรียบเทียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียกับข้อกฎหมายของประเทศไทยเพื่อหาแนวทางในการปรับใช้กฎหมายในส่วนของวิธีการบริจาคและการพิจารณาให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการมาปรับใช้เพื่อประโยชน์สูงของภาครัฐและผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

5.1 วิเคราะห์ปัญหาการบริจาคเป็นบริการของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ปัญหามาตรการทางภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาค สามารถแบ่งเป็น 2 ปัญหา คือผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่สามารถรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสา และมีปัญหาในการบริจาคเป็นบริการที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ในการวัดมูลค่าของบริการหรือเวลาที่ชัดเจน

5.1.1 ปัญหาในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการตามประมวลรัษฎากรของประเทศไทย

กฎหมายภาษีอากรของประเทศไทยกำหนดให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเกี่ยวกับการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดาเป็น “เงินบริจาค” เท่านั้น จึงจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ถึงแม้ว่าบุคคลธรรมดาต้องการที่จะช่วยเหลือสังคมโดยการให้บริการ ใช้ร่างกาย หรือสละเวลาทำงานจิตอาสาโดยไม่รับค่าตอบแทนก็ไม่สามารถได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิในการบริจาคที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งในความเป็นจริงนั้นบางครั้งผู้รับบริจาคมีต้องการใช้ประโยชน์จากบริการหรือกำลังแรงงานจากภาคประชาชนมากกว่าการบริจาคเป็นตัวเงิน

ตัวอย่างเช่น ในปัจจุบันมีเหตุการณ์น้ำท่วมในหลาย ๆ พื้นที่ของประเทศไทยเกิดขึ้น ทำให้ความต้องการอาสาสมัครเพื่อออกแรงช่วยเหลือมากกว่าเงินบริจาค ซึ่งจะเห็นได้ตามสื่อว่า องค์กรการกุศล สาธารณะต่าง ๆ มีการเปิดรับอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากน้ำท่วม เช่น สภากาชาดไทย, มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก, มูลนิธิกระจกเงา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหลาย ๆ โครงการที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยที่ต้องการอาสาสมัครเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือสังคม โดยต้องการแรงงาน หรือการสละเวลาจากบุคคลมากกว่าตัวเงิน รวมถึงการเป็นครูอาสา ตามพื้นที่ห่างไกลที่ขาดแคลนบุคลากร ที่ต้องการบริการหรือความรู้จากตัวบุคคลมากกว่าตัวเงินเช่นกัน

มาตรการทางภาษีย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบของการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดา อย่างแน่นอน การที่ภาครัฐให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้จากการบริจาคที่คำนวณมาจากเงินได้พึง ประเมินหักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนดหักค่าลดหย่อนก่อนเงินบริจาค และหากในปีภาษีนั้นผู้มีหน้าที่ เสียภาษีมีเงินได้พึงประเมินที่สูงย่อมมีผลให้สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสูงขึ้นไปด้วย หากผู้มีหน้าที่ เสียภาษีสามารถบริจาคเป็นบริการได้ก็จะทำให้การบริจาคในประเทศไทยนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับเงื่อนไขสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคที่กำหนดให้บริจาคได้เฉพาะเงินบริจาค จึง ส่งผลกระทบต่อบุคคลธรรมดาบางกลุ่มที่ไม่มีเงินในมือ แต่ความต้องการช่วยเหลือสังคมจากการบริจาคเป็น บริการ ใช้แรงงาน หรือให้เวลาแทนกลับไม่สามารถได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี กรณีดังกล่าวจึงเป็น ปัญหาว่าเหตุใดกฎหมายจึงกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถหักลดหย่อนการ บริจาคเฉพาะเป็นเงินบริจาคเท่านั้น

5.1.2 ปัญหาของการวัดมูลค่าของบริการหรือเวลาที่บริจาคสำหรับใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่นำมาใช้วัดมูลค่าของเวลาหรือบริการที่จะนำมาบริจาคสำหรับผู้มี หน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งหากกฎหมายอนุญาตให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้น สามารถบริจาคเป็นบริการได้ก็ยังไม่มีความชัดเจนในการวัดมูลค่า ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งผู้มีหน้าที่เสีย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและกรมสรรพากรได้

สำหรับปัญหาของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เมื่อไม่มีกฎหมายในการวัดมูลค่าก็จะไม่ สามารถคำนวณมูลค่าของบริการหรือเวลาเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคได้อย่างถูกต้อง อาจส่งผลทำให้ยื่นภาษีไม่ถูกต้องตามไปด้วยเกิดเป็นโทษกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีมากกว่าที่จะเป็นคุณและ เพื่อช่วยเหลือถึงความเข้าใจผิดที่อาจส่งผลให้ผู้บริจาคมีการสร้างรายได้ที่ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นหรือมีการ

หักลดหย่อนการบริจาคเพื่อการกุศลที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นหากไม่มีกฎเกณฑ์สำหรับการวัดมูลค่าบริการหรือเวลาที่บริจาคอาจจะให้เกิดปัญหาแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้

และปัญหาของกรมสรรพากร หากไม่มีกฎเกณฑ์ในการวัดมูลค่าบริการหรือเวลา จะส่งผลทำให้กรมสรรพากรมีต้นทุนในการบริหารจัดการ และทำให้รัฐมีรายจ่ายทางภาษีมากขึ้นจากเดิมเนื่องจากผู้เสียภาษีใช้สิทธิทางภาษีโดยใช้หลักเกณฑ์ที่ไม่ชัดเจนในการคำนวณเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งสาเหตุของการที่ไม่สามารถนำมูลค่าของเวลาหรือบริการที่ให้ไปมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี เพราะในความเป็นจริงแต่บุคคลย่อมมีการกำหนดมูลค่าของเวลาหรือบริการที่แตกต่างกันและมีรูปแบบของการบริการที่หลากหลายย่อมส่งผลให้เป็นเรื่องยากที่ทางกรมสรรพากรจะต้องติดตาม ตรวจสอบ และวัดมูลค่า ซึ่งจะ เป็นภาระงานที่หนัก ใช้เวลานาน และมีอานิสงส์ค่าใช้จ่ายสูงสำหรับกรมสรรพากร

5.2 แนวทางการปรับใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการบริจาคเป็นบริการ ประเทศไทยกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย

จากปัญหาของการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเกี่ยวกับการบริจาคของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศไทย ทางผู้เขียนจึงศึกษาและพิจารณาแนวทางในการนำกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐที่ต้องการสนับสนุนให้เกิดการบริจาคในภาคเอกชน ทั้งนี้เพื่อที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาครัฐจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริจาค

5.2.1. วิเคราะห์และปรับใช้มาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกากับมาตรการทางภาษีของประเทศไทย

กรณีประมวลรัษฎากรในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค ตามมาตรา 47 (7) แห่งประมวลรัษฎากร และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค วางหลักว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะสามารถหักลดหย่อนได้สำหรับ "เงินบริจาค" เท่านั้น โดยการลดหย่อนภาษีต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 10 ของเงินได้สุทธิหลังจากที่หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากรหลังหักค่าลดหย่อนของเงินที่บริจาคได้จำนวน 2 เท่า โดยนำมาลดหย่อนได้เท่าจำนวนที่บริจาคตามจริง

ในขณะที่ประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคของประเทศสหรัฐอเมริกา มาตรา 170 วางหลักว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาค

นอกเหนือจาก "เงินบริจาค" ได้ โดยมีหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์จากการบริจาคเป็นทรัพย์สินและบริการ ที่นำมาหักลดหย่อนทางภาษีได้ โดยหักได้อัตราร้อยละ 60 ของ AGI ในกรณีที่บริจาคเป็นเงินและหักลดหย่อนทางภาษีสูงสุดอัตราร้อยละ 50 ของ AGI กรณีที่บริจาคเป็นอย่างอื่นนอกจากเงิน ส่วนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคเป็นบริการจัดอยู่ในการบริจาคเงินหรือไม่ใช่เงินซึ่งสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินอัตราร้อยละ 30 ของ AGI

เมื่อพิจารณาประมวลรัษฎากรที่บัญญัติเกี่ยวกับการบริจาคของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดา จะพบว่าจะให้สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนจากการบริจาคคิดจากฐานของเงินได้พึงประเมินหรือเงินได้ที่ต้องเสียภาษีของบุคคลธรรมดา โดยรูปแบบการคำนวณเงินได้ที่ต้องเสียภาษีนั้นมีความคล้ายกัน คือคำนวณหาได้จาก

เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมินทุกประเภทรวมกันตลอดปีภาษี - ค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด - ค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด - ค่าลดหย่อนเงินบริจาคไม่เกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด

อีกทั้งลักษณะขององค์กรที่รับบริจาคแล้วสามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้นั้นก็มีความคล้ายกัน กล่าวคือเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่มีจุดประสงค์ทางศาสนา การกุศล การศึกษา วิทยาศาสตร์ หรือวรรณกรรม เช่น ศาสนา, องค์กรการศึกษา, โรงพยาบาลและองค์กรวิจัยทางการแพทย์, หน่วยงานของรัฐในประเทศ เป็นต้น แต่ประเภทของการบริจาคที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายของประเทศไทยสามารถบริจาคได้เพียงเงินบริจาคเท่านั้น หากบริจาคเป็นบริการจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีใด ๆ เลย ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดให้สิทธิประโยชน์จากการบริจาคแก่บุคคลธรรมดาที่หลากหลายกว่า นอกเหนือจากเงิน เช่นการบริจาคเป็นการบริการสำหรับสาธารณกุศลหรือบริจาคทรัพย์สิน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้เห็นว่าประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกามีเงื่อนไขในการบริจาคเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ภาษีที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งหากประเทศไทยนำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประเทศสหรัฐอเมริกามาปรับใช้ โดยที่ประเทศไทยสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาเพื่อสาธารณกุศลได้ตามกฎหมายเช่น การเป็นอาสาสมัครให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียน องค์กรสาธารณกุศล โดยกฎหมายของประเทศไทยนั้นให้สิทธิประโยชน์กับการบริจาคเป็นบริการด้วย โดยให้สามารถนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริการแก่องค์กรที่กำหนดมาเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ เช่น ค่าที่เดินทาง, ค่าอาหาร, ค่าเครื่องแบบ เป็นต้น

เงื่อนไขการที่ผู้เสียภาษีจะใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการได้ ประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดให้ต้องมีหลักฐานเพื่อพิสูจน์จำนวนที่ได้บริจาคในระหว่างปี โดยประเภทของหลักฐานประกอบการใช้สิทธิประโยชน์จะขึ้นอยู่กับจำนวนที่บริจาค สำหรับผู้เสียภาษีที่จะใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคเป็นบริการที่มีจำนวนน้อยกว่า 250 ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณเป็นเงินสกุลไทยบาทเท่ากับ 9,441.50 บาท ไม่จำเป็นต้องได้รับเอกสารยืนยันสามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีได้เลย แต่ถ้าจำนวนมากกว่า 250 ดอลลาร์ขึ้นไป ต้องมีหลักฐานเอกสารตอบรับหรือเอกสารคำชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรการกุศลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อกรมสรรพากรในการตรวจสอบจำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงจากการบริจาคเป็นบริการ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะได้รับสิทธิประโยชน์ดังนี้

ตัวอย่างเช่น ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดาที่มีเงินเดือนจำนวน 1,000,000 บาทต่อปี โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัว กับค่าบริจาคให้เงินโรงเรียนรัฐจำนวน 20,000 บาท และในระหว่างปีภาษีผู้เสียภาษีไปสอนหนังสือที่มูลนิธิการกุศลให้กับเด็กด้อยโอกาสระหว่างทางมีค่าเดินทางโดยขนส่งสาธารณะจำนวน 500 บาท และช่วยเหลืองานการกุศลของสภาภาษาชาติโดยมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสถานที่จัดงานโดยขนส่งสาธารณะจำนวน 400 บาทและค่าชุดเครื่องแบบในการเป็นอาสาสมัครสภาภาษาชาติจำนวน 100 บาท คำนวณได้จาก

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน	1,000,000
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	<u>(100,000)</u>
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	900,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	<u>(60,000)</u>
คงเหลือ	840,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่าแต่ไม่เกินร้อยละ 10 (840,000×10% = 84,000) (20,000×2=40,000)	<u>(40,000)</u>
คงเหลือเงินได้	800,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ตามจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 10 (800,000×10% = 80,000)	<u>(1,000)</u>
คงเหลือเงินได้สุทธิ	<u>790,000</u>

เมื่อนำกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาปรับใช้กับกฎหมายประเทศไทยจะเห็นได้ว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเดินทางไปเป็นอาสาสมัครและค่าเครื่องแบบสภากาชาดได้เพิ่มขึ้น 1,000 บาท แต่อย่างไรก็ตามการสอนหนังสือหรือเวลาที่เสียไปนั้นไม่สามารถประเมินมูลค่าได้จึงไม่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริการเพื่อการกุศล ดังนั้นผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ 1,000 บาทเท่ากับค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของก่อนเงินได้สุทธิและเงื่อนไขของผู้บริจาคก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้น โดยหากมูลค่าที่บริจาคมานั้น ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดก็ไม่จำเป็นต้องนำส่งหลักฐานเพียงแต่เก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐาน เช่น ใบเสร็จค่าเดินทางและค่าเครื่องแบบ เป็นต้น เพื่อใช้ในการแสดงรายการขอคืนภาษีภายหลังให้กับเจ้าหน้าที่สรรพากร

ถึงแม้ว่าจำนวนที่สามารถหักลดหย่อนภาษีจากการบริจาคเป็นบริการเพื่อการกุศลอาจจะไม่มากมาย แต่ก็ยังเป็นประโยชน์ทางภาษีที่ผู้บริจาคทุกคนควรตระหนักถึง และแม้ว่าการให้บริการนั้นจะไม่สามารถวัดมูลค่าของบริการหรือมูลค่าของเวลาที่ใช้เพื่อนำมาลดหย่อนภาษีได้ แต่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเป็นผลโดยตรงจากบริจาคเป็นบริการก็ควรจะสามารถนำมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีได้

5.2.2. วิเคราะห์และปรับใช้มาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคเป็นบริการของประเทศออสเตรเลียกับมาตรการทางภาษีของประเทศไทย

กรณีประมวลรัษฎากรในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร วางหลักให้ยกเว้นเงินได้จาก การที่ประชาชนบริจาคอสังหาริมทรัพย์ให้แก่องค์กรการกุศล วัด บาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิดที่ จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น มีวัตถุประสงค์ให้ภาคประชาชนเกิดการบริจาคเพื่อสนับสนุนด้าน ศาสนาและการกุศลต่าง ๆ ดังนั้นจึงกำหนดให้เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับจากการที่ประชาชนบริจาค อสังหาริมทรัพย์ยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่หากผู้เสียภาษีได้รับเงินจาก การบริจาคบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาเพื่อเป็นค่าตอบแทนในฐานะที่เป็นอาสาสมัครจะถือเป็น รายได้พึงประเมินที่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในขณะที่ประเทศออสเตรเลียมีหลักการที่สำนักงานภาษีแห่งประเทศออสเตรเลีย กำหนดว่าเมื่อ องค์กรหรือโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไรมีการจ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้กับผู้ที่บริจาคบริการหรือสละเวลา ทำงานจิตอาสาที่ไม่หวังรับผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการชำระเงินคืนจาก ค่าใช้จ่ายที่อาสาสมัครออกเงินไปก่อน เงินเบี้ยเลี้ยง เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าธรรมเนียมการให้บริการทาง

วิชาชีพ สำนักงานภาษีแห่งประเทศออสเตรเลียได้กำหนดประเภทของเงินได้ที่อาสาสมัครได้รับที่จะไม่ถือว่าเป็นรายได้พึงประเมินเพื่อไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริจาคของประเทศไทยและประเทศออสเตรเลียในส่วนของ การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคสำหรับบุคคลธรรมดา จะพบว่ามีกรอบการระดมทุนให้แก ผู้มีเงินได้ที่บริจาคโดยการให้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นเงินได้ที่ต้องเสียภาษี โดยรูปแบบการคำนวณหา เงินได้พึงประเมินสำหรับเสียภาษีนั้นมีความคล้ายกันคือประกอบด้วยเงินได้ตามกฎหมายกำหนดแต่ไม่รวม เงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้น อีกทั้งลักษณะขององค์กรที่รับบริจาคแล้วสามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ ทางภาษีได้นั้นก็มีความคล้ายกัน คือเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่มีจุดประสงค์ทางการแพทย์ การศึกษา วิทยาศาสตร์ หรือสิ่งแวดล้อม เช่น องค์กรการศึกษา, โรงพยาบาลและองค์กรวิจัยทางการแพทย์ หน่วยงานของรัฐในประเทศ เป็นต้น แต่ประเภทของการบริจาคที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการ ยกเว้นเงินได้ทางภาษีตามกฎหมายของประเทศไทยสามารถบริจาคได้เพียงอสังหาริมทรัพย์และจำกัดอยู่ แค่บางองค์กรเท่านั้น หากบริจาคเป็นบริการจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีใด ๆ เลย ในขณะที่ ประเทศออสเตรเลียกำหนดให้สิทธิประโยชน์จากการบริจาคแก่บุคคลธรรมดา นอกเหนือจากเงินบริจาค เช่น การบริจาคเป็นทรัพย์สิน หรือการบริการสำหรับสาธารณกุศล เป็นต้น

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติให้ผู้เสียภาษีสามารถขอลดหย่อนภาษีเงินได้โดยนำ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคบริการหรือการสละเวลาทำงานอาสาสมัครมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้ ซึ่ง แตกต่างกับประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ ATO มีการกำหนดว่าหากบุคคลใดได้รับค่าตอบแทนในฐานะที่เป็น อาสาสมัครหรือผู้ให้บริการเพื่อการกุศลจะถือเป็นรายได้ที่ได้รับยกเว้น มีเงื่อนไขว่าในการใช้สิทธิประโยชน์ ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการที่ประเทศออสเตรเลียกำหนดให้เป็นเงินที่ได้รับยกเว้นจะต้องมี ลักษณะเป็นเงินได้จากการรับชำระที่เป็นไปตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริการที่ สร้างรายได้หลักให้แก่ผู้เสียภาษี ไม่ใช่ผลตอบแทนจากการจ้างแรงงานและไม่มีก่อให้เกิดภาวะผูกพันตาม กฎหมายกับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยมักจะเป็นบริการที่ได้รับการอนุมัติล่วงหน้าจากองค์กรการ กุศลและมีการจัดทำใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษรไว้เป็น หลักฐานจากองค์กรการกุศลที่เข้าเงื่อนไข ซึ่งทาง ATO ได้กำหนดรูปแบบของเงินได้ที่ได้รับยกเว้นได้แก่ เงินคืนจากค่าใช้จ่ายที่ผู้บริจาคออกเงินไปก่อน เงินเบี้ยเลี้ยง และเงินค่าธรรมเนียมการให้บริการทาง วิชาชีพ ดังนั้นหากนำมาปรับใช้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะได้รับสิทธิประโยชน์ดังนี้

ตัวอย่างเช่น ผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดาที่มีเงินเดือนจากการเป็นพนักงานบัญชีจำนวน 500,000 บาทต่อปีและมีเงินได้จากการอาสาดูแลสวนให้แก่ศูนย์ดูแลเด็กที่ไม่แสวงหากำไรโดยไม่หวัง

ผลตอบแทนใด ๆ จำนวน 12,000 บาทต่อปีภาษี และอาสาให้บริการซ่อมไฟฟ้าโดยสมัครใจให้แก่องค์กรการกุศลซื้ออะไหล่สำหรับซ่อมไฟฟ้า ต่อมาองค์กรการกุศลได้คืนเงินให้ผู้เสียภาษีเป็นค่าอะไหล่เป็นเงิน 1,000 บาท โดยไม่มีค่าลดหย่อนอื่น ๆ นอกจากค่าลดหย่อนส่วนตัวกับค่าบริจาคให้เงินโรงเรียนรัฐจำนวน 15,000 บาท คำนวณได้จาก

เงินได้พึงประเมินประเภท 40 (1) เงินเดือน	500,000
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 แต่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	<u>(100,000)</u>
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	400,000
หัก ค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) (6)	<u>(60,000)</u>
คงเหลือ	340,000
หัก เงินบริจาคที่สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ 2 เท่าแต่ไม่เกินร้อยละ 10 (840,000×10% = 84,000) (15,000×2=30,000)	<u>(30,000)</u>
คงเหลือเงินได้สุทธิ	<u>310,000</u>

เมื่อนำกฎหมายของประเทศออสเตรเลียเข้ามาปรับใช้กับกฎหมายประเทศไทยจะเห็นได้ว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากเงินได้ที่เกิดขึ้นจากการบริการเพื่อสาธารณกุศลที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานประจำที่ทำอยู่เป็นจำนวน 13,000 บาท โดยถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินเพื่อไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่อย่างไรก็ตามการบริการหรือเวลาที่เสียไปนั้นไม่สามารถประเมินมูลค่าได้จึงไม่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริการเพื่อการกุศล ดังนั้นผู้บริจาคได้รับการบรรเทาภาระภาษีจากการบริการเป็นจำนวน 13,000 บาทเท่ากับเงินได้ที่ได้รับจากการบริการให้แก่องค์กรการกุศลตามที่กฎหมายกำหนดและเงินได้นั้นต้องเป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้นจึงจะได้รับยกเว้นเงินได้

ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าประเทศไทยควรพิจารณานำแนวทางกฎหมายต่างประเทศ คือประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียในเรื่องของการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้แก่บุคคลธรรมดา สำหรับการบริจาคเป็นบริการมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี และส่งเสริมให้ภาคประชาชนช่วยเหลือสังคม จึงถือว่าเป็นหลักเกณฑ์ที่ดี เป็นธรรมต่อผู้บริจาคและเข้ากับยุคสมัยในปัจจุบัน ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้สิทธิประโยชน์ภาษีจากการบริจาคเป็นบริการเลย หากนำหลักการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียมาปรับใช้ โดยให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยสามารถบริจาคเป็นบริการแก่องค์กรการกุศล

ที่กำหนดและได้รับสิทธิประโยชน์ในการนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคบริการมาหักลดหย่อนภาษีได้ เช่น ค่าที่เดินทาง, ค่าอาหาร, ค่าเครื่องแบบ เป็นต้น กำหนดให้ต้องมีหลักฐานเพื่อพิสูจน์จำนวนที่ได้จ่ายไปเพื่อบริการนั้น ๆ ในระหว่างปีและมีหลักฐานเอกสารตอบรับหรือเอกสารคำชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรการกุศลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อกรมสรรพากรในการตรวจสอบจำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงจากการบริจาคเป็นบริการ และถ้าหากผู้ที่บริจาคบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาได้รับเงินตอบแทนจากองค์กรการกุศลที่กำหนดไม่ว่าจะเป็นการชำระเงินคืนจากค่าใช้จ่ายที่อาสาสมัครออกเงินไปก่อนเงินเบี่ยเลี้ยง เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าธรรมเนียมการให้บริการทางวิชาชีพจะไม่ถือว่าเป็นรายได้พึงประเมินเพื่อไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยต้องเป็นบริการที่ได้รับการอนุมัติล่วงหน้าจากองค์กรการกุศลและมีการจัดทำใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษรไว้เป็นหลักฐานเพื่อเป็นประโยชน์ต่อกรมสรรพากรในการตรวจสอบ

จากการวิเคราะห์และปรับใช้มาตรการทางภาษีเพื่อการบริจาคเป็นบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียในประเทศไทยข้างต้น จะเห็นได้ว่าหากผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถบริจาคเป็นบริการได้ก็จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา องค์กรที่รับบริจาคและภาครัฐ แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ประกาศโดยกรมสรรพากรในการวัดมูลค่าของเวลาและบริการที่บริจาคสำหรับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะเห็นว่าทั้งประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียต่างก็ไม่มีมีการกำหนดให้วัดมูลค่าของบริการหรือมูลค่าของเวลาที่ใช้นำมาลดหย่อนภาษีเพราะมีความซับซ้อนและยากต่อการตรวจสอบ ดังนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาจึงแก้ปัญหาโดยให้ยึดมูลค่าของค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงที่เกิดจากผลโดยตรงจากบริจาคบริการให้เป็นจำนวนที่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีได้ ในขณะที่ประเทศออสเตรเลียยังไม่มีบทบัญญัติให้ผู้เสียภาษีสามารถลดหย่อนภาษีแต่ถ้าหากบุคคลใดได้รับค่าตอบแทนในฐานะที่เป็นผู้บริจาคบริการจะถือเป็นรายได้ที่ได้รับยกเว้นตามมูลค่าที่ได้รับจริง ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่า การวัดมูลค่าของบริการหรือเวลาที่ให้กับองค์กรสาธารณกุศลโดยนำค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนั้น ๆ หรือค่าตอบแทนที่ได้รับมาจริงจากการให้บริการมาคำนวณเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีนั้น สามารถนำมาปรับใช้กับข้อกฎหมายของประเทศไทยได้ เพราะจะมีง่ายต่อการตรวจสอบและมีความชัดเจนของการวัดมูลค่า โดยกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้ผู้บริจาคต้องมีหลักฐานที่เพียงพอมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่สรรพากรเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากบริจาคบริการ รวมถึงกำหนดให้องค์กรการกุศลที่ได้รับบริการออกเอกสารหลักฐานเพื่อชี้แจงถึงบริการที่ได้รับบริจาคและค่าตอบแทนที่จ่ายให้แก่ผู้บริจาค จึงเป็นหลักเกณฑ์ที่ดีมีความแน่นอนและชัดเจนสามารถนำมาใช้กับข้อ

กฎหมายไทยเพื่อเป็นแนวทางในการวัดมูลค่าการบริการหรือเวลาที่บริจาคให้กับองค์กรสาธารณกุศล สำหรับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

นอกจากสามารถบริจาคเป็นบริการให้แก่องค์กรที่ได้รับสิทธิตามกฎหมายได้แล้ว กฎหมายของ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียยังกำหนดให้สามารถบริจาคเป็นทรัพย์สินเพื่อใช้สิทธิ ประโยชน์ทางภาษีได้อีกด้วยเช่นกัน และกำหนดให้สามารถยกยอดการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการ บริจาคได้ 5 ปีภาษี ในขณะที่ประเทศไทยจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์จากเงินบริจาคได้เพียงในปีภาษี เท่านั้น

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

จากการศึกษาบทบัญญัติประมวลรัษฎากรของไทยที่กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้สามารถใช้สิทธิลดหย่อนจากการบริจาคตามจำนวนเงินบริจาคเป็น 2 เท่าหรือตามจริงที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นที่สังเกตว่าประเทศไทยกำหนดให้บุคคลธรรมดาสามารถใช้สิทธิประโยชน์จากเงินบริจาคเท่านั้น หากผู้เสียภาษีต้องการบริจาคเป็นบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาโดยไม่รับค่าตอบแทน เพื่อช่วยเหลือสังคมโดยการใช้จ่ายแรงกาย เวลาหรือบริการแทนการใช้เงินยังไม่มีหลักเกณฑ์สำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในกฎหมายของประเทศไทย นอกจากนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์ในการบรรเทาภาระภาษีจากเงินได้ที่ผู้บริจาคบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาที่อาจได้รับการตอบแทนจากองค์กรการกุศลที่ส่งผลให้เงินได้ดังกล่าวถือเป็นเงินได้พึงประเมินที่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทำให้ผู้บริจาคมีภาระภาษีที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ามาตรการทางภาษีอากรเกี่ยวกับการบริจาคยังไม่สอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี จากการศึกษาสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

6.1.1. หลักความเป็นธรรม

เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นเงินเท่านั้น หากจะบริจาคเป็นบริการหรือทรัพย์สินจะไม่สามารถนำมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ ดังนั้นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบางกลุ่มที่ไม่มีเงินแต่อยากช่วยเหลือสังคมโดยการใช้จ่ายแรงกาย เวลาหรือบริการกลับไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีใด ๆ ซึ่งการบริจาคเป็นบริการหรือสละเวลาทำงานจิตอาสาจะทำให้ได้เห็นถึงความต้องการในสังคมมากขึ้นกว่าการให้บริจาคเป็นเงิน และกำลังแรงงานจากภาคประชาชนเพื่อการบริการสาธารณะประโยชน์สามารถลดภาระทางการคลังของรัฐบาลได้ด้วย ดังนั้นภาครัฐจึงควรให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการเพื่อมิให้ขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องของการส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริจาคและมีข้อต่อหลักความเป็นธรรมของหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

6.1.2. หลักความแน่นอนและหลักความประหยัด

การวัดมูลค่าของบริการหรือเวลาที่บริจาคที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนสำหรับใช้ในการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้จากการบริจาคของบุคคลธรรมดา ซึ่งบทบัญญัติในทางภาษีอากรที่ยังมีการระบุข้อความที่ชัดเจนย่อมาก่อนให้เกิดข้อโต้แย้งระหว่างเจ้าหน้าที่สรรพากรกับประชาชนผู้เสียภาษีอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังส่งผลอาจทำให้ผู้เสียภาษียื่นภาษีไม่ถูกต้องทำให้เกิดเป็นโทษกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีมากกว่าที่จะเป็นคุณและส่งผลทำให้กรมสรรพากรมีความยุ่งยากการตรวจสอบ ทำให้ต้นทุนในการบริหารจัดการและรัฐมีรายจ่ายทางภาษีมากขึ้นจากเดิม จึงสมควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อมิให้ขัดต่อหลักความแน่นอนและหลักความประหยัดของหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

6.1.3. หลักความยืดหยุ่น

ในปัจจุบันคนไทยนั้นนิยมบริจาคไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือบริการเพื่อช่วยเหลือสังคม ซึ่งมาตรการทางภาษีในการให้สิทธิประโยชน์จากการบริจาคของภาครัฐก็เพื่อต้องการกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือกิจการสาธารณะและการกุศลสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งมาตรการทางภาษีเกี่ยวกับการบริจาคของประเทศไทยนั้นยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องของการบริจาคเป็นบริการหรือทรัพย์สินของบุคคลธรรมดาที่ไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ามาตรการทางภาษีของไทยนั้นยังไม่เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบันและกลุ่มคนบางประเภทที่ต้องการบริจาคเป็นบริการหรือทรัพย์สิน ดังนั้นจึงสมควรปรับปรุงแก้ไขมาตรการทางภาษีให้เหมาะสมและเข้าสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อมิให้ขัดต่อหลักความยืดหยุ่นของหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

ดังนั้นการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการนั้นควรคำนึงถึงความเป็นธรรมชาติ ความแน่นอน ความประหยัดและความยืดหยุ่นด้วย โดยทางผู้เขียนได้มีการศึกษาถึงหลักเกณฑ์และกฎหมายของต่างประเทศเพิ่มเติม คือประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียเพื่อนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางในการปรับใช้เข้ากับกฎหมายไทยเพื่อหาแนวทางในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคบริการแก่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อขจัดปัญหาในเรื่องของการขาดความไม่เป็นธรรมชาติ ความแน่นอน ความประหยัดและความยืดหยุ่นกล่าวไปข้างต้น

สำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถบริจาคเป็นบริการแล้วได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในการนำค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับบริการที่ให้แก่องค์กรสาธารณกุศลมาหักลดหย่อนทางภาษีได้ ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถวัดมูลค่าของบริการหรือมูลค่าของเวลา

ที่ใช้ไปเพื่อนำมาลดหย่อนภาษี แต่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงอันเป็นผลโดยตรงจากบริการเพื่อช่วยเหลือสังคมสามารถนำมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีได้จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการสนับสนุนการบริจาคบริการในภาคเอกชนมากขึ้นตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ส่วนผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศออสเตรเลียก็สามารถบริจาคเป็นบริการได้เช่นกัน แม้ว่าในปัจจุบันประเทศออสเตรียยังไม่มีบทบัญญัติให้ผู้เสียภาษีนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริจาคบริการหรือการสละเวลาทำงานอาสาสมัครมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้ซึ่งจะแตกต่างกับประเทศสหรัฐอเมริกา แต่มีการกำหนดว่าหากบุคคลใดได้รับค่าตอบแทนในฐานะที่เป็นอาสาสมัครหรือเป็นผู้ให้บริการแก่องค์กรเพื่อการกุศลแล้วจะถือเป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นเพื่อไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อช่วยบรรเทาภาระภาษีของภาคเอกชนที่มีเจตนาที่จะบริการเพื่อช่วยเหลือสังคมโดยไม่ได้หวังผลตอบแทนใด ๆ

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคของประเทศไทยและเปรียบเทียบกับแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียแล้ว พบว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรียนั้นสามารถบริจาคเป็นบริการและได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าทั้งสองประเทศนั้นตระหนักถึงประโยชน์ของการให้บริการเพื่อสังคมของภาคเอกชน ซึ่งการบริจาคบริการหรือการอุทิศเวลา แรงกายเพื่อการกุศลโดยไม่ได้หวังผลหรือหวังค่าตอบแทนใด ๆ เป็นหนึ่งในรูปแบบของการช่วยเหลือสังคม เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ รวมถึงมีข้อดีทั้งในแง่ของการลดภาระทางการคลังของรัฐบาล ช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมขององค์กรการกุศลในด้านการศึกษาและกีฬา การสาธารณสุข บำรุงรักษาศาสนา การพัฒนาสังคมรวมถึงเพื่อการส่งเสริม อนุรักษ์ ค้ำครองสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย และช่วยเสริมสร้างสังคมให้ก้าวอยู่ยิ่งขึ้น ดังนั้นภาครัฐจึงควรปรับปรุงบทบัญญัติทางกฎหมายของประเทศไทยเพื่อให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เป็นไปตามหลักการบริหารภาษีอากรที่ดีและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดการบริจาคที่ว่า การบริจาคเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม โดยนำหลักเกณฑ์ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรียมาปรับใช้เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถบริจาคเป็นบริการและได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการให้แก่องค์กรสาธารณกุศลได้

ภาครัฐควรออกมาตรการทางภาษีเพื่อให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการบริจาคบริการเพื่อการกุศลมาใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในหักลดหย่อนภาษี ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถวัดมูลค่าของบริการหรือมูลค่าของเวลาที่ใช้ไปเพื่อนำมาลดหย่อนภาษี แต่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงอันเป็นผลโดยตรงจากบริการเพื่อช่วยเหลือสังคมจะสามารถนำมาใช้เป็นสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีได้ เพื่อแรงจูงใจในการสนับสนุนบริจาคบริการในภาคเอกชน และถ้าหากผู้บริจาคได้รับค่าตอบแทนจากองค์กรการกุศลในฐานะที่เป็นอาสาสมัครหรือเป็นผู้ให้บริการเพื่อการกุศล ไม่ว่าจะเงินจ่ำยคืนจากค่าใช้จ่ายที่อาสาสมัครออกเงินไปก่อน เงินเบี้ยเลี้ยง หรือเงินค่าธรรมเนียมการให้บริการจะถือเป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยเพิ่มข้อกำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 126 ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร เพื่อช่วยบรรเทาภาระภาษีของภาคเอกชนที่มีเจตนาที่จะบริการเพื่อช่วยเหลือสังคมโดยไม่ได้หวังผลตอบแทนใด ๆ

โดยกำหนดเงื่อนไขว่าต้องเป็นบริการที่ได้รับการอนุมัติล่วงหน้าจากองค์กรการกุศลและต้องมีหลักฐานที่เพียงพอต่อการพิสูจน์จำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือค่าตอบแทนที่ได้รับ เช่น ใบเสร็จรับเงินพร้อมบันทึกรายบัญชีรายวันเกี่ยวกับเวลา สถานที่ จำนวนเงินและวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลของค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนที่เกิดขึ้น เป็นต้น และต้องได้รับเอกสารตอบรับหรือเอกสารคำชี้แจงที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรการกุศลในหรือก่อนวันที่ยื่นขอคืนภาษีสำหรับปีที่บริจาค รวมถึงผู้บริจาคมีหน้าที่ในการจัดเก็บหลักฐานเพื่อพิสูจน์จำนวนที่ได้จ่ายไปหรือได้รับเพื่อบริการนั้น ๆ ในระหว่างปี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อกรมสรรพากรในการตรวจสอบจำนวนค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากการบริจาคเป็นบริการ รวมถึงผู้บริจาคมีหน้าที่ในการจัดเก็บหลักฐานเพื่อพิสูจน์จำนวนที่ได้จ่ายไปเพื่อบริการนั้น ๆ ในระหว่างปีภาษี

ทั้งนี้แนวทางการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาคเป็นบริการแก่บุคคลธรรมดาจะสำเร็จ ลุล่วงได้ก็ต่ออาศัยความร่วมมือจากองค์กรการกุศลต่าง ๆ ที่ทางกรมสรรพากรยอมรับให้เป็นผู้รับบริจาคที่สามารถให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้หรือองค์กรที่มีนโยบายในการรับบริจาคเป็นบริการให้ความช่วยเหลือในการจัดทำเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นหลักฐานในการยืนยันการให้บริการของผู้เสียภาษีที่มีเจตนาที่จะบริจาคเป็นบริการเพื่อสังคมโดยไม่ได้หวังผลตอบแทนใด ๆ เพื่อให้ผู้บริจาคและทางกรมสรรพากรมีความสะดวกในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ภาครัฐและผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้

นอกจากนี้กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียยังกำหนดให้สามารถ
บริจาคเป็นทรัพย์สินเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้และสามารถยกยอดการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี
จากการบริจาคได้ 5 ปีภาษี ในขณะที่ประเทศไทยจะสามารถใช้สิทธิประโยชน์จากเงินบริจาคได้เพียงในปี
ภาษีเท่านั้น หากนำหลักเกณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้นมาปรับใช้กับข้อกำหนดของประเทศไทยในการให้สิทธิ
ประโยชน์ในการบริจาคเพิ่มเติม ย่อมส่งผลให้เกิดการบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมมากขึ้น บรรเทาภาระ
ภาษีของประชาชน และลดภาระของรัฐบาลเพิ่มขึ้นไปอีกด้วย

บรรณานุกรม

หนังสือ

ศาสตราจารย์ ดร.ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล, “กฎหมายภาษีอากร”, สำนักพิมพ์วิญญูชน พิมพ์ครั้งที่ 5, เมษายน 2563

อมรรัตน์ อภินันทมกุล, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคของคนไทย”, วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2, กรกฎาคม 2558

ดร.ยุทธนา ศรีสวัสดิ์, “คนไทยกับภาษีเงินได้ในประเทศสหรัฐอเมริกา” วารสารรามคำแหง ฉบับนิติศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อหารือภาษีอากรกรมสรรพากร เลขที่หนังสือ กค 0702/3122, “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีการหักเงินบริจาค” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.rd.go.th/45223.html> [25 สิงหาคม 2565]

ข้อหารือภาษีอากรกรมสรรพากร เลขที่หนังสือ กค 0706/372, “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีการหักลดหย่อนสำหรับเงินบริจาค” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.rd.go.th/37411.html> [26 สิงหาคม 2565]

กรมสรรพากร, “การบริจาคและสิทธิประโยชน์ทางภาษี” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.rd.go.th/fileadmin/download/insight_pasi/charity.pdf [26 สิงหาคม 2565]

กรมสรรพากร, “อนาคตที่สดใสร่วมให้กับการศึกษา”, สช. 0572 พิมพ์ครั้งที่ 1, มิถุนายน 2548 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.rd.go.th/fileadmin/download/give1_get2.pdf [26 สิงหาคม 2565]

FINNOMENA, “บริจาคอะไร ลดหย่อนภาษีได้ถึง 2 เท่า ! | TAX เพื่อนๆ EP8” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.finnomena.com/channel/tax-friend-charity/> [26 สิงหาคม 2565]

มหาวิทยาลัยศรีปทุม, “บทที่ 2 ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากรและการจัดเก็บภาษีอากร” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/3311/6/6chap2.pdf> [26 สิงหาคม 2565]

Charities Aid Foundation (CAF), “World Giving Index 2021 - A global pandemic special report June 2021” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.cafonline.org/about-us/publications/2021-publications/caf-world-giving-index-2021> [30 สิงหาคม 2565]

FreshBooks, “Can You Claim Volunteer Work on Taxes? No, but Some Expenses Can Be” (March 28, 2019) [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.freshbooks.com/hub/expenses/write-off-volunteer-hours> [19 กันยายน 2565]

Stephen Fishman, J.D., “Can You Deduct Expenses of Volunteering for Charity?” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.nolo.com/legal-encyclopedia/can-you-deduct-expenses-volunteering-charity.html> [19 กันยายน 2565]

ภาษีเรื่องง่าย by Inflow Accounting, กรุงเทพมหานคร, “เช็คกิลด์! ปี'65 บริจาคอย่างไร ให้ลดหย่อนภาษีบุคคลธรรมดาได้สูงสุด 2 เท่า” 21 สิงหาคม 2565 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.bangkokbiznews.com/business/business_finance/1022138 [19 กันยายน 2565]

Abby Nuyda, “Is Volunteer Work Tax Deductible?” , Mar 1, 2022 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://agingnext.org/isvolunteerworktaxdeductible/#:~:text=For%20the%202021%20tax%20year,to%20%24600%20for%20charitable%20contributions> [19 กันยายน 2565]

Joanne Fritz, “Tax Deductions for Volunteers”, 03/26/20 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.liveabout.com/the-dos-and-don-ts-of-tax-deductions-for-volunteers-2502595> [19 กันยายน 2565]

IRS “Providing Disaster Relief through Charitable Organizations: Working with Volunteers” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/charitable-organizations/providing-disaster-relief-through-charitable-organizations-working-with-volunteers#:~:text=Out%2Dof%2Dpocket%20expenses&text=In%20that%20case%2C%20the%20volunteer,work%20of%20the%20qualifying%20charity> [19 กันยายน 2565]

Administration of Unbehagen Advisors, Tax Breaks For Providing Volunteer Work For Charity 13 Sep 2022 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://unbehagenadvisors.com/tax-breaks-for-providing-volunteer-work-for-charity/> [21 กันยายน 2565]

กรมสรรพากร, คู่มือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (กันยายน 2561) [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.rd.go.th/fileadmin/download/insight_pasi/personalincome_61.pdf [26 กันยายน 2565]

ผศ.ดร.ยุทธนา ศรีสวัสดิ์ iTAX, ค่าลดหย่อน (ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.itax.in.th/pedia/ค่าลดหย่อน/> [26 กันยายน 2565]

FINNOMENA, ลดหย่อนภาษี ปี 2565: ทุกเรื่องที่ต้องรู้ รวบรวมมาให้แล้ว! [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.finnomena.com/z-admin/tax-deduction-2022/> [26 กันยายน 2565]

กรมสรรพากร, “สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการบริจาค กรณีผู้บริจาคเป็นบุคคลธรรมดา” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/kormor/PIT.pdf [26 กันยายน 2565]

อ.จิรฉวี อินทจาร, “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.thethaibar.or.th/thaibarweb/files/Data_web/downloads_doc/term1/jirachawee/j1.pdf [26 กันยายน 2565]

ผศ.ดร.ยุทธนา ศรีสวัสดิ์ iTAX, ความสำคัญของ ภาษี กับศาสตร์อื่นๆ [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.itax.in.th/pedia/ความสำคัญของ-ภาษี/#:~:text=ภาษี%20%เป็นเครื่องมือสำหรับจัด,ภาษีที่เกี่ยวข้อง20%ซึ่งการ> [26 กันยายน 2565]

กรมสรรพากร วิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปีจะต้องทำอย่างไร? [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.rd.go.th/555.html> [27 กันยายน 2565]

iTax, “การบริจาคเงินให้พรรคการเมืองที่ถูกต้องวิธีและใช้ลดหย่อนภาษีได้” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.itax.in.th/media/บริจาคพรรคการเมือง-ลดหย/27> [27 กันยายน 2565]

Volunteering Australia, “Volunteers and tax (January 2005)” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.volunteeringaustralia.org/wp-content/files_mf/1376971727VAVolunteersandTaxInformationSheet2005.pdf [25 ตุลาคม 2565]

Volunteering Australia, “Volunteers and tax (January 2021)” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://volunteeringhub.org.au/wp-content/uploads/2021/02/Volunteers%20and%20Tax.pdf> [25 ตุลาคม 2565]

Natui Website, “การยื่นภาษีรายได้บุคคลธรรมดาของออสเตรเลีย” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.natui.com.au/articles/item/view/6172> [20 ตุลาคม 2565]

Super Smart Plans Financial & Accounting, “[ชาวภาษี เพื่อคนไทยในออสเตรเลีย] เงินบริจาคที่สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ ต้องเป็นแบบไหน” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://supersmartplans.com/ชาวภาษี-เพื่อคนไทยในอ-4/> [20 ตุลาคม 2565]

Australian Taxation Office, “Special circumstances and glossary 2022” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.ato.gov.au/individuals/tax-return/2022/supporting-information/special-circumstances-and-glossary-2022/#Deductionsforcontributions> [25 ตุลาคม 2565]

Australian Taxation Office “DEDUCTIBLE GIFT RECIPIENTS AND THE ACNC” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.acnc.gov.au/tools/factsheets/deductible-gift-recipient-and-acnc> [25 ตุลาคม 2565]

Julian Ryan, Senior Associate and Olivia Cassano, FAL Lawyers “2 Months to Go: DGRs to be ACNC-registered after (14 December 2021)” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://fal-lawyers.com.au/2-months-to-go-dgrs-to-be-acnc-registered-after-14-december-2021/> [25 ตุลาคม 2565]

The Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints, “Fairer, simpler and more effective tax concessions for the not-for-profit sector Discussion Paper (November 2012)” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://treasury.gov.au/sites/default/files/2019-03/173_Church_of_Jesus_Christ_of_Latter_Day_Saints.pdf [25 ตุลาคม 2565]

W Wen & Co | Chartered Accountants & Business Advisors, “Tax On Volunteer Payments And Expenses (13 February 2020)” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.wwenandco.com.au/tax-on-volunteer-payments-and-expenses/> [24 ตุลาคม 2565]

PEAK Blog, “เงินได้บุคคลธรรมดาที่ได้รับยกเว้นภาษีมีอะไรบ้าง (18 มีนาคม 2554)” [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://peakaccount.com/blog/เงินได้บุคคลธรรมดาที่/> [30 ตุลาคม 2565]